

Justerat tisdag den 17 mars beträffande § 59, i övrigt tisdag den 31 mars 2015.

Annika Sandström

Mikael Sundesten

Inger Strömbom

§ 42
Inledning och justering m.m.

Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

Ordföranden konstaterade att 132 ledamöter var närvarande och 17 ledamöter var frånvarande.

Att tillsammans med ordföranden justera sammanträdet protokoll utsågs förste och andre vice ordföranden.

Protokollet skall justeras senast tisdagen den 31 mars 2015.

§ 43
Interpellation 2015:3 av Erika Ullberg (S) om Handens närsjukhus
LS 2015-0271

Anf. 1-17

Inleddes kl. 10.23 och avslutades kl. 10:55.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för fastighets- och investeringsfrågor. Fullmäktige medgav den 17 februari 2015 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 1.

Landstingsrådet Paul Lindquist hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsråden Erika Ullberg och Paul Lindquist, Martina Mossberg, Michel Silvestri, Anders Lönnberg samt landstingsrådet Susanne Nordling.

§ 44
Interpellation 2015:4 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om trygghet i Stockholms resenärsmiljöer
LS 2015-0272

Anf. 18-28

Inleddes kl. 10.55 och avslutades kl. 11.18.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för trafikfrågor. Fullmäktige medgav den 17 februari 2015 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 2.

Landstingsrådet Kristoffer Tamsons hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall, landstingsrådet Kristoffer Tamsons, Fredrik Olsson, landstingsrådet Nanna Wikholm samt Arin Karapet.

§ 45

Interpellation 2015:5 av Dan Kareliusson (SD) om följdverkan i sjukvården beroende på den stora årliga inflyttningen till länet

LS 2015-0273

Anf. 29-34

Inleddes kl. 11.18 och avslutades kl. 11.33.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för hälso- och sjukvårdsfrågor. Fullmäktige medgav den 17 februari 2015 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 3.

Landstingsrådet Anna Starbrink hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Dan Kareliusson, landstingsrådet Anna Starbrink, Rickard Wall samt Kerstin Burman.

§ 46

Interpellation 2015:6 av Dag Larsson (S) om rimligheten i att hörselskadade uppmanas att köpa dyra hörapparater

LS 2015-0274

Anf. 35-44

Inleddes kl. 11.33 och avslutades kl. 11.56.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för barn- och äldre frågor. Fullmäktige medgav den 17 februari 2015 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 4.

Landstingsrådet Ella Bohlin hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsråden Dag Larsson och Ella Bohlin, Michel Silvestri, landstingsrådet Håkan Jörnehed samt Thomas Drost.

§ 47

Interpellation 2015:7 av Håkan Jörnehed (V) om beslutet att minimera inhyrd personal

LS 2015-0275

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 48

Interpellation 2015:8 av Rickard Wall (SD) om kommande pendelbåtlinje Ulvsunda – Södersjukhuset

LS 2015-0276

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 49

Interpellation 2015:9 av Robert Johansson (S) om krav att erbjuda psykologisk bedömning vid skador orsakade av vålds- eller sexualbrott
LS 2015-0277

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 50

Interpellation 2015:10 av Pia Ortiz-Venegas (V) om nedläggningen av stressmottagningen för patienter med utmattningssyndrom vid Danderyd sjukhus
LS 2015-0278

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 51

Interpellation 2015:12 av Freddie Lundqvist (S) om utvecklingen av rehabiliteringsvården inom Stockholms läns landsting
LS 2015-0280

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 52

Interpellation 2015:13 av Jonas Lindberg (V) om rekryteringsbehovet på Nya Karolinska Sjukhuset
LS 2015-0281

Inleddes kl. 11.56 och avslutades kl. 11.56.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 53

Frågestund
LS 2015-0467

Anf. 45-97

Inleddes kl. 12.00 och avslutades kl. 13.00.

Fullmäktige beslutade enligt 2:e vice ordförandens förslag att de inkomna frågorna fick ställas.

1) Fråga av Erika Ullberg (S) till finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl (M): Kan väljarna lita på att alliansen inte tar beslut om att privatisera något akutsjukhus före valet 2018?

2) Fråga av Susanne Nordling (MP) till finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl (M): Har ni i Alliansen för avsikt att gå till val på att genomföra en privatisering av ytterligare ett akutsjukhus?

3) Fråga av Håkan Jörnehed (V) till hälso- och sjukvårdslandstingsrådet Anna Starbrink (FP): Tycker du det är rimligt att inte alla partier har fått ta del av benchmarkingrapporten om jämförelser av akutsjukhus innan det fattas politiska beslut och görs politiska utspel utifrån dess resultat?

4) Fråga av Rickard Wall (SD) till trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons (M): Avser trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons att genom regeringens nyligen lanserade så kallade Stadsmiljöavtal söka medfinansiering för innovativa kollektivtransportlösningar i Stockholms län?

5) Fråga av Dag Larsson (S) till hälso- och sjukvårdslandstingsrådet Anna Starbrink (FP): Mot bakgrund av DN:s avslöjande om stora skillnader i hälsa och livslängd mellan olika delar av vår region, avser hälso- och sjukvårdslandstingsrådet att vidta några åtgärder, i riktning att förbättra och inte försämra läget ytterligare?

6) Fråga av Thomas Bengtsson(MP) till finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl (M): Har styrelse och ledning för koncernbolaget Landstingshuset i Stockholm AB förtroende för förmågan hos styrelsen i Locum AB att styra dotterbolaget, i enlighet med landstingets ägar-policy och specifika ägardirektiv?

7) Fråga av Gunilla Roxby Cromvall (V) till trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons (M): Är du nöjd med att vartannat pendeltåg till Nynäshamn ska dras in?

8) Fråga av Nanna Wikholm (S) till trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons (M): Vet du vad konsekvenserna blir för arbetspendlingen av nedskärningarna i pendeltågstrafiken?

9) Fråga av Michel Silvestri (MP) till miljö-, skärgårds- och regionplaneringslandstingsrådet Gustav Hemming (C): Kan Earth Hour den 28 mars bidra både till minskad elförbrukning i landstinget och ökad nativitet i länet?

Frågorna antecknades som besvarade.

Fullmäktige beslutade enligt 2:e vice ordförandens förslag att de återstående frågorna på den utdelade förteckningen inte skulle besvaras.

Härefter följde information från förvaltningen för utbyggd tunnelbana av förvaltningschef Riggert Andersson. Informationen berörde bl.a. Den nya förvaltningens organisation och arbetssätt samt aktuellt läge för de fyra projekten:

- Tunnelbana till Barkarby
- Tunnelbana till Arenastaden
- Tunnelbana till Nacka och söderort
- Depå och fordon

§ 54 **Bekräftande av fullmäktiges beslutsförhet**

Inleddes kl. 13.16 och avslutades kl. 13.19.

Ordföranden konstaterade att 148 ledamöter var närvarande och 1 ledamot var frånvarande, enligt bilaga A.

§ 55
Kungörelse och annonsering

Inleddes kl. 13.19 och avslutades kl. 13.20.

Kungörelsen om fullmäktiges sammanträde anslogs den 5 mars 2015 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare samt till länsstyrelsen.

Föredragningslistan infördes den 10 mars 2015 i de tidningar där enligt fullmäktiges beslut annonsering ska ske.

Tillägg till föredragningslista anslogs den 13 mars 2015 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Det antecknades att sammanträdet kungjorts i laga ordning.

§ 56
Anmälan av länsstyrelsens beslut att för tiden t.o.m. den 14 oktober 2018 till ny ledamot i valkrets 5 efter Börje Vestlund (S) utse Kerstin Mannerquist (S) och till ny ersättare efter Mannerquist utse Ababacarr Jammeh (S), till ny ersättare i valkrets 1 efter Caroline Agrell (KD) utse Helena Piensoho (KD), till ny ersättare i valkretsarna 1, 2, 4, 5 och 6 efter Daniel Blomgren (V) utse Elina Linna (V), till ny ersättare i valkrets 4 efter Meheret Dawit (S) utse Gunnar Sandell (S), till ny ersättare i valkrets Ost efter Selma Harki (S) utse Bo Furugård (S) och till ny ersättare i valkrets Sydost efter Olof Olsson (MP) utse Giancarlo Ita Gomero (MP)

LS 2015-0119, 2015-0202, 2015-0226, 2015-0282, 2015-0286, 2015-0290

Inleddes kl. 13.20 och avslutades kl. 13.21.

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 57
Anmälan av förteckning över motioner från år 2013 som inte färdigberetts
LS 1412-1446

Inleddes kl. 13.21 och avslutades kl. 13.21

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att med godkännande lägga förteckningen till handlingarna.

§ 58
Anmälan av förteckning över uppdrag från landstingsfullmäktige år 2014 som kvarstår att redovisa
LS 1412-1447

Inleddes kl. 13.21 och avslutades kl. 13.21.

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att med godkännande lägga förteckningen till handlingarna.

§ 59

Reglemente med bestämmelser om ekonomiska och andra förmåner till förtroendevalda med uppdrag i Stockholms läns landsting under mandatperioden 2015-2018 (förslag 14)

LS 1411-1256

Anf. 98-104

Inleddes kl. 13.21 och avslutades kl. 13.45.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Fredrik Saweståhl, Birgitta Sevefjord, Thomas Bengtsson samt Thomas Drost.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag med tillägg innebärande att ersättare i landstingsstyrelsens forskningsberedning, innovationsberedning, fastighets- och investeringsberedning, miljöberedning samt beredningen för utbyggd tunnelbana erhåller årsarvode om 11 600 kr/år
- 2) bifall med instämmande av MP-ledamöterna till V-ledamöternas reservation i landstingsstyrelsen avseende beslutsats A innebärande ” Ordförande i landstingsrådsberedningen ersätts med 80% av det vid varje tillfälle gällande arvodet för statsråd” och beslutsats B innebärande ” Övriga heltidsarvoderade landstingsråd och gruppleddare ersätts med 70% av det vid varje tillfälle gällande arvodet statsråd, oavsett tidigare erfarenhet som heltidspolitiker”

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den som ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt V-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablan visade 119 ja-röster, 24 nej-röster, att 5 ledamöter avstod och att 1 ledamot var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 5.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta reglemente med bestämmelser om ekonomiska och andra förmåner till förtroendevalda med uppdrag i Stockholms läns landsting under mandatperioden 2015 - 2018 i enlighet med vad som framgår av arvodesberedningens förslag

att årsarvode om 11 600 kronor ska utgå för ersättare i landstingsstyrelsens forskningsberedning, innovationsberedning, fastighets- och investeringsberedning, miljöberedning, samt beredning för utbyggd tunnelbana.

RESERVATION

V och MP-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 60

Anmälan av slutlig budget 2015 för Stockholms läns landsting (förslag 15)

LS 1410-1148

Anf. 105-108

Inleddes kl. 13.46 och avslutades kl. 13.54.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Torbjörn Rosdahl och Erika Ullberg, Gunilla Roxby Cromvall samt landstingsrådet Susanne Nordling.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att fastställa reviderade resultatkrav i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att fastställa landstingsstyrelsens landstingsbidrag för år 2015 till 2 928 600 000 kronor, med anledning av teknisk justering enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att fastställa tillväxt- och regionplanenämndens landstingsbidrag för år 2015 till 145 600 000 kronor, med anledning av teknisk justering enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att fastställa hälso- och sjukvårdsnämndens landstingsbidrag för år 2015 till 51 734 800 000 kronor, med anledning av teknisk justering samt beslut om reviderat landstingsbidrag enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att fastställa trafiknämndens landstingsbidrag för år 2015 till 8 938 300 000 kronor, med anledning av teknisk justering enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att fastställa patientnämndens landstingsbidrag för år 2015 till 21 800 000 kronor, med anledning av teknisk justering enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

S-, MP-och V-ledamöterna deltog inte i fullmäktiges beslut.

§ 61

Förslag om ändrad taxa för biljetter som gäller för resor både i Uppsala och i Stockholms län (förslag 16)

LS 2015-0158

Inleddes kl. 13.54 och avslutades kl. 13.55.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att fastställa priserna i det gemensamma biljettsortimentet för Uppsala lokaltrafik och Storstockholms lokaltrafik i enlighet med bilagt förslag att gälla från och med den 1 april under förutsättning att landstinget i Uppsala län fattar motsvarande beslut.

§ 62

Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning (förslag 17)

LS 1308-1033, 1407-0854

Anf. 109-112

Inleddes kl. 13.55 och avslutades kl. 14.08.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Paul Lindquist, Tomas Eriksson, Thomas Magnusson samt Rolf Lindell.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall med instämmande av V-ledamöterna till MP-ledamöternas reservation i landstingsstyrelsen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna reviderad investeringsstrategi

att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin

att godkänna reviderad ansvars- och beslutsordning för investeringsstrategin avseende investeringar inom Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsstyrelsen att vid behov besluta om sådana ändringar eller tillägg till investeringsstrategin och ansvars- och beslutsordningen för investeringsstrategin som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta tekniska anvisningar och mallar som stöd till investeringsstrategin och investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning.

RESERVATION

MP och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 63

Nytt tidsbegränsat regionalt ALF-avtal (förslag 18)

LS 1411-1391

Anf. 113

Inleddes kl. 14.08 och avslutades kl. 14.11.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Peter Carpelan.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna ett nytt tidsbegränsat avtal som ska gälla till och med den 31 december 2015, mellan Stockholms läns landsting och Karolinska Institutet om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

§ 64

Genomförandebeslut för investeringsobjektet Ombyggnad till vårdavdelningar, etapp 1, inklusive teknisk upprustning för byggnad 38 och 39 vid Danderyds sjukhus (förslag 19)

LS 1411-1369 1411-1409, 1411-1410

Anf. 114

Inleddes kl. 14.11 och avslutades kl. 14.14.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Paul Lindquist.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Ombyggnad till vårdavdelningar, etapp 1, Danderyds sjukhus till en investeringsutgift om totalt 348 000 000 kronor

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Teknisk upprustning byggnad 38, Danderyds sjukhus till en investeringsutgift om totalt 160 000 000 kronor

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Teknisk upprustning byggnad 39, Danderyds sjukhus till en investeringsutgift om totalt 100 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inom sitt ansvarsområde för strategiska fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm, inarbeta investeringsutgift om totalt 608 000 000 kronor, för investeringsobjektet Ombyggnad till vårdavdelningar, etapp 1, inkluderat teknisk upprustning av byggnad 38 och 39, Danderyds sjukhus, i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter om 36 000 000 kronor inom beslutat investeringsutrymme, avseende inventarier, informations- och kommunikationsteknik samt medicinteknisk utrustning kopplade till Ombyggnad till vårdavdelningar, etapp 1, Danderyds sjukhus i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Danderyds Sjukhus AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete, i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att uppdra åt landstingsstyrelsen och styrelsen för Locum AB att i budget 2016 återkomma med en ny indelning av investeringsobjekten i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

§ 65

Genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset (förslag 20)

LS 1411-1370

Anf. 115-117

Inleddes kl. 14.14 och avslutades kl. 14.21.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Paul Lindquist och Erika Ullberg.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik samt inredning kopplade till investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset i investeringsplanen för budget 2016 och plan-åren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta netto-kostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Protokollsanteckning inlämnades av S-ledamöterna, bilaga 6.

§ 66

Motion 2013:11 av Mattias Sääksjärvi m.fl. (S) om ”Stockholms läns landsting + Pride = sant!” (förslag 26)

LS 1309-1147

Anf. 118-124

Inleddes kl. 14.21 och avslutades kl. 14.34.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Erika Ullberg, Peter Carpelan och Håkan Jörnehed, Fredrik Saweståhl, Ninos Maraha, Aviva Barczewska samt Johan Sjölander.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag
att anse motionen besvarad.

RESERVATION

V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

§ 67

Motion 2014:8 av Tomas Melin m.fl. (MP) om att ta fram en regional strategi för kulturen i Stockholmsregionen (förslag 21)

LS 1405-0597

Anf. 125-132

Inleddes kl. 14.34 och avslutades kl. 14.52.

I ärendet yttrade sig Tomas Melin, landstingsrådet Anna Starbrink, Robert Johansson, Rickard Wessman, Kerstin Burman, landstingsrådet Jens Sjöström samt Aviva Barczewska.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till S-, MP- och V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad och

att beakta att en regional strategi för kulturen ska ingå i en kommande regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

RESERVATION

S, MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

§ 68

Motion 2013:12 av Helene Öberg m.fl. (MP) om ett bättre omhändertagande på våra akutsjukhus (förslag 22)

LS 1309-1148

Anf. 133-150

Inleddes kl. 14.52 och avslutades kl. 15.33.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Susanne Nordling och Anna Starbrink, Jonas Lindberg, landstingsrådet Dag Larsson, Hans Åberg, landstingsrådet Håkan Jörnehed, Thomas Drost samt Sandra Ivanovic.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till MP- och V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 69

Motion 2014:4 av Gunilla Roxby Cromvall m.fl. (V) om förstudie om Spårväg syds förlängning (Älvsjö-Östberga-Tvärbanan, Älvsjö-Skarpnäck) (förslag 23)
LS 1402-0227

Anf. 151-158

Inleddes kl. 15.33 och avslutades kl. 15.58.

I ärendet yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall, landstingsrådet Kristoffer Tamsons, Sara Svanström, Karl Henriksson, Malin Karlsson, Jessica Ericsson samt Lukas Forslund.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall av V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

UTTALANDE

MP-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 70

Motion 2014:5 av Gunilla Roxby Cromvall m.fl. (V) om pendeltågsstation i Rågsved (förslag 24)

LS 1402-0228

Anf. 159-166

Inleddes kl. 15.58 och avslutades kl. 16.15.

I ärendet yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall, landstingsrådet Kristoffer Tamsons, Harry Bouveng samt Karl Henriksson.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

§ 71

Motion 2014:6 av Anna Sehlin m.fl. (V) om förlängning av tunnelbana från Hjulsta till Barkarby (förslag 25)

LS 1402-0229

Anf. 167-171

Inleddes kl. 16.15 och avslutades kl. 16.35.

I ärendet yttrade sig Anna Sehlin, landstingsråden Kristoffer Tamsons och Nanna Wikholm, Rickard Wall samt Mikael T. Eriksson.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till V-ledamöternas förslag om bifall till motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag
att anse motionen besvarad.

RESERVATION

V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 72

Valärenden (förslag 27 och 28)

LS 1409-1008, 1410-1096, 1410-1175, 1411-1325, 1412-1439, 1412-1517, 1412-1524, 1412-1525, 2015-0063, 2015-0291, 2015-0302, 2015-0336, 2015-0352, 2015-0386, 2015-0444, 2015-0510

Inleddes kl. 16.35 och avslutades kl. 16.39.

Fullmäktige beslutade att medge befrielse för Berit Assarsson (M), revisor i samordningsförbundet Östra Södertörn, för Ebba Krumlinde (C) från uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktige, valkrets 2, för Madeleine Eriksson (M) från uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktige, valkrets 3, för Ghodsi Zolfagarbegi (S) från uppdraget som ersättare i sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje, för Sven Gustafsson (M) från uppdraget som ersättare i kulturnämnden, för Marita Lärnestad (M) från uppdraget som ledamot i patientnämnden, för Kerstin Mannerquist (S) från uppdraget som ledamot i patientnämnden, för Anette Haaf (S) från uppdraget som ersättare i patientnämnden, för Eva-Britt Sandlund (C) från uppdraget som ersättare i patientnämnden, samt för Elisabeth Ulin Karlsson (V) från uppdraget som ersättare i patientnämnden.

Fullmäktige valde enligt valberedningens förslag

Revisorsval

Tiohundra AB för tiden intill dess ordinarie bolagsstämma hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet

Lekmannarevisorer

(M) Lena Cronvall-Morén
(S) Joakim Jonsson

Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje från tid då revisionsberättelse avgivits för år 2014 intill motsvarande tidpunkt efter närmast följande allmänna val

Lekmannarevisorer

(M) Lena Cronvall-Morén
(S) Joakim Jonsson

Samordningsförbundet Östra Södertörn för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2018

Revisor

(M) Karin Brodin (efter Berit Assarsson)

Bordlagda val

Stockholms läns hemslöjdsförening för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2018

Ledamöter

(S) Bordläggs

Ersättare

(S) Linnea Vennström

Förvaltningsrätten i Stockholm för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2015

(C) Bordläggs

(C) Bordläggs

(C) Bordläggs

(S) Sven Ljungberg

(S) Bengt Johansson (efter Torbjörn Åström)

(S) Ann-Louise Östling Lind (efter Bora Jukovic)

(V) Arne Tärnblom

(V) Lou Lundqvist

(V) Marja Hillerström

(V) Lena Murray

(V) Sereno Tor Dolci Norman

(V) bordlägger 1 nämndemannaplats

(SD) bordlägger 24 nämndemannaplats

Svea hovrätt för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2015

(S) Bordläggs (efter Gunilla Lindberg)

(V) Birgitta Anander

Övervakningsnämnden Stockholms första för tiden 17 mars 2015 – 31 december 2018

Ersättare

(S) Bordläggs

Nya val

Stämooombud att företräda landstinget på bolagsstämmor i hel-, delägda och indirekt ägda aktiebolag samt stiftelser för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2018

Ersättare för ombud

(-) Vice VD för Landstingshuset i Stockholm AB

(-) Ekonomidirektören

(-) Chefsjuristen

Patientnämnden för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2015

Ledamöter

(M) Pia Helleday
(FP) Lena Huss
(KD) Eva Lannerö
(C) Eva-Britt Sandlund
(S) Eleonor Eriksson
(MP) Lars Harms Ringdahl
(V) Elisabeth Ulin Karlsson
(SD) Dan Kareliusson

Ersättare

(M) Marita Lärnestad
(KD) Tina Teljstedt
(S) Kerstin Mannerquist
(MP) Bordlägg

Ordförande

KD Eva Lannerö

Vice ordförande

(S) Eleonor Eriksson

Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2015

Ersättare

S Bordlägg (efter Ghodsi Zolfagarbegi)

Kulturnämnden för tiden 17 mars 2015 - 31 december 2015

Ersättare

(M) Antonia Jaksic (efter Sven Gustafsson)

Nomineringar

Fullmäktige nominerade enligt valberedningens förslag

Nordiska skärgårdssamarbetets råd

Personlig ersättare för Urban Ryadal (S)

(S) Staffan Holmberg

Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm

Ledamöter

(M) Anne Wompa
(S) Michael Spira
(MP) Jenny Abrahamsson

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens ägarutskotts förslag

att välja ledamöter till nedanstående styrelser för tiden från ordinarie bolagsstämma 2015 till slutet av ordinarie bolagsstämma 2016

Mälardalstrafik AB, Mälab

Kristoffer Tamsons (M)	Ledamot
Sven-Inge Nylund (S)	Ledamot
Leif Gripestam (M)	Suppleant
Nanna Wikholm (S)	Suppleant

ALMI företagspartner Stockholm Sörmland AB

Mikael Igelström (M)	Ledamot
Staffan Holmberg (S)	Ledamot
Christina Widerberg Söderholm	Ledamot

§ 73

Nya motioner

LS 2015-0471

Inleddes kl. 16.39 och avslutades kl. 16.39.

Nr 2015:10 av Anna Sehlin (V) om att införa plattformsväggar i kollektivtrafiken

Motionen remitterades till landstingsstyrelsen för beredning.

§ 74

Nya interpellationer

LS 2015-0451, 2015-0452, 2015-0453, 2015-0454

Inleddes kl. 16.39 och avslutades kl. 16.41.

Nr 2015:14 Dag Larsson (S) om kostnadsökning inom vårdval

Nr 2015:15 av Nanna Wikholm (S) om nedskärningar i pendeltågstrafiken

Nr 2015:16 av Ulf Landström (SD) om säkerhet och risker för stående busspassagerare

Nr 2015:17 av Conny Fogelström (S) till om oacceptabelt långa handläggningstider inom färdtjänsten

Interpellationerna ska besvaras vid nästa sammanträde.

Avslutning

Ordföranden avslutade sammanträdet kl. 16.42.

Vid protokollet

Elisabeth Angard Levander

Karin Mikaelsson

Anföranden vid Stockholms läns landstingsfullmäktiges sammanträde den 17 mars 2015

Ordföranden: I dag är en mycket speciell dag. I dag går Stockholms läns landstings fullmäktige från stenåldern till en modern, mer innovativ tid, kan man säga. Vi har fått ett nytt registrerings- och voteringsystem. Det har redan kommit vissa klagomål, men allt sådant kommer i sinom tid att redas ut. Jag hoppas att alla har förståelse för att det kan uppstå vissa problem, även om vi hoppas att det inte gör det, för det är väl förberett. Vi kommer nu att få information, och det finns möjlighet att ställa frågor efteråt.

§ 43 Interpellation 2015:3 av Erika Ullberg (S) om Handens närsjukhus

Anförande nr 1

Landstingsrådet Ullberg (S): Herr ordförande, kära ledamöter, åhörare! Då sätter vi igång interpellationsdebatten, 25 minuter efter utsatt tid. Jag ska prata om framtidens hälso- och sjukvård, en av de mest spännande och viktiga frågor som vi arbetar med här i landstingsfullmäktige under mandatperioden. Nu handlar det om hur vi ska flytta ut vård från akutsjukhusen.

Vi har förstås många idéer om hur vi ska få det att fungera. Vi socialdemokrater tror att akutsjukhusen måste få delta i vårdvalet. Vi tror att SLSO måste få en tydligare roll. Vi tror att det behöver skruvas i primärvårdens roll och dess ersättningssystem. Vi tycker att vi måste komma loss med investeringarna i specialistsjukhusen och i våra närsjukhus.

Eftersom det är så oklart kring just Handens närsjukhus har jag ställt den här interpellationen. Bakgrunden är att vi tycker att närsjukhusen ska finnas nära medborgarna i stadskärnor i bra, kollektivtrafiknära lägen, gärna med röntgen och labb, där både våra geriatriska patienter och de som blir akut sjuka ska få snabb vård. Det sänker kostnaderna och är bättre för den enskilde. Självklart är det också viktigt för oss att detta omfattar hela länet: nord och syd, öst och väst.

Handen har en mycket strategisk roll i länet, på Södertörn, och fyller en viktig funktion. Det är därför vi socialdemokrater också har avsatt medel i vår budget för den här investeringen.

Då kommer vi till Paul Lindquists svar till mig. Det är välvilligt formulerat, och det tackar jag för. Dock är det lika icke-förpliktande och luddigt som allt annat som handlar om just Handens närsjukhus, och det tycker jag är mycket olyckligt.

Vi har hört moderater år 2013 lova att det ska bli ett närsjukhus i Handen. Men vi har inte sett några pengar i budgeten för vare sig innevarande år eller föregående år. Vi som var på den trevliga invigningen av den nya bussterminalen i Handen i september noterade att inte ett enda ord sades om att det också skulle bli ett närsjukhus här. Det finns helt enkelt inga besked.

Jag vill avsluta med att säga: Det finns en övertro som man kan läsa in i svaret och som Rosdahl också har gett uttryck för i ABC för ett tag sedan. Det handlar om att marknaden ska lösa detta: Låt det privata komma och ta investeringskostnaden, stå för riskerna och på lösa boliner testa om det kan funka.

Jag tror att vi alla inser att marknaden inte fungerar så, utan det behövs klara besked. Vill vi bygga själva, eller ska någon annan bygga? Vill vi hyra? Hur mycket vill vi hyra? Vilka ytor, till vilken verksamhet och hur länge? Det är den typen av besked som marknaden behöver om de ska vara med och spela.

Jag tycker att ni ska minnas en bild som vi alla minns och som jag nu visar. Bilden är från en tid då du, Paul, inte var landstingsråd, men det var samma allians som styrde då. Handen fanns inte med på den här listan över närsjukhus. Jag hade hoppats att Handen skulle finnas med nu bland de strategiska investeringarna.

Kan du berätta om det ska byggas, när det ska byggas och av vem?

Anförande nr 2

Landstingsrådet Lindquist (M): Herr ordförande! När jag hör Erika Ullberg undrar jag lite grann om det är samma ärende vi diskuterar. Erika började diskutera hela framtidens hälso- och sjukvård. Det är intressant. Alliansen har varit mycket tydlig med att den satsning som vi gör – en rekordstor satsning på att utveckla sjukvården i enlighet med Framtidens hälso- och sjukvård – handlar om att lyfta ut vård från akutsjukhusen som inte behöver vara där, och där spelar närsjukhusen inklusive Handens närsjukhus stor roll.

Vi kan inte lova att vi ska hyra lokaler av en viss företagare. Om vi ska hyra lokaler externt måste vi göra en offentlig upphandling. Det tror jag att Erika Ullberg är medveten om. Men innan vi kommer dit att vi bestämmer oss för att vi ska hyra av någon extern måste vi bestämma oss för om det är alternativet.

Mig veterligen har vi aldrig lovat att det ska byggas ett nytt sjukhus i Handen. Det vi har lovat är att det ska finnas ett sjukhus i Handen. Det är ett viktigt löfte från Alliansen, och det står vi för.

Det finns lite olika alternativ. Vi kan ägna oss åt att renovera, bygga om och rusta det sjukhus som vi har. Vi kan bygga ett nytt sjukhus i egen regi. Vi kan välja att hyra lokaler. Om vi ska hyra lokaler kan vi också ställa oss frågan om vi ska hyra lokaler för all sjukvård, både den som landstinget själv bedriver och den som andra aktörer bedriver och sedan hyra ut i andra hand till dem.

Alla de frågorna håller vi på att titta på just nu, och vi räknar med att före sommaren kunna ge ett klart och tydligt besked. Men i min värld gör vi hemläxan först, och sedan tar vi ställning. Vi går inte ut och lovar saker och påstår saker innan vi har fakta på bordet. Det tycker jag är viktigt. Det är stora investeringar som vi ska göra. Då ska vi göra det med korrekt underlag och med länets invånares bästa för våra ögon.

Anförande nr 3

Martina Mossberg (M): Fullmäktige, presidium, ledamöter, åhörare! Erika Ullenberg har i sin interpellation ställt ett flertal frågor. Jag vet inte om det gäller bara mig, men jag läser in en underton av att försöka misstänkliggöra Alliansen beträffande just ett sjukhus i Handen.

Som tidigare kommunstyrelseordförande och numera oppositionsråd i Haninge kan jag säga att inget är mer fel. Man behöver inte vara orolig för huruvida det ska finnas sjukvård eller inte i Haninge.

Jag tycker att Alliansen här i landstinget har hanterat frågan på ett utmärkt sätt. Sedan är det självklart så att man som kommunpolitiker kan önska sig att saker och ting gick fortare. Men om vi ska behandla den här frågan seriöst tror jag att vi behöver höja blicken och förstå: Ska vi få en långsiktigt bra lösning här och nu men också i framtiden, då behöver den här saken tas seriöst. Den behöver utredas.

Jag tycker att det sätt som man har hanterat frågan på, den ordning som man har hanterat frågan i, är seriöst och riktigt. Man har tittat på vilket behov av sjukvård det finns, inte bara i Haninge, inte bara på östra Södertörn och för de 180 000 invånarna, utan man har också tittat på hur det synkas med pusslet i hela vårt län. Det är då vi kan ha ett sjukhus som motsvarar behoven även i framtiden.

Jag måste också rätta Erika Ullenhag. Hon skriver att landstinget och kommunen skulle ha bett entreprenören att bygga ett sjukhus. Det stämmer inte. I detaljplanen hade entreprenören en vision om att bygga ett sjukhus eller sjukvårdslokaler. Kommunen har arbetat in det i detaljplanen. Nu finns det två detaljplaner centralt i Haninge city som medger sjukvård. Det handlar om den tomt där sjukhuset står i dag och den nya tomten, mer centralt uppe vid Haningeterrassen.

Om vi ska få en seriös lösning tror jag att ska vi hantera frågan riktigt. Då avsätter man inte medel i en investeringsbudget utan att veta vad man vill göra.

Anförande nr 4

Landstingsrådet Ullberg (S): Tack, Mossenhag, för ditt inlägg!

Jag vet att du var kommunstyrelsens ordförande i Haninge och tillsammans med Torbjörn Rosdahl gjorde detta utspel om att få ett närsjukhus i Handen, som alltså vi socialdemokrater är väldigt angelägna om att se och som jag välkomnar.

Det jag tycker är märkligt – även om du i och för sig inte längre är kommunstyrelsens ordförande utan är i opposition i Haninge – är att du vill prata om att vi misstänkliggör detta. Nej, jag vill återigen visa den bild som jag visade. Det är inte vi som misstänkliggör, utan det är ni som pekar ut andra närsjukhus i länet som ni anser har större angelägenhetsgrad. Det är ni som inte kommer till skott och ger klara besked.

Du säger att man har skött frågan på ett utmärkt sätt. Ärligt talat, utmärkt sätt? Det förvånar mig något att du som företrädare för Haninge säger det. Du säger också att det är seriöst. Så är det väl, men det är inte skyndsamt, inte tydligt och inte transparent, och det är Haningeborna och Södertörnsborna som eventuellt får lida av detta.

Jag hoppas att du kan stå upp lite mer för det du i så fall vill, för viljan om ett närsjukhus delar vi.

Anförande nr 5

Martina Mossberg (M): Där fick jag igen! Jag ber om ursäkt för att jag kallade dig vid fel efternamn.

Erika Ullberg! Det du nu framför tycker jag också är märkligt. Det är inte så att Haningeborna står utan sjukvård. Det finns sjukvård i Haninge i dag. Det är mycket viktigt att vi tar ett steg i taget. Då kan vi väl inte sätta in pengar i en investeringsbudget utan att veta vad vi vill göra, vilket behov som finns och hur lösningen ska vara. Ska det byggas i egen regi, eller ska landstinget hyra in sig i några lokaler? Det är behandla frågan seriöst. Haningeborna och östra Södertörn är inte utan sjukvård i dag.

Anförande nr 6

Michel Silvestri (MP): Ordförande, ledamöter, åhörare! Jag tror att Paul Lindquist och Martina Mossberg tolkade in lite mer av dold agenda i den här interpellationen än vad som är nödvändigt. Jag tycker att det är en bra och viktig interpellation i den här frågan, som har varit på tapeten ett par år, ända från det budgetfullmäktige som vi minns för ett par år sedan.

Redan för ett år sedan lade vi från Miljöpartiet tillsammans med Socialdemokraterna ett särskilt uttalande i den här frågan där vi pekade på betydelsen av att stärka vården i den här delen av regionen. Haninge och Handen är ju en av de regionala kärnorna. Ser vi till detta med att det ska vara jämlik vård över länet gäller det också att kunna styra resurser dit de behövs. Där pekade vi på en av de tydliga svagheterna i detta: den fria etableringsrätten, att man inte kan styra resurser dit det behövs bäst vård. Det är en del av problematiken.

Det finns också oklarheter i övrigt när det gäller utredningsuppdraget. Vi kan väl ändå konstatera att det inte verkar löna sig att rusta upp befintliga lokaler, utan i den här utredningen handlar det om att klargöra om det ska vara en nybyggnation eller om man ska hyra lokaler på annan plats.

Utifrån det perspektivet blir jag lite förvånad över att det också vägs in avgöranden kring vilken typ av huvudman som ska stå för vården vid Handens sjukhus framöver, om det eventuellt ska vara en privat aktör. Jag kan inte se att det ingår i utredningsuppdraget från ett år tillbaka. Jag skulle gärna se att Paul Lindquist klargör om det är en del av utredningen och var det finns att läsa i utredningsuppdraget.

Detta är en viktig fråga att belysa. Jag tror att vi alla hoppas att det blir vård, ett bra fortsatt Handens sjukhus. Det viktiga i sammanhanget är att inte slå sönder en väl fungerande vård, oavsett vilken lösning vi landar i.

Anförande nr 7

Landstingsrådet Lindquist (M): Herr ordförande! Det är en något märkligt formulerad interpellation, Michel Silvestri. Jag vet inte om ska prata om att det finns en dold agenda, men det finns en massa felaktigheter i interpellationen.

Bland annat påstår man att nuvarande närsjukhus har nått sin tekniska livslängd och att kostnaderna för renoveringsbehoven överstiger värdet av nyproduktion. Det är ett påstående som får stå för Socialdemokraterna. Det är bland annat det som vi håller på att titta på. Är det mer lönsamt att renovera än att låta bygga nytt eller hyra någon annanstans?

Man påstår att landstinget inte kan garantera att det kommer att utföras behövda vård i detta område. Det är absolut felaktigt. Från Alliansen har vi hela tiden varit väldigt tydliga med att Handen ska ha ett sjukhus. Om det är det nuvarande eller ett annat återstår att se.

Man påstår att Moderaterna i landstinget och i Haninge har bett den byggande entreprenören att det i den nya bussterminalen även ska finnas sjukvårdslokaler. Det är inte heller sant. Först och främst gäller för den byggnaden en detaljplan för att bygga bostäder, vad jag förstår, och det är i så fall beträffande en närliggande lokal som det finns en detaljplan som möjliggör vårdlokaler, fast det inte är nödvändigt att det ska bli så.

Jag ser att talartiden är slut, så jag får återkomma.

Anförande nr 8

Michel Silvestri (MP): Paul Lindquist! Det enda vi kan vara eniga om är väl att det finns många oklarheter i frågan. Att ha en etablering av något slags sjukhus i anslutning till bussterminalen tyckte jag lät spännande och innovativt. Det kanske skulle öka trafikfrekvensen att ta sig till sluthållplatsen. Men det är kanske inte den enda lösningen – det tror jag att vi båda är eniga om.

Vi får hoppas att detta utreds på ett bra sätt. Om jag har förstått dig rätt kommer i alla fall dimman att klarna betydligt kanske redan inom några månader, enligt vad som är utlovat.

Anförande nr 9

Landstingsrådet Lindquist (M): Herr ordförande! Det är precis därför som vi inte lämnar besked i dag. Vi måste utreda frågan innan vi tar ställning. Det är helt i sin ordning att vi i dag eller tidigare inte har gett besked – om vi ska bygga ett nytt sjukhus eller renovera det vi har i dag, alternativt hyra någon annanstans.

Anförande nr 10

Anders Lönnberg (S): Ordförande! Det finns några problem med det som Paul och Martina har framfört.

Först och främst är det beslutat att Handens sjukhus inte längre ska vara en strategisk fastighet i landstinget. Det gör man väl av något skäl, inte bara rätt ut i luften utan utredning. Men i den styrande minoritetens värld börjar man med att omstrukturera fastigheten, och sedan utreder man om det var bra. Det tycker jag är en mycket märklig ordning.

Det är tre problem som ni har i dag som hör ihop med det som Erika tog upp från början med Framtidens hälso- och sjukvård.

För det första är det brådskande, för ersättningarna i närsjukhus är en förutsättning för att kunna genomföra FHS. Det betyder att det inte finns några färdiga investeringsplaner i detalj för något av närsjukhusen. Men plötsligt när det gäller Handen måste det finnas först. Det är en ologisk argumentation som ni får ta på er själva.

För det andra: Problemet med att få till stånd den här omvandlingen är just att de vanliga akutsjukhusen inte får vara med i öppenvården. Ni har förbjudit dem att delta i omvandlingen. Det får bara som konsekvens att det blir ett stopp för överföring till öppenvård och dagkirurgi, eftersom akutsjukhusen då förlorar hela patienten, och därmed blir det bara en efterfrågan på fler vårdplatser. Ni har inte förstått att baksidan av er ideologi i praktiken innebär ett totalstopp för överföringen till öppenvård.

För det tredje: Er blinda tro på att marknaden ska styra detta via vårdval har ni nu prövat i Haninge i två års tid. Alla som eventuellt skulle vara intresserade av att investera säger: Vi gör det inte om vi inte får ett avtal med landstinget under mycket lång tid. Man har inte en och en halv miljard som man på chans kan investera ens i Haninge.

Ni har en blind tilltro till marknadsstyrning som nästan får skämtet att framstå som allvar, ni vet det här skämtet: Hur många nyliberaler krävs det för att byta en lampa? Svaret är: Ingen, för de sätter sig i soffan och väntar på att marknaden ska byta.

Anförande nr 11

Landstingsrådet Nordling (MP): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Framtidens hälso- och sjukvård säger att 15 procent av det vi har på våra akutsjukhus bör flyttas ut i öppenvården och en del av det till närsjukhusen. Vi har också fått höra att man har identifierat ungefär 14 procent av vilken typ av verksamhet som verkligen ska göra det.

När det gäller patientströmmarna måste vi få till en förändring. Det betyder att man måste vara trygg i alla våra hörn i vårt län på att man har en hälso- och sjukvård i sitt närområde. Där utgör närsjukhusen en viktig del.

Vi har också fått lära oss att man borde kunna hitta universitetssjukvård utanför fastigheten för universitetssjukhuset Karolinska. Hur det ska bli möjligt, när man inte får vara en del av vårdvalet, är ett moment 22 som behöver lösas. Vi ser det med stressrehab på Danderyds sjukhus. De kan inte gå in i vårdvalet. De ska knoppas av, men vart ska de gå? Det är ett moment 22 för dem, för de kan inte gå någonstans.

Vi har behov av att matcha akutsjukhusen och universitetssjukhusen ute i verksamheterna. Söder om Slussen, i vårt sydöstra hörn, växer befolkningen så det knakar. Där behöver vi se till att vi kan ta hand om dem.

Alliansen lovade att utreda tillsammans med kommunen. Det lovade man att göra i andra halvan av förra mandatperioden. I en artikel i januari 2014 sade Rosdahl: "Vi har ännu inte fått beslutsunderlaget till politiken. Men jag ska se till att vi skyndar på det beslutet, senast före sommaren." Han sade alltså: senast före sommaren. Det börjar bli dags för det beskedet. Det var förra sommaren det gällde. Den här arbetstakten är inte i samklang med genomförandet av Framtidens hälso- och sjukvård.

Framtidens hälso- och sjukvård rullar på. Då måste vi därute vara beredda. Vi måste skapa luft i systemet för att kunna föra ut vård. Annars kommer det att bli stora problem framöver, verkligt stora problem. Är uttalandet en del i en valrörelseretorik, eller menade ni allvar?

För oss i Miljöpartiet är det viktigt att det finns ett närsjukhus i vårt sydöstra hörn. Handens närsjukhus gör ett utmärkt arbete, och de behöver få finnas där. Vi behöver ge dem arbetsro. Det gäller de arbetstagare vi har där men också de medborgare och den kommun som är berörd.

Anförande nr 12

Landstingsrådet Lindquist (M): Herr ordförande! Jag upprepar än en gång: Alliansen står fast vid löftet att det ska finnas ett sjukhus i Handen. Men jag har som investerings- och fastighetslandstingsråd också ett ansvar för att se till att vi använder skattebetalarnas pengar på bästa möjliga sätt.

Vi gör nu de närmaste tio åren den största satsning på sjukvården som vi någonsin har gjort, med Framtidens hälso- och sjukvård, med NKS, med utbyggnad och ombyggnad av akutsjukhus, med utbyggnad och ombyggnad av närsjukhus med mera. Det är åtskilliga miljarder som vi lägger ned.

Men vi måste se till att varenda krona vi använder används så effektivt som möjligt, så att boende i Handen, boende på Södertörn och boende i hela länet får en så bra sjukvård som möjligt och så bra lokaler som möjligt.

Vi ska se till att vi, när vi fattar beslut, gör det med bra underlag och ser till att de investeringar som vi gör är så låga som möjligt men samtidigt ger den effekt som vi vill att de ska ge.

Anförande nr 13

Anders Lönnberg (S): Paul! Det är inte mängden pengar som avgör om det är bra eller dåligt, utan det är hur man utför det hela. Vad du just har genomfört är den största kritiken mot den majoritet som fanns förra perioden, för vad du står och säger är att ingen har planerat något utan att alla har väntat på dig – och nu kan planeringen börja.

Jag har just förklarat för dig att ni behöver ändra på flera olika insatser för att få detta att gå ihop – att få ihop det i tid med FHS, att få ihop det med befolknings-tillväxten, att få ihop det med ersättningssystemen, att få ihop det med hur en privat investerare tänker. Jag kan inte leda i bevis att landstinget tänker just nu, men vid något tillfälle hoppas jag få göra det.

När ni dessutom för ett visst sjukhus varje gång använder en argumentation som ni inte tillämpar på något annat sjukhus är det för mig helt obegripligt vad som är era principer. Om det är några som slår vakt om att använda resurserna på ett vettigt sätt är det vi. Vi har tagit upp en diskussion om investeringar på till exempel Södersjukhuset, som i dag är på en

oansvarig nivå, och flera andra. Men ni sitter i något slags hemlighet och vill inte föra diskussioner om detta.

Locum dömde ut det befintliga sjukhuset redan för två år sedan. Ska ni utreda det igen? Var det en felaktig utredning som gjordes då? Att det är uppfört på en lista över möjliga försäljningsobjekt, är det också felaktigt? Jag vet egentligen inte vad ni håller på med just nu. Det är ett hattande hit och dit i strukturerna som får mig att känna att handlaget kräver en något fastare hand än vad som för närvarande gäller.

Anförande nr 14

Landstingsrådet Lindquist (M): Att Anders Lönnberg är en god retoriker tror jag att vi alla vet. Men detta handlar om att ha en långsiktig planering och att ha respekt för att vi inte tio år i förväg kan veta exakt vad vi ska göra tio år senare. Det är en planering som löper hela tiden, där man måste göra justeringar utifrån ny information och att förändringar sker. Det tror jag inte att Anders Lönnberg har respekt för riktigt.

Det stämmer att Handens sjukhus, den nuvarande byggnaden, är uppsatt som en icke-strategisk fastighet. Den skulle alltså kunna säljas. Är det så att vi ska bygga ett nytt sjukhus eller hyra in oss någon annanstans har vi den möjligheten. Men det innebär inte att sjukhuset ska säljas. Det innebär inte att sjukhuset ska rivas. Först ska vi ta ställning till om vi ska ha ett nytt sjukhus eller om vi ska ha kvar verksamheten i de nuvarande lokalerna.

Förste vice ordföranden: Enligt vårt regelverk har man, när man inte är interpellant, rätt till tre minuters inlägg och en replik. Den tiden har Anders Lönnberg använt redan.

Anförande nr 15

Michel Silvestri (MP): Paul Lindquist! Nu blir jag ytterligare förvånad. Nu lyfter du fram som ett alternativ att eventuellt ha kvar verksamheten fullt ut i befintliga lokaler. Jag har ändå uppfattat att det inte verkar vara ett rimligt alternativ utan att det handlar om nybyggnation eller att hyra andra lokaler.

Men jag vill ändå upprepa den fråga som jag ställde tidigare, eftersom du i ditt interpellationssvar till Erika Ullberg, när det gäller vem som ska stå för driften av Handens sjukhus framöver, landstinget eller en privat utförare, skriver att förvaltningen tittar på olika alternativ.

Då undrar jag: Är det i din egenskap av fastighets- och investeringslandstingsråd som du ger det svaret? Jag kan inte se att det ingår i utredningsuppdraget från början.

Förste vice ordföranden: Önskar landstingsrådet replik? Det kändes som att interpellationsdebatten var på väg att avslutas men tog nytt liv igen. Med den gamla tekniken hade vi hjälp med tidspassning, men vi har upptäckt att vi inte riktigt har det med den nya. Därför kan det bli lite förvirring kring hur lång tid man har som talare.

Anförande nr 16

Landstingsrådet Lindquist (M): Jag ska försöka ge ett kort svar. Ja, det är en möjlighet att vi åtminstone tills vidare är kvar i de befintliga lokalerna. Men det finns inget ställningstagande om att så ska vara fallet, utan det kan mycket väl bli att vi bygger ett nytt sjukhus eller att vi hyr in oss i någon annans lokaler.

Anförande nr 17

Landstingsrådet Ullberg (S): Som interpellant vill jag tacka för debatten. Jag kan inte säga att den var klargörande, men den var intressant.

Jag noterade att någon sade att det inte var seriöst och att någon sade att det var fel i interpellationen. Det jag önskade var förstås besked på de fem frågorna, vilket jag dessvärre inte har fått. Men jag tar fasta på det som Paul Lindquist avslutade med att säga, att ni i Alliansen tar långsiktigt ansvar och vill ha en långsiktig planering. Det verkar tydligen vara Haninge undantaget. Tack för debatten!

§ 44 Interpellation 2015:4 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om trygghet i Stockholms resenärsmiljöer

Anförande nr 18

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Anledningen till min interpellation är att trafikförvaltningen för några månader sedan berättade att de har inlett ett samarbete med Jernhusen och Trafikverket för att ta fram en gemensam handlingsplan för ökad trygghet i Stockholms resenärsmiljöer. Men sedan blev fortsättningen väldigt märklig för mig.

Jag måste säga, Kristoffer, att det är som ljuv musik – så poetisk du är i den första meningen i interpellationssvaret: ”Fattigdom anstår inte ett modernt välfärds-samhälle.” Nej, det borde vara förbjudet med fattigdom i hela världen. Men också Sverige har fattiga människor med låga sjukersättningar och arbetslöshets-ersättningar, och många lever på existensminimum utan att ha råd att köpa ett månadskort. Det systemet har ni, den borgerliga Alliansen, skapat efter åtta år vid makten i Sverige och även här i landstinget.

Men, Kristoffer, förutom den fantastiska inledningen är jag djupt besviken på ett slarvigt och ogenomtänkt svar. Jag saknar svar på mina frågor.

Jag nämner inte med ett ord ”huliganer” i min interpellation. Jag lyfter upp frågan om otryggheten, när fotbollssupportrar är ute och reser i våra system och gör resan för oss andra osäker och hotfull. Vilka handlingsplaner finns det mot det? Den frågan lämnas helt obesvarad.

En annan otrygghetsfaktor för både män och kvinnor är berusade personer i kollektivtrafiken, i synnerhet berusade män. Tänk dig själv det lugn som finns när till exempel tjejmilen går och kvinnor ska ut och springa, och tänk på skillnaden mot när män som är berusade är ute eller är på väg till ett från ett fotbollsderby. Och vad görs egentligen åt nedkissade prång och hissar som inte fungera? Den frågan lämnas helt obesvarad.

Jag måste konstatera att det för de allvarligheterna med otrygghet helt saknas handlingsplaner. Det är det vi måste titta på. Vilka mål har vi? Vilka delmål har vi? Hur ska vi åtgärda att det blir större trygghet i vår kollektiva trafik?

Vi har samråd med kommunerna, för en annan otrygghetsfaktor är resan till och från våra tunnelbanestationer och gångvägen från våra busshållplatser. Samråden har inte fungerat så bra. Vi hoppas att de ska fungera bättre nu. Men vad har vi för mål kring detta? Hur bygger vi bort de faktiska otrygghetsfaktorer som finns i trafiken?

Det hade jag velat ha svar på, men det fick jag inte.

Anförande nr 19

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Gunilla Roxby Cromvall har interpellerat mig med två raka frågor: Vilka otrygghets faktorer bedömer trafiklandstingsrådet att det finns i kollektivtrafikens resenärsmiljöer, och vilka handlingsprogram kommer att tas fram för dessa? Hon för sedan ett längre resonemang om olika typer av otrygghetsmoment, varav jag i mitt svar instämmer i de flesta.

Hon pekar särskilt ut en faktor, nämligen hur vi ska se på element som till exempel tiggeri i kollektivtrafiken. När vi tittar på statistik över vad människor anmäler som otrygghetsfaktorer och vad de hör av sig om till dem som driver kollektivtrafiken, SL, kan vi se att tiggeri är något som man allt oftare pekar på. Hur kommer det sig då? Jo, helt enkelt därför att det är ett ovant element i vår kollektivtrafik. Vi är som svenskar bortskämda med att inte se fattigdomen i öppen dager. När fattigdomen kommer till oss blir den något som väcker känslor och frågor. Inte minst är det människor som arbetar i vår kollektivtrafik som undrar vilka regelverk som egentligen gäller, till exempel när det gäller hur och på vilken grund människor får vistas i kollektivtrafiken och där ägna sig åt olika typer av verksamheter, vilka de än må vara.

Det var länge sedan vi uppdaterade vårt regelverk. När det gäller kollektivtrafiken har förvaltningen tagit initiativ till ett brett arbete, en bred dialog med bland annat Trafikverket och Jernhusen, som Gunilla nämnde. Detta syftar till att uppdatera våra regelverk, så att det ska vara klart och tydligt på vilka premisser vi alla har rätt att vistas i kollektivtrafiken, vad vi där har rätt att göra, hur vi där har rätt att bete oss mot varandra och mot det som är vår gemensamma egendom.

Att man i detta lyfter upp frågor som våra anställda i kollektivtrafiken har, tycker jag inte är konstigt. Det tycker jag är bra och positivt. Men det är bara en del i ett stort och omfattande trygghetsarbete som pågår och har pågått i ett antal år då Alliansen har haft ansvar här i landstinget. I snitt satsar vi 170 miljoner per år på olika trygghetsinsatser, där vi investerar och har investerat i runda slängar 300 miljoner för ökad trygghet när det gäller olika utrustningar och annat i vår kollektivtrafik. Det är allt ifrån kameror till trygghetsvärdar och ordningsvakter där så krävs, ett särskilt trygghetsnummer, en trygghetscentral, insatser mot klotter och skadegörelse, och nu inte minst en förstärkt kamp mot fusk och tjuvåkande. Allt detta behövs för en trygg och bra resenärsmiljö.

Jag tror inte att vårt trygghetsarbete mår bra av några blinda fläckar. När våra resenärer och de människor som bekostar vår kollektivtrafik ser otrygghet och sänder signaler om detta till oss, ska vi ta dem på allvar.

Anförande nr 20

Fredrik Olsson (MP): Ordförande, åhörare! I sitt svar nämner trafiklandstingsrådet fuskåkarna som en del av otryggheten. Man har också gått ut och berättat hur man ska komma till rätta med detta genom mer högljudda spärrar och snabbare spärrar. Trafiklandstingsrådet kanske inte minns detta, men spärrarna var mycket snabbare när de infördes. De var så snabba att det klämdes barnarmar i dem. Det var obehagligt. Det blev otryggt, och man ändrade det. Nu vill man återinföra det tempo spärrarna hade från början, för att minska otryggheten.

Miljöpartiet förstår inte riktigt vad de högljudda och snabba spärrarna ska vara bra för. Vi vill inte se spärrar. Vi tror mer på personal bland kollektivtrafikresenärerna. Att ha högljudda spärrar hjälper inte människor i kollektivtrafiken.

Anförande nr 21

Landstingsrådet Tamsons (M): Fredrik Olsson bör prata med sitt eget parti. Det finns ju en ganska bred uppslutning kring den handlingsplan mot fusk och tjuvåkande som jag tillsammans med Trafikförvaltningen har presenterat. Det är klokt att undvika ord som att "återgå" till något när vi har gett tydliga signaler både från Trafikförvaltningen och från mig själv. Vad som nu väntar är att kalibrera våra spärrsystem på ett sådant sätt att de tydligare hindrar människor från att trängas och därmed skapa otrygghet och obehagskänslor, kanske inte hos yngre män, men väl hos äldre och kvinnor.

Om Fredrik Olsson inte har stött på människor som har framfört detta till honom vet jag inte i vilka kretsar han vistas.

Anförande nr 22

Fredrik Olsson (MP): Vi har läst "kalibrera". Vi har också läst "snabbare". Ska man kanske kalibrera dem så att de går långsammare? Att sätta ett visst tempo på spärrarna är faktiskt ingen teknisk möjlighet. De går snabbare eller långsammare. Eller ska de bara vara högljudda?

Miljöpartiet vill inte ha spärrar över huvud taget. Och vi tror inte på att ta bort fattigdomen i kollektivtrafiken som en lösning på otryggheten.

Anförande nr 23

Landstingsrådet Tamsons (M): När Miljöpartiet väcker frågan om öppna spärrlinjer är det viktigt att markera att vi just nu har en ganska stor debatt som berör många människor och som handlar om kollektivtrafikens intäkter. Den typ av experiment som Fredrik Olsson nu talar om har prövats förut. Det har kostat miljoner bara vid en station.

Med tanke på den diskussionen är det märkligt att här och nu väcka diskussion om att ta bort spärrlinjer, också kopplat till frågor som rör trygghet och annat. Men jag hör att Miljöpartiet ständigt återkommer till detta som en mirakelmedicin. Jag har ännu inte förstått på vilket sätt det skulle mota fusk och tjuvåkning eller markera ett arbete för ökad trygghet i kollektivtrafiken.

Anförande nr 24

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ordförande! Man kanske kan säga att jag har fått tekniskt fel svar av Kristoffer Tamsons. Hissar som står gör en otrygg om man inte klarar av att gå i trappor, för då vet man inte om hela resan fungerar. Att du i det här sammanhanget överhuvudtaget ta upp fuskåkandet tycker jag är anmärkningsvärt efter den totalsågning som revisorerna har gjort när det gäller fusk och svinn.

Vi har i dag faktiskt ingen aning om vad som är svinn. Vilka är det som inte kan betala för sig, vilka är det som inte vill betala för sig, och vilka är det som inte förmår att betala för sig? Dessutom föreligger nu förslag från i er i den styrande minoriteten om att betalvärdar ska sägas upp och om att vi ska ha obemannade sekundäringångar. Verifieringsapparaterna är ofta avstängda på de bussar som jag åker med.

Visst är det obehagligt när man drabbas av att någon går ryggsäck med en, men det är ingen otrygghet i övrigt. Otrygghet blir det om spärrarna åker igen snabbare. Mina barnbarn är fortfarande rädda för att gå genom spärrarna, och jag tror inte att dom är de enda barn som är rädda. Det är otrygghet. Det är otrygghet att inte kunna lita på hissar och rulltrappor.

Det jag vill se, Kristoffer, är en handlingsplan som grundas i verkliga otrygghetsfaktorer. Måhända det har kommit telefonsamtal, kanske med politiska förespeglningar, om de fattiga tiggare som vi numera möter här i Stockholm. Men det är inte detta som är

otrygghetsfaktorer för oss som är ute och åker kollektivt. I stället handlar det om de saker som jag nu har nämnt, som vi helt saknar handlingsplaner för. Det tycker jag att trafiknämnden ska ta till sig.

Har vi över huvud taget någon aning om det finns någon gångväg från busshållplatsen till hemmet som har blivit säkrare? Nej, sådant mäter vi inte. Har det på något sätt blivit bättre när fotbollssupportrar är ute och vagnar gungar av det tryck som blir? Vi har ingen aning om det, därför att vi inte har några sådana mål.

Det är med de stora och reella problemen som vi måste sätta i gång att jobba, inte jaga fattiga människor som inte har mat för dagen!

Anförande nr 25

Landstingsrådet Wikholm (S): Tack, Gunilla, för en angelägen och viktig interpellation! Jag vill visa en bild, som jag uppfattar handlar om det breda trygghetsarbete som du var inne på på slutet, och som jag hade hoppats att vi skulle få lite tydliga svar om från trafiklandstingsrådet. Vilka är de stora och breda otrygghetsfaktorerna i kollektivtrafiken, och kommer det att tas fram någon handlingsplan om dem? Vi måste faktiskt tala klarspråk om trygghet i kollektivtrafiken. Det är inte alla våra resenärer som upplever det på samma sätt. Män och kvinnor upplever det på olika sätt.

Vi har en kollektivtrafik som gör kvinnor otryggare än män. Så har det varit i Stockholms läns landstings kollektivtrafik under lång tid. Det är nu hög tid att vi tillsammans göra något åt detta. Då skulle det vara på sin plats att se brett på de otrygghetsfaktorer som finns. Vad är det som gör kvinnor som reser kollektivt mer otrygga, framför allt på kvällar och helger? Är det i vår egen trafik, eller är det i anslutning till trafiken som problemen finns?

Vi vill att människor ska vara trygga när de åker och att män och kvinnor, pojkar och flickor i länet ska vara trygga i sin vardag, men frågan är då: Vad kan vi göra åt den här situationen? Om vi ska få fler att åka med oss är det bra om alla kan vara trygga i trafiken både kvällar, helger och på andra tider.

Låt mig anknyta till de frågor som finns i interpellationen. Vilka otrygghetsfaktorer bedömer du finns? Hur återspeglas de i den sneda könsfördelningen? Vilken handlingsplan tänker vi oss att vi ska ta fram brett för att komma till rätta med detta? Detta är, som jag förstår det, interpellantens frågor, och dem har vi inte diskuterat särskilt mycket i dag.

Anförande nr 26

Arin Karapet (M): Herr ordförande, ärade ledamöter och åhörare! Det vi ser nu är en djupt splittrad opposition. De vill inte ta tag i fuskåkandet. Vissa vill ta bort spärrarna helt. Vissa bortförklarar problemet helt och hållet: ingen människa vill fuska. Alla kommer att betala för sig, bara vi tar bort spärrarna.

Vi vet att det finns en andel fuskåkande resenärer, på bekostnad av hederliga resenärer som vill betala för sig. Anledningen till att oppositionen inte vill ta tag i detta är att de är djupt splittrade, och de vet att de har allmänheten emot sig.

Det är en otrygghet. När man är på väg någonstans – kanske till jobbet eller till en middag – ser man att det står en eller två personer vid spärrarna och bara väntar. De ser efter vilken spärr du ska ta, för att sedan ta rygg. De knuffar sig fram för att spärrarna slår igen. Visst går spärrarna lite långsammare i dag, men de slår igen.

Jag kan ta min mor som exempel. Det var två unga killar som tog rygg på henne, och hon ramlade och slog sig. Var det någon som frågade hur hon mådde? Nej. Är svaret att om vi tar bort spärrarna försvinner den otryggheten?

Nej, de som fuskar ska stå sitt kast. Om vi har en gemensamt finansierad kollektivtrafik ska vi stå emot fuskåkandet. 97 procent av SL:s resenärer betalar för sig. Det kostar att bedriva en gemensam kollektivtrafik. Därmed hänvisar jag till trafiklandstingsrådets svar.

Anförande nr 27

Landstingsrådet Tamsons (M): ordförande, fullmäktige! Det är fantastiskt med en opposition som är så duktig på att på olika sätt markera och tydliggöra vad man upplever är problem som någon behöver ta tag i. Jag upplever att jag under den tid jag har varit trafiklandstingsråd steg för steg har tagit tag i just dessa problem. Så har det varit på ett antal områden, och jag kan garantera att berätta också är ett sådant område.

Så sent som i december intervjuades jag om ett antal av de frågor som Nanna Wikholm här pekar på. Det handlar om några av kollektivtrafikens stora utmaningar. Det är Trafikförvaltningen SL:s egna trygghetsmätningar som hon hänvisar till. Det vi har sett är att det trygghetsarbete vi genomföra har gett resultat. Tryggheten har ökat i alla trafikslag och i alla grupper vid alla tider på dygnet. Det finns dock eftersläpningar, och en tydlig sådan tar Nanna Wikholm upp, nämligen att kvinnor många gånger upplever sig otryggare än män, trots att – det ska sägas – en majoritet av kvinnorna upplever sig trygga i vår kollektivtrafik.

Då behöver man ställa sig frågan: Vad är det då som upplevs vara otryggt? Vi mäter detta metodiskt, och då finns det en tydlig faktor som sticker ut. Vad är då det? Jo, det är huvudsakligen just resan till och från kollektivtrafiken. Det handlar om när man lämnar hållplatsen på väg hem eller när man lämnar en fest eller sin arbetsplats en sen kväll och ska till kollektivtrafiken. Där har vi kollektivtrafikens stora otrygghetsutmaning.

Hur löser man då denna? Förmodligen gör vi det inte bara genom att här i fullmäktige eller i Trafikförvaltningen diskutera hur vi ska bemästra den typen av otrygghet. Det gör vi i stället genom att ligga på de kommuner som upplevs ha störst otrygghet, störst brottsbelastning och på andra sätt upplevs ha de mest otrygga miljöerna. De måste ta sitt ansvar för att deras miljöer, deras torg och gator och portgångar upplevs vara trygga. Där finns väldigt mycket att göra i stora delar av vårt län i dag. Det är inte enkom en fråga för mig och för oss här. Det är en fråga för dessa kommuner. Det är fråga som rör polisiära insatser och en lång rad andra insatser i form av trygghetsvårdar, grannsamverkan och annat.

Vi ska dra vårt strå till stacken i det arbetet. Det har jag och Trafikförvaltningen signalerat. Det handlar om olika former av samverkan. På vilket sätt kan vi hjälpa kommuner som i dag brister i sitt trygghetsarbete med att förstärka och prioritera detta? På vilket sätt kan vi, med den kunskap och som bevisligen många kommuner bevisligen missar, stödja och på olika sätt ligga på för att kommuner och intressenter ska ta sitt ansvar för tryggheten? Det arbetet hoppas jag på ett brett stöd för.

Det finns mycket som vi behöver göra på olika sätt. Vi fortsätter att satsa på att renovera hissar och rulltrappor, sanera klotter och att göra tydliga insatser med trygghetsvårdar, ordningsvakter, kamp mot fusk och tjuvåkning, renhållning och städning. På olika sätt fortsätter vi det arbete som vi har inlett med att steg för steg göra en trygg kollektivtrafik ännu tryggare.

Anförande nr 28

Gunilla Roxby Cromvall (V): Det var ett långt och osakligt inlägg som vi fick höra från en moderat ledamot om detta med fusk och svinn. Jag rekommenderar honom att läsa revisorernas rapport, där det framgår vad de anser om fusk och svinn och om det vi gör här i landstinget. Det är en ekonomisk fråga, vidhåller jag fortfarande. Min interpellation handlar om hur vi ska öka tryggheten i kollektivtrafiken.

Jag tycker att du kommer med bättre svar nu på slutet, Kristoffer. Men jag saknar fortfarande mätbara mål. Hur många samråd har vi haft med kommuner, där vi har diskuterat trygghetsåtgärder, och hur vet vi att trygghetsåtgärderna har blivit genomförda?

Jag diskuterar gärna spärrar. Precis som Miljöpartiet menar vi att det är feltänkt. Det har inget att göra med att vi inte skulle få in inkomster till trafiken. Det handlar om att vi vill ha en öppen, tillgänglig och välkomnande miljö. Och din mamma kanske inte skulle ha slagit sig så mycket om det inte hade funnits spärrar.

Alla ska betala. Vi diskuterar gärna detta. Det finns olika metoder att komma till rätta med betalningsproblem. Men detta är en ekonomisk fråga. Jag vill se trygghet.

§ 45 Interpellation 2015:5 av Dan Kareliusson (SD) om följdverkan i sjukvården beroende på den stora årliga inflyttningen till länet

Anförande nr 29

Dan Kareliusson (SD): Herr ordförande, ledamöter, åhörare! Jag tackar för det omfattande svar jag har fått, men jag är inte riktigt nöjd med det.

Den stora inflyttningen till länet, som nästan alltid beskrivs som något positivt, medför också problem, speciellt för personal som ska ta hand om dessa människor i vården. Man räknar med att det ska komma minst 30 000 människor varje år, och då är inte anhöriga inräknade. Nästan alla dessa kommer från främmande kulturer, med helt andra värderingar än vår västerländska, demokratiska, kristna kultur. Detta medför stora påfrestningar för alla, på alla områden i vårt samhälle, även för oss vanliga medborgare. Det leder inte minst till ett allt större behov av exempelvis bostäder, vilket medför att många andra kan få vänta innan de kan få en bostad.

Inom sjukvården ökar mängden vårdsökande. Inte minst akutsjukhusen belastas av detta. Det är inte enbart antalet vårdsökande som ökar arbetsbelastningen för personalen, utan även komma i ännu högre grad, problem i kommunikationen mellan vårdtagare och personal. Det är snarare regel än undantag att man måste ha tolk närvarande. Det medför en ökad tidsåtgång för varje besök.

Andra problem i kontakterna kan uppstå beroende på ett för oss helt främmande kulturmönster och en religion med skillnad i synen på människor, och då speciellt kvinnor. Detta ska också hanteras av personalen. I en tid då personalens arbetsbörda hela tiden ökar ska samtidigt besparingar göras, och i varje fall får ingen kostnadsökning utöver budgeten ske, trots att det behövs fler anställda.

Därför ber jag att få ett förtydligande av landstingsrådet Starbrink: kommer vi att kunna anställa fler, kan vi omfördela medel så det är möjligt, eller ska vi räkna med att göra en skattehöjning i budgetarbetet i juni?

Anförande nr 30

Landstingsrådet Starbrink (FP): Ordförande, fullmäktige! Interpellanten väcker frågan hur vi på bästa sätt ser till att möta den stora inflyttningen till länet och det växande behovet av hälso- och sjukvård. Dan Kareliusson lyfter fram vårdpersonalens situation, och det är självklart viktigt för oss ur ett arbetsgivarperspektiv att ständigt utveckla verksamheten. Vi ställer årligen frågor till medarbetarna i en stor enkät om hur de upplever sin arbetssituation. Många upplever en stundtals pressad situation, men resultaten visar också att många ger arbetsgivaren gott betyg.

Det finns självklart en hel del arbetsmiljöutmaningar att jobba med, men jag har faktiskt aldrig någonsin mött en medarbetare i vården som säger att patienterna är ett problem eller att patienter som inte behärskar svenska språket är ett problem för deras arbetssituation. Jag tror att det beror på att varje professionell medarbetare i vår organisation anser att vården inte finns till i första hand för medarbetarna utan för patienterna. Man sätter patienten främst.

Det är patientens behov som ska stå i centrum, och då gör man inte skillnad på människor utifrån deras språkkunskaper. Man låter den enskilda människans behov styra hur vården ges, och kanske viktigast av allt, man ser alla människors lika värde.

Dessutom vill jag påminna om att 25 procent av våra medarbetare har invandrarbakgrund, och de utgör en fantastisk resurs, inte bara genom sitt professionella yrkesutövande, utan de bidrar också till organisationens kultur- och språkkompetens.

Ordförande! Interpellanten skjuter helt bredvid målet när han tar upp språkfrågan som den största utmaningen när länet växer. En stor del av befolkningsökningen sker faktiskt på våra förlösningssavdelningar. Många flyttar också dit från övriga landet. Och självklart har vi en stor flyktinginvandring när så många människor möter krigets fador och tvingas i exil.

Framtidens vårdbehov ska vi möta med ett omfattande investeringsprogram och en omställning av hälso- och sjukvården som vi kallar för Framtidens hälso- och sjukvård. Det är en utgångspunkt som vi delar väldigt många partier här inne och tänker fortsätta att genomföra.

Jag kan också tillägga att akutsjukhusen aldrig har haft så stora resurser som nu. Man har aldrig haft så många medarbetare som nu. Det ger en väldigt bra grund för den utveckling som vi behöver arbeta för.

Anförande nr 31

Rickard Wall (SD): Presidium, ledamöter! Alla människors lika värde, säger landstingsrådet. Det är något som Sverigedemokraterna ställer upp på i alla avseenden.

Jag var på trafiknämndens möte i förra veckan. Där fick vi från Moderaterna ett förslag till tilläggsbeslut, som jag visar på bilden här. Där skriver man: "För att resenärerna ska färdas på ett säkert sätt bör personalen ha utbildning i säker körning, vilket bland annat innebär kunskaper om lastning, lossning och att spänna fast en rullstol." Man talar alltså om lastning och lossning.

Vad säger då Svenska Akademiens Ordbok om lastning och lossning?

[Landstingsrådet Starbrink (FP): Vad har detta med interpellationen att göra?]

Jag kommer dit. Du tog upp människors lika värde och satte det i kontrast mot interpellantens syn. Då pratar vi om begreppen lastning och lossning inom färdtjänsten.

I Svenska Akademiens Ordbok kan vi se att "lossa" används om att lasta ur varor från fartyg eller järnvägsvagnar. Men det här tilläggsbeslutet handlar ju om färdtjänsten. Vad säger man då om "lasta"? Ordboken talar om att lasta porslin, möbler eller säckar. Jaså, är det så man ser på färdtjänst resenärer i Alliansen? Är de säckar som man lastar på färdtjänstsvagnarna?

Sverigedemokraterna använder ett annat språkbruk i färdtjänsten. Här är det människor vi talar om. Vi talar om ombordstigning och avstigning. De kör ju själva med rullstol. Annars kanske man kan tala om "ombordtagande". Men vi sverigedemokrater skulle aldrig drömma om att tala omlastning och lossning när det handlar om färdtjänstverksamhet.

Nu är detta inte en partimotion, utan det är enskilda ledamöter som har skrivit den, så jag vet inte om terminologin är officiellt språkbruk i allianspartierna, men jag vill göra klart att Sverigedemokraterna tänker och formulerar sig respektfullt, omtänksamt och kärleksfullt om sina medmänniskor.

Anförande nr 32

Dan Kareliusson (SD): Ordförande, ledamöter! Jag påtalar här problem som vi har fått ta del av när vi har träffat personal inom vården. Även om det är många som föds här är enligt barnmorskorna var tredje kvinna här i länet invandrarkvinna, och många av dem är könsstympade. Det är sådant man inte vill tala om i vårt land. Men det är komplikationer när människor har utsatts för sådana övergrepp. Det gör att det krävs mer personal och att det tar längre tid att hantera människors problem.

Det gäller nästan överallt inom vården att det finns problemet som medföljer invandrarnas situation. Därför behövs det mer personal.

Detta är inget jag hittat på själv, utan olika kategorier i personalen har flera gånger kallat oss till möten, där de har påtalat detta i sin arbetssituation och att den är väldigt svårt. Vi gör inte skillnad på människor. Vi vill att de som kommer ska få ett bra mottagande, men även personalen måste ha en bra arbetsmiljö. Det är detta det handlar om.

I övrigt vill jag tacka landstingsrådet för det svar jag har fått.

Anförande nr 33

Landstingsrådet Starbrink (FP): Rickard Wall vill ha en ny vokabulär i färdtjänstpolitiken. Jag vill ha en human flyktingpolitik och ett värdigt mottagande av människor som söker sin tillflykt här i Stockholm. Jag vill också se till att vi har en bra och välfungerande hälso- och sjukvård som når alla människor utifrån deras behov och inte utifrån deras bakgrund.

Dan Kareliusson oroar sig för hur vi ska hantera detta. Jag kan försäkra honom om att resurstilldelningen till hälso- och sjukvården har haft en mycket stark utveckling. Det kommer den att fortsätta ha. Sedan Alliansen tog över har budgeten för hälso- och sjukvården ökat med ungefär 50 procent. Vi har aldrig haft så många anställda sjuksköterskor och läkare som vi har nu. Jag skulle vilja säga att Stockholms hälso- och sjukvård är väl rustad för att möta de behov som länets invånare har.

Nu står vi inför en fantastisk utveckling, där vi bygger ut hälso- och sjukvården för att möta även framtidens behov.

Anförande nr 34

Kerstin Burman (V): Jag vill bara tacka Anna för ett bra svar. Till vården kommer vi alla människor här i landet med våra alldeles egna unika problem. Det är precis detta som är vårdens utmaningar, att bemöta oss individer. Det är också utifrån detta som vi tillsammans bygger upp hälso- och sjukvården här i länet.

Vi har säkert olika utgångspunkter, men över blockgränserna har vi en samstämmighet: Självklart ska vården ta emot oss alla individer med våra särskilda förutsättningar och unika problem.

§ 46 Interpellation 2015:6 av Dag Larsson (S) om rimligheten i att hörselskadade uppmanas att köpa dyra hörapparater

Anförande nr 35

Landstingsrådet Larsson (S): Jag skulle vilja börja med att tacka Ella Bohlin för svaret på min interpellation och också inleda med att säga att många av oss som har diskuterat hörselvården i vårt län kan notera att vi har gått från en situation som varit riktigt eländig – jag kommer själv ihåg när vi upphandlade Avesina, som skulle hantera våra hörselcentraler runt om i länet, och det var långa köer och dålig kvalitet. Därefter har vi tillsammans i ganska stor enighet infört ett vårdvalssystem på det här området, med möjlighet att själv få välja vilken hörapparat man vill ha.

Jag undrar då om vi verkligen har nått ett riktigt bra system. I Hörselskadades riksförbunds rapport nås man av mycket oroande berättelser. Jag läser ur en berättelse i rapporten, där en medborgare berättar hur det är att besöka en hörselmottagning i Stockholm i dag:

”Audionomen plockade fram en låda och visade mig en stor, ful hörapparat, som såg ut som den som mamma hade på 80-talet. Så här ser landstingets hörapparater nu, sade han. Jag blev alldeles häpen. Jag fick ju så nätta, fina hörapparater via landstinget förra gången. Hur kunde det ha blivit så här?”

Audionomen frågade om jag var beredd att betala för att få en bättre hörapparat. För 28 000 skulle jag kunna få någonting som var riktigt bra. Annars fanns det bara landstingets gamla, tekniskt dåliga apparater.

När jag kom hem var jag rätt skakad. Så jag googlade och hittade Hörsellinjen, och de berättade att landstinget visst har ett bra hörapparatssortiment, så jag gick tillbaka och ställde krav: Nu vill jag prova en landstingsapparat! Audionomen var jätteirriterad. Efter mycket om och men fick jag sedan prova hörapparater till landstingspris. Först efteråt insåg jag att det inte alls var hörapparater ur landstingets sortiment jag hade fått, utan deras lite billigare hörapparater som täcks av hörselchecken. Men då vill jag inte gå tillbaka dit igen. Jag orkade inte mer.”

Själv har jag nåtts av många mejl och brev från medborgare som berättar att det förekommer i vårt landsting att folk blir pålurade dyra hörapparater som inte är bättre. I hörapparaternas värld är inte nytt och dyrt alltid detsamma som bra. Mycket viktigare är att man får en ordentlig utprovning av hörapparaten. Det är inte så att de privata nya dyra apparaterna är bättre än de apparater som ingår i landstingsutbudet.

Stig Nyman, som var ansvarig för det här området tidigare, konstaterade förra året att om man är auktoriserad ska patienten i första hand erbjudas hörapparat ur det breda sortiment som landstinget har. Gör mottagarna konsekvent avsteg från detta är det mycket allvarligt, sade Stig Nyman förra året. Nu kan vi konstatera att 80 procent av de apparater som väljs ut inte tillhör landstingets urval. Det vill säga att det konsekvent görs avsteg för att hörcentralerna själva tjänar pengar på att få dem som behöver hörapparat att välja från den privata listan snarare än att ta dem som vi handlar upp i landstinget.

Jag tycker att detta är allvarligt. Jag undrar vilka åtgärder som Stigs efterträdare, Ella, tänker vidta för att säkerställa att medborgarna inte blir lurade när de går för att prova ut en ny hörapparat.

Anförande nr 36

Landstingsrådet Bohlin (KD): ordförande, åhörare! Jag tackar Dag så mycket för frågan. Vårdval för primär hörselrehab infördes i december 2011. Det är ett vårdval som har några år på nacken nu, även om det inte är alltför gammalt. Syftet var naturligtvis att öka tillgängligheten. Vi vet att fler behöver denna viktiga rehabilitering. Det beror till stor del på att vi blir äldre i vårt län. Vi lever längre, och med åldern kommer också nedsatt hörsel.

Det är viktigt att detta fungerar. Som ni vet var min företrädare Stig Nyman mycket engagerad i frågan. Det engagemanget fortsätter. Det kan jag garantera.

Alla upphandlingar och vårdval ska naturligtvis följas upp och utvärderas kontinuerligt. Det är det sätt och det verktyg som vi har för att göra ett vårdval bättre. Du vet att just detta vårdval inte har fungerat perfekt. Det kan vi erkänna. Med min företrädare Stig Nyman var också mycket tydlig med att sätta ned foten tydligt när saker inte fungerade, och vissa åtgärder vidtogs också.

Det finns i dag 35 godkända mottagningar i landstinget. De är i privat regi, men det finns också möjlighet för SLSO att inom vårdvalets ram verka på det här området.

Dag Larsson nämner en specifik mottagning. Just den mottagningen har inte, enligt den information jag har, landstinget någon avtalsrelation med, så det är svårt för oss att gå in och reglera den eller vidta några kraftfulla åtgärder.

Den som inte önskar hjälpmedel ur landstingets breda sortiment har möjlighet att välja enligt det som kallas fritt val av hjälpmedel. Där får man också ett bidrag för att kunna välja ett eget hjälpmedel ur ett annat sortiment, som också är väldigt brett.

Under förra året påbörjades en fördjupad uppföljning inom just det här vårdvalet, primär hörselrehabilitering. Den ska vara klar inom kort. Den fördjupade uppföljningen syftar till att belysa rehabiliteringen med hänsyn till landstingets ansvar och uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen samt med de riktlinjer och principer som tillämpas för hälso- och sjukvård som bedrivs på uppdrag av Stockholms läns landsting. I dagsläget vill jag invänta denna uppföljning och den fördjupade analysen. Den kommer säkert att innehålla saker som gör att vi kommer att behöva vidta vissa åtgärder och göra förändringar eller justeringar. Därför kan jag nu inte gå in på detaljer om hur det i fortsättningen kommer att se ut.

Men jag är väl medveten om att allt inte har fungerat perfekt. Vi är beredda att göra de justeringar som är nödvändiga, för detta är en viktig del av rehabiliteringen som vi i dag bedriver i landstinget för en växande grupp människor.

Anförande nr 37

Michel Silvestri (MP): Ordförande! Från Miljöpartiets sida är vi generellt positivt inställda till fritt val av hjälpmedel. Det kan gälla hörapparater och mycket annat. Just detta med hörapparater är en fråga som har hög aktualitet. Jag tror att många av oss här inne har tagit intryck av de synpunkter som Hörselskadades riksförbund har framfört, inte minst i skriften Myternas marknad, som ju väldigt konkret och målande beskriver problemen.

I interpellationssvaret från Ella Bohlin nämns att det är en djupgående uppföljning på gång. Den ska väl snart avslutas, förhoppningsvis. Där ska man titta på de sammantagna effekterna av vårdval för primär hörselrehabilitering, i kombination med fritt val av hjälpmedel. I svaret nämner Ella Bohlin att man framför allt ska ha ett brukarperspektiv i det sammanhanget. Det gläder oss naturligtvis.

Samtidigt kan man inte låta bli att förvånas. Så sent som på Hälso- och sjukvårdsnämndens möte igår hade vi ett ärende uppe om upphandling av hörapparater. Eftersom vi i Miljöpartiet har en välvillig inställning till detta med fritt val av hjälpmedel generellt, yrkade

vi bifall till det förslaget. Men vi gjorde också ett tilläggsyrkande om att man verkligen skulle ta intryck av Hörselskadades riksförbund och deras synpunkter. Vi hade mycket konkreta förslag på hur man skulle ta hänsyn till detta, så att det blir bästa möjliga upphandling, precis i enlighet med det som Ella Bohlin verkar mena i sitt interpellationssvar. Det anmärkningsvärda var att ni från den styrande minoritetens sida valde att rösta ned detta förslag, som stöddes enhälligt av oss i S, MP och V.

Återigen: Det är förvånande, men vi får hoppas att man i den fortsatta uppföljningen av det här arbetet kan ta större intryck av patientorganisationen i det här fallet. Just brukarperspektivet är ju helt avgörande.

Anförande nr 38

Landstingsrådet Larsson (S): I övrigt är vår inställning från Socialdemokraternas sida att det har varit mycket bättre att organisera detta som ett vårdvalssystem än att genomföra en upphandling. Jag tycker att det finns något positivt i tanken att man själv ska kunna välja sina hjälpmedel. Men i det här vårdvalet finns det en lång rad allvariga problem.

Låt mig skicka med några synpunkter som jag tycker att Ella ska beakta. Det första är att man ska fundera över om det verkligen är nödvändigt att koppla fritt val av hjälpmedel till ett checksystem. Man har ju vårdvalssystem och fritt val, bland annat i Uppsala och Östergötland, där man inte har valt att arbeta med checksystemet.

Det andra jag tycker att man ska göra är att göra som Moderaterna och allianspartierna valde att göra i Skåne. Där startade man också en landstingsdriven vårdcentral för att man skulle ha kvalitetskonkurrens.

Det tredje är att man borde förbjuda de företag som tillverkar hörapparater att äga hörselcentraler. 76 procent av alla hörapparater provas i dag ut av hörselmottagningen som ägs av William Dement Holding AS, som är ett stort företag som tillverkar flera av de största och mest kända hörapparatsmärkena. Om det företaget också äger mottagningen där hörapparaten provas ut har man inte ens en fungerande marknad. I stället finns det ganska starka marknadsincitament att sälja sina egna, ganska dyra hörapparater.

Där finns det ganska stora skillnader i priser. Det finns en apparat som heter Siemens Pure Micon 7 som man i Västra Götaland har inhandlat för en kostnad av 1 100 kronor, och den skänks gratis till medborgarna i Västra Götaland. Vill man ha samma apparat här i Stockholm får man gå till en hörselmottagning, och då kostar den 16 640 kronor per öra. Ni ser att många av mottagningen tjänar enorma pengar på företrädesvis äldre människor, som ofta känner sig lurade i systemet.

Man borde se till att de som tillverkar hörapparater inte samtidigt äger hörselmottagningar. Det ledde till korruption, och det leder till fel incitament för ett fungerande vårdvalssystem.

Jag tycker också att vi måste skärpa kontrollen av dem som deltar i vårdvalssystemet. Det finns undersökningar som visar att 57 procent av audionomerna lämnar ut landstingets folder, där man beskriver hur systemet ser ut och att man kan få en gratis apparat via landstinget. I de andra fallen får medborgaren inte ens reda på att man har ett val mellan att antingen få en gratis apparat gäller att betala väldigt mycket pengar.

Detta är ett vårdval som behöver göras om. Jag har skickat in förslag till förändringar. Det finns mycket att göra här. Jag tror att vi är överens om att vi ska ha en bra vård, och att det är väldigt bra om vi kan kombinera det med valfrihet. Men då måste också vi som är ansvariga för detta se till att marknadskrafterna inte fritt får härja och lura medborgarna till för dyra apparater.

Anförande nr 39

Landstingsrådet Bohlin (KD): Ordförande, ledamöter! Dag, jag lyssnar. Visst, när det gäller checksystemet kan man titta på om det är den bäst utformade modellen. Dock är jag mycket tveksam till att gå in och styra politiskt på marknaden som du beskriver.

När det gäller den andra punkten som du tog upp, att efterlikna Skåne och andra regioner och landsting, finns det som jag ser det i dag inget som hindrar SLSO från att vara med i vårdvalet och bedriva en sådan här verksamhet.

Michel talar om kontakt och samverkan med organisationer och patientföreningar. Det tycker jag är någonting självklart. Jag träffade personligen många patientföreningar, framför allt inom områdena rehab och habilitering. Det är viktigt för mig som landstingsråd att lyssna in de åsikterna. Det vore direkt oklokt om vi från politikens och tjänstemännens sida inte lyssnade in vad patientföreningarna och brukarna säger. Det tar jag för givet att vi gör, och jag vet att vi också gör det.

Sedan vet vi alla hur det politiska spelet i fullmäktigesalen fungerar. Jag tror dock inte att man ska tolka in för mycket i det avslag som det blev i omröstningen. Relationen och kontakten med patientföreningarna finns från min sida, från förvaltningens sida och från många andra politiker i den styrande majoriteten.

Anförande nr 40

Landstingsrådet Jörnehed (V): Ordförande, fullmäktigeledamöter! I går kom Patientnämndens rapport för förra året. Jag har faktiskt inte hunnit läsa den, men de två senaste rapporterna för åren dessförinnan har tagit upp att många patienter känt sig lurade när de skulle få hörapparat. Jag har haft diskussioner med Stig Nyman om detta.

Det låter jättebra att du nu ska ta tag i detta, Ella, men det har tagit tid. Det är väldigt många som har känt sig lurade. Jag undrar: Kan man kompensera dem? Har du sådana funderingar?

Det fungerar inte, Ella. Jag hoppas att vi kan återkomma till vad som står i Patientnämndens rapport för förra året, som väl ska anmälas vid nästa fullmäktigemöte. Jag hoppas dock att vi slipper dessa klagomål på hörapparaterna i Patientnämndens rapport. Jag hoppas att du ta tag i detta och att det händer något, så att vi slipper diskutera detta år efter år.

Anförande nr 41

Thomas Drost (MP): Ordförande, ledamöter! Det är ju verkligen chockerande saker som framkommer i rapporten, tycker jag. Det är ju bra med utredning, men det är inte utan att man frågar sig om man verkligen måste invänta en utredning innan man kan dra slutsatsen att det finns problem. Vi bör börja jobba med problemen redan nu, till exempel när det gäller sammanblandningen mellan försäljare och vårdgivare. Det behövs inte en utredning för att konstatera att det är mycket problematiskt.

Det är synd att man i HSN valde att rösta ned det förslag som vi i Miljöpartiet hade lagt fram om att börja jobba med de här bristerna redan nu. Vi får hoppas att det ändå när utredningen är klar blir några åtgärder. Men jag blir lite orolig när jag hörde Ella Bohlin säga att vi inte får gå in och styra för mycket över marknaden. Vem är det som vården är till för, patienten eller marknaden?

Anförande nr 42

Landstingsrådet Larsson (S): jag blir glad av att höra att ni funderar på om checksystemet verkligen är rimligt. Det ser jag som positivt. Jag blir också glad att höra att ni funderar på att det kanske vore lämpligt att SLSO startade en egen central. Jag hoppas att ni skickar den signalen till SLSO:s styrelse. Då kan de känna sig uppmuntrade att starta en landstingsdriven hörselmottagning.

Jag vill ändå på nytt understryka vikten om att skilja mellan dem som tillverkar hörapparater och de som utlovar hörapparater och säljer dem. Tänk er om våra vårdcentraler skulle fungera på samma sätt. 76 procent av alla vårdcentraler i Stockholm skulle vara ägda av ett läkemedelsbolag, som företrädesvis skulle skriva ut sina egna mediciner till patienterna. Det skulle vara helt häpnadsväckande och inte särskilt bra ur ett patientperspektiv.

Hörselmottagningarna ska framför allt ägna sig åt att göra ordentliga utprovningar av hörapparater och sätta patientperspektivet i främsta rummet, inte att tjäna pengar åt företag som tillverkar hörapparater. Detta vill jag skicka med som något ni ska tänka på. Här är det viktigt att särskilja olika krafter.

Jag ser fram emot förslag till förändringar, och jag hoppas att vi ska hitta en samsyn i den här frågan, för jag tror inte att det är någon som är nöjd med hur det fungerar nu.

Anförande nr 43

Michel Silvestri (MP): Ella, du säger att vi inte ska tolka in för mycket i det avslag som ni i Alliansen gav i Hälso- och sjukvårdsnämnden i går. Du säger också att det är viktigt att lyssna till patientorganisationen och få in brukarperspektivet. Men faktum är ändå att ni valde att inte ta till er det enkla tilläggsyrkandet i går, med konkreta förslag på hur man skulle kunna förbättra detta redan nu i den upphandling som ska påbörjas.

Samtidigt hade det till gårdagens HSN från Hörselskadades riksförbund skickats en begäran om återremiss när det gäller andra delar som också påverkar det här området. Ni valde att inte hörsamma det. Jag tycker att det är en tydlig signal om hur mycket sanning det ligger bakom dina ord, tyvärr.

Anförande nr 44

Landstingsrådet Bohlin (KD): Ordförande, åhörare! Nu ges det en mycket dystert bild från oppositionen när det gäller vårdvalet och situationen med primär hörselrehabilitering. Riktigt så dystert och nattsvart är det inte. Det finns många som är mycket nöjda. Och det var verkligen inte bättre förr i den här frågan. Vi hade en situation som var helt ohållbar, och otillgängligheten var oacceptabel. Detta ändrade vi på med vårdvalet.

Det har inte fungerat perfekt, men jag tycker att vi har varit väldigt lyhörda. Vi har varit villiga att tar till oss förändringar och synpunkter på hur det har fungerat.

Apropå Patientnämndens rapport vill jag säga att jag tycker att det är bra att anmälningar och ärenden kommer in till Patientnämnden i den här frågan. Det vittnar om en ökad medvetenhet. När Patientnämnden få in sådana här ärenden leder det i många fall till direkta förbättringar av vården i vårt landsting. Därför har Patientnämnden en väldigt viktig och bra funktion. Jag är glad över att det finns stor uppmärksamhet för och ett stort engagemang i den här frågan. Vi i Alliansen är beredda att lyssna in alla goda idéer som gör att vi kan utveckla vårdvalet på det här området så att det blir det bästa för de patienter som är i behov av rehabilitering. Det är patientnyttan som är i fokus här och ingenting annat.

§ 53 Frågestund

Fråga 1

Anförande nr 45

Landstingsrådet Ullberg (S): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! I går beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden, efter att ordföranden använt sin utslagsröst, att tillsätta en utredning om att privatisera ytterligare ett akutsjukhus i Stockholms län.

Finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl sade förra veckan: Det kommer inte att bli någon utredning, vi kommer att rösta emot, det skulle vara en förgävesutredning, det tar tid och energi från förvaltningen och tiden är inte mogen för detta. I dag säger Torbjörn Rosdahl att han då inte var fullt informerad och Alliansen är överens om att göra den här utredningen.

Men frågan är om man också är överens om att inte genomföra någonting före nästa val.

Därför frågar jag: Kan väljarna lita på att Alliansen inte tar beslut om att privatisera något akutsjukhus före valet 2018?

Anförande nr 46

Landstingsrådet Rosdahl (M): Tack så mycket, fru ordförande! Och tack, Erika. Låt mig vara tydlig: Under den här mandatperioden kommer vi inte att upphandla ett landstingsdrivet akutsjukhus.

Med detta sagt, välkomnar jag alla diskussioner om hur vi på bästa möjliga sätt kan använda Stockholms läns skattekonor. När våra akutsjukhus dras med en hög kostnadsökningstakt har vi ett ansvar att se över alla möjliga åtgärder för att effektivisera våra verksamheter. Vårt mål är att stockholmarna ska få ut så mycket vård som möjligt för sina skattekonor.

Det finns några saker som vi måste koncentrera oss på under den här mandatperioden, fullt ut. För det första ska vi se till att Nya Karolinska universitetssjukhuset färdigställs och kan börja ta emot patienter. Det har aldrig tidigare skett att man stängt ett sjukhus och öppnat ett nytt, och dessutom flyttat patienter till övriga akutsjukhus. För det andra ska vi fortsätta implementeringen av andra satsningar inom Framtidens hälso- och sjukvård. För det tredje ska vi utveckla Vårdvalet för att fortsätta korta vårdköerna och ge patienterna större valfrihet. Det här är de prioriteringar som vi har under mandatperioden.

Men samtidigt som vi genomför de här satsningarna måste vi vara öppna inför alla möjligheter att använda stockholmarnas skattekonor bättre.

Anförande nr 47

Landstingsrådet Ullberg (S): Tack så mycket, Torbjörn Rosdahl. Jag tycker det du säger nu är bra – men det tyckte jag också förra veckan. Det finns stora, strategiska frågor som vi ska ägna all kraft åt: Framtidens hälso- och sjukvård, utflyttningen av vård från akutsjukhusen i sammanhållna vårdkedjor där vi också garanterar att det blir bra vård till lägre kostnad närmare medborgarna och patienterna, jag tycker vi ska se över kostnadsökningstakten och jag skulle gärna se att vi fortsatte det arbetet i samförstånd.

Att privatisera ett nytt akutsjukhus har en massa nackdelar. Du har själv varit inne på dem. Du är själv oroad över att den här utredningen kan stjäla mycket tid och pengar. Nu är inte min fråga i dag hur mycket tid och pengar ni tillåter att den här så kallade förgävesutredningen får de närmaste fyra åren – men hur ska man tolka er djupa oenighet och de olika beskederna från dig och dina landstingsrådskolleger? Är det här ett definitivt besked som du också kan stå för ända till över valet 2018?

Anförande nr 48

Landstingsrådet Rosdahl (M): Jag vill först nämna någonting om vår enighet.

Hela Alliansen har till exempel gemensamma utbildningsdagar – nationellt och lokalt. I SKL hade alla partier en gemensam middag. Det såg jag inte från er sida. Då kan man också ha högt i tak, och det driver politiken framåt.

Jag tycker det är bra att vi ska utreda möjligheterna att kunna upphandla ett akutsjukhus. Vi ska inte göra det under denna mandatperiod, men däremot kan vi när vi vinner valet 2018 väldigt tidigt köra i gång arbetet. Vi vet att det tar ungefär två år att upphandla ett sjukhus, och vi har inte de resurserna. Vi har massor med duktiga tjänstemän, och de ska verkligen se till att vi får Nya Karolinska på plats och Framtidens hälso- och sjukvård ska fungera. Det är där vi lägger vårt krut den här mandatperioden.

Anförande nr 49

Landstingsrådet Ullberg (S): Tack så mycket, Torbjörn Rosdahl. Det gläder mig att du är så tydlig med att du har förkastat den gamla övertron på att privatiseringar är en enkel lösning på sjukvårdens komplicerade strukturella utmaningar. Det gläder mig att vi har en samsyn kring Framtidens hälso- och sjukvård och att vi behöver lägga all kraft och alla pengar till det.

Problemet är när du – sakligt sett helt korrekt – har varit så tydlig med att detta är en förgävesutredning och man ändå släpper fram den. Vi har ju flera utredningar som man har släppt fram, exempelvis om att för 40 miljoner utreda en konvertering av buss 4 till spårväg, där jag också har hört olika landstingsråd säga olika saker. Jag tror att man ska vara mer varsam med skattebetalarnas pengar än att lösa interna konflikter med dyra utredningar.

Enighet är bra, men jag vet inte om det har så mycket trovärdighet när det blir den här typen av diskussioner. Jag hoppas att ditt ord här i dag står sig.

Snart ska min utmärkta miljöpartistiska landstingsrådskollega ställa samma fråga. Vi är så eniga!

Anförande nr 50

Landstingsrådet Rosdahl (M): Det är bra, Erika, att du säger att vi ska föra en gemensam diskussion för att se till att vår ekonomi verkligen fungerar. Vi har tillväxt, men inte en hel sjö av pengar.

Det jag tycker att ni gör på er kant är att ni för en diskussion om driftformer. I stället för att konstruktivt komma med förslag och idéer hur vi bäst ska kunna ge stockholmarna den vård som de har rätt till fastnar man i diskussioner om driftformer och vinster – ett av huvudnumren för den röda regering vi har nu.

Vår utmaning är att kunna lösa framtidens utmaningar på bästa sätt. Vi är imponerade av S:t Görans sjukhus och vi tycker att vi borde kunna göra lika bra resultat i vår egen verksamhet. Det är en utmaning som jag känner att det vore bra om vi kunde möta gemensamt.

Fråga 2

Anförande nr 51

Landstingsrådet Nordling (MP): Eftersom det den senaste tiden har funnits lite motstridiga uppgifter från er i Alliansen när det gäller privatiseringen av ytterligare ett akutsjukhus, där du senast gick ut i Svenska Dagbladet och sade att ni nu är överens men först hade sagt att

det inte kommer att bli aktuellt med en utredning – men nu är ni överens – och att den privatiseringen eventuellt ska kunna ske efter 2018.

Därför undrar jag: Är det här någonting som ska lyftas upp i valrörelsen? I förra valrörelsen var ju privatisering av ett akutsjukhus en död och begravd fråga.

Så jag har en lite annan vinkel men fortfarande samma frågeställning.

Anförande nr 52

Landstingsrådet Rosdahl (M): Tack, Susanne, för din fråga. Jag tycker förstås att Erikas fråga var lite vassare. Den här enigheten att fråga vad vi ska gå till val på känns inte riktigt som att det tillhör den här församlingen.

Men eftersom det ändå finns någon liten beröring och ni citerar samma tidning, börjar jag med att säga samma sak som jag har svarat Erika. Under den här mandatperioden, då jag har fått förtroendet som finanslandstingsråd, kommer det inte att upphandlas något landstingsdrivet akutsjukhus. Jag står i den här talarstolen eftersom jag är finanslandstingsråd.

Vad Alliansen kommer att gå till val på 2018 är en mycket hypotetisk fråga, som nog bör föras i helt andra forum.

Anförande nr 53

Landstingsrådet Nordling (MP): Jag tar upp frågan eftersom ni lyfter driftformer som en huvudfråga i detta, huruvida det kan privatiseras. Ärendet handlar om ekonomi i balans, och att då lyfta upp att man ska privatisera är faktiskt ett sätt att ideologiskt lyfta in vilka åtgärder som ska göras.

Att lyfta in ett akutsjukhus i ekonomi i balans är kortsiktigt. Det är som att sälja huset man bor i och gå över till att hyra. Det blir svårt att styra. Framtidens hälso- och sjukvård gör att vi har behov av att kunna styra utvecklingen för att vi verkligen ska få till en god framtida hälso- och sjukvård för alla Stockholms medborgare.

Det som faktiskt också upprör mig lite i det här sammanhanget är den benchmarking-rapport som det hänvisas till och som inte fanns med i underlaget för att ta beslutet, men ändå använder man sig av den i argumentationen.

Anförande nr 54

Landstingsrådet Rosdahl (M): Jag tänkte säga att jag är väldigt intresserad av – det är jag nu inte, men kanske lite nyfiken på – vad de rödgröna partierna kommer att gå till val på 2018. Ska ni den gången berätta för väljarna vilken politik ni ska föra innan valdagen, eller ska det återigen bli en överraskning för svenska folket? Ska ni förbjuda privata utförare inom välfärden? Ska ni ta tillbaks S:t Görans sjukhus i landstingets regi? Det är frågor som jag tror att stockholmarna är mer intresserade av att höra svaren på.

Men jag tycker att vi ska spara det här till andra forum. Den här diskussionen ska vi föra vid helt andra tillfällen.

Anförande nr 55

Landstingsrådet Nordling (MP): Akutsjukhusen är oerhört viktiga för oss i Miljöpartiet. De är naven i hälso- och sjukvården. Det är där vi har en högspecialiserad vård, det är där vi har forskningsstrukturen som står stabilt, det är där vi har utbildningsstrukturen som står stabilt och det är där vi har det breda patientunderlaget. Om det är någonting som har varit

aktuellt i samband med Vårdvalet så har det varit just problem med forskning, utbildning och strukturen för det, och i det arbetet har akutsjukhusen varit en viktig del.

Så med anledning av att vi inte fick ta del av vare sig benchmarking-rapporten eller ett tydligt underlag tycker jag att vi gjorde ett bra arbete i hälso- och sjukvårdsnämnden. Det är beklagligt att ordföranden valde att använda sin utslagsröst.

Anförande nr 56

Landstingsrådet Rosdahl (M): Nu pratar vi om den här mandatperioden. Det är en lång tid, en hel evighet. Jag säger igen: Vi kommer inte att upphandla något landstingsdrivet akutsjukhus under den här mandatperioden.

Däremot tycker jag det är väldigt klokt att förbereda sig och se om det är bra eller dåligt när vi väl har vunnit valet 2018. Men framför allt tycker jag att vad Alliansen och ni rödgröna kommer att gå till val på 2018 – det är ju din grundfråga – ska vi diskutera i helt andra forum. Vi får återkomma i valrörelsen om några år.

Fråga 3

Anförande nr 57

Landstingsrådet Jörnehed (V): Tack så mycket, ordförande! Den 8 mars kunde man läsa i Svenska Dagbladet att Anna Starbrink uttalar sig om att S:t Görans sjukhus har så goda resultat, och hon lägger då fram att hon gärna skulle vilja privatisera ett sjukhus till och hänvisar till en benchmarking-rapport och säger: "Det vore spännande och med den här nya rapporten som grund är det rimligt att diskutera hur vi ska öka effektiviteten på våra akutsjukhus. Det kan handla om Danderyd men också andra sjukhus, säger hon till SvD." Lite längre ned skriver reportern: "Rapporten är i stort sett klar och ska redovisas senare i veckan men SvD kan redan nu avslöja resultaten."

Media har alltså fått den här rapporten men inte vi i oppositionen. Därför frågar jag Anna Starbrink: Tycker du det är rimligt att inte alla partier har fått ta del av benchmarking-rapporten om jämförelser av akutsjukhus innan det fattas politiska beslut och görs politiska utspel utifrån dess resultat?

Anförande nr 58

Landstingsrådet Starbrink (FP): Tack, ordförande, och tack, Håkan, för din fråga! Att jag uttalar mig i media och berättar vad Folkpartiet vill och att vi vill ha mer av mångfald och gärna ser fler olika aktörer som bidrar till hälso- och sjukvården kan knappast vara någon nyhet.

Benchmarking-rapporten är inte färdig nu heller. Därför är det rätt naturligt att vi inte har tagit del av rapporten i sin helhet. En förhandsbeskrivning av rapportens resultat har dock redovisats till exempel i ägarutskottet, och därmed var innehållet känt för flera politiker.

När Svenska Dagbladet intervjuar mig står jag naturligtvis för den linje jag har i ur och skur, nämligen att vi behöver fler som bidrar till hälso- och sjukvården.

Jag är mer förvånad över att du tycker att du ska ha synpunkter på när andra politiker gör utspel. Jag tycker nog att både offentlighetsprincipen och yttrandefriheten bör gälla!

Anförande nr 59

Landstingsrådet Jörnehed (V): Men Anna, om du nu är så nöjd med ditt resonemang, varför är den här rapporten så hemlig? Varför var det bara en muntlig dragning i ägarutskottet? I går var den till och med underlag för en budgetrevidering i hälso- och sjukvårdsnämnden – men oppositionen har inte fått ta del av rapporten!

Vi ringde förra onsdagen och ville ha den, för vi kanske hade haft andra åsikter – inte vet jag! Nu pratar vi om en rapport som inte vi har fått se. Varför är det så hemligt? Är det bra att arbeta politiskt på det sättet? Svenska Dagbladet har fått ta del av rapporten, men inte oppositionen. Inte kan du tycka att det är en bra hanterad fråga?

Anförande nr 60

Landstingsrådet Starbrink (FP): Om Svenska Dagbladet har tagit del av rapporten eller inte vet inte jag. Jag tror inte det, eftersom rapporten inte är klar. Jag har inte tagit del av den. Jag har tagit del av det presentationsmaterial som ägarutskottet har fått.

För mig är det självklart att jag berättar vad jag tycker och driver på i de frågor som jag tycker är viktiga.

I går hade vi nämndsammanträde med ett beslutsunderlag från förvaltningen, som vi från Alliansen röstade igenom. Det är väl inga konstigheter med det, Håkan? Det är självklart, tycker jag, att vi ska fortsätta utveckla hälso- och sjukvården.

Om vi ska prata om sakfrågan, vilket jag gärna gör, så vet vi från tidigare undersökningar där man har jämfört till exempel akutmottagningarna att S:t Görans sjukhus är framgångsrikt. Vi ser det också när det gäller de löpande återrapporteringar vi får och de undersökningar som görs av patientnöjdhet och annat.

Du vill gärna trassla in det här i en diskussion om jag ska få säga vad jag vill när jag vill eller inte, men du undviker sakfrågan. Man kan undra varför.

Anförande nr 61

Landstingsrådet Jörnehed (V): I sakfrågan kan vi komma åt er, men jag tror att man ska borra i det här perspektivet att S:t Görans är bättre. Jag var där på studiebesök, och när man pratade med arbetstagarorganisationerna så var de väldigt oroliga eftersom man har lagt det här väldigt mycket lägre budet. Men det kan vi återkomma till.

Problemet är inte vad du tycker, Anna. Jag skulle nästan kunna gissa i sömnen vad du tycker i den här frågan. Problemet är när man bygger ett budgetunderlag på en rapport som inte oppositionen får ta del av.

Varför är det på det sättet? Varför är den här benchmarkingen så hemlig för oppositionen? Det är till och med så att det inte är avstämt med de övriga sjukhusen – varför? Plötsligt gör man stora politiska utspel och till och med lägger grund för ett budgetunderlag som inte alla partier får ta del av! Jag tycker det är märkligt, jag tror att sjukhusledningarna tycker det är märkligt och jag hoppas att medborgarna tycker det är märkligt.

Anförande nr 62

Landstingsrådet Starbrink (FP): Då tar jag det igen så att du riktigt förstår, om du lyssnar nu, Håkan. Det finns ingen rapport som är färdig. Det är väl inte konstigt att du inte har sett en rapport som inte är färdig?

Oppositionen liksom majoriteten har i ägarutskottet fått ta del av en presentation. Den presentationen har jag begärt ut. Det är en offentlig handling – det är bara att be om den så får du den, om du inte redan har tillgång till den.

Jag förbehåller mig rätten att använda mig av min yttrandefrihet och att driva de politiska frågor som jag har väljarnas mandat bakom.

Fråga 4

Anförande nr 63

Rickard Wall (SD): Presidium, ledamöter! Avser trafiklandstingsrådet Kristoffer Tamsons att genom regeringens nyligen lanserade så kallade stadsmiljöavtal söka medfinansiering för innovativa kollektivtransportlösningar i Stockholms län?

Orsaken till att jag ställer den frågan är att regeringen i början av januari lanserade detta, och det handlade om en volym över hela Sverige på 500 miljoner kronor. På Svenska Dagbladets debattsida skriver regeringens företrädare: ”Det är ett avgörande steg framåt för att skapa attraktiva områden”. Dagen efter svarar Kristoffer Tamsons att det är tummetottpengar till kollektivtrafiken. Där håller vi sverigedemokrater med Kristoffer Tamsons – men det ena behöver inte utesluta det andra!

Även om det är lite pengar, kommer det ändå att sökas från Stockholms läns landstings sida?

Anförande nr 64

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! När det utlovas mångmiljardregn över svensk kollektivtrafik vid en rödgrön valseger och det blir 500 miljoner per år över fyra år, eller i runda slängar 1,7 miljoner per kommun, är det klart att man blir lite besviken på vad som händer med de brett utställda löftena.

Sedan tror jag ju att det ena inte ska förta det andra. Vi ska naturligtvis ligga på regeringen för att den tar sitt ansvar för att göra rätt prioriteringar och rätt satsningar när det gäller transportinfrastrukturen och inte minst kollektivtrafiken i Sverige. Även tummetottpengar är ju välkomna, så självklart ska vi från Stockholms läns landstings sida, tycker jag, när vi har fått mer kött på benen när det gäller efter vilka riktlinjer och på vilket sätt som de här pengarna kan sökas, gå igenom vad vi har för objekt som kan vara aktuella för detta.

Om jag har förstått det rätt så är en hearing att vänta i slutet av den här veckan där man från Näringsdepartementets sida kommer att gå igenom en del av de tankegångar som finns bakom detta. Det är väl positivt att man börjar klara upp en del av de dimmor som finns kopplat till de planerade stadsmiljöavtalen. Det blir säkert intressant för dem som närvarar där att lyssna till vad regeringens företrädare har att säga.

Som sagt, vi ska absolut söka alla pengar vi kan söka, även de här. Men vi måste invänta för att se på vilken grund som dessa medel kan sökas.

Positivt för Stockholms läns landstings del kan sägas att när jag har talat med kontakter inom ramarna för Regeringskansliet och Näringsdepartementet så säger de mer eller mindre att jämfört med många andra kommuner och landsting i Sverige skulle Stockholms läns landsting kunna skicka in hela trafiknämndens investeringsbudget och den skulle gott och väl mäta sig med det mesta som andra har att erbjuda.

Anförande nr 65

Rickard Wall (SD): Jag tackar Kristoffer Tamsons för svaret. Jag ser svaret som en följd på din artikel, och jag kan inte annat säga än att jag är väldigt belåten med svaret. Precis det du har sagt nu var i själva verket det jag efterlyste när jag läste artikeln, så stort tack! Det lovar gott för framtiden, tror jag.

Sedan kan jag inte låta bli att fråga: När vi söker de här pengarna, ska vi försöka arrangera så att hela Stockholms läns landsting står bakom det? Ger det mera tyngd i så fall? Fast det kanske framgår av direktiven så småningom.

Anförande nr 66

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Ja, vi får ju invänta och se utifrån vilka kategorier och på vilket sätt de här pengarna ska sökas.

Sedan ser jag framför mig att vår trafikförvaltning gör ett bra arbete med att gå igenom de objekt vi har som kan mäta sig mot de krav som ställs upp för att få ta del av de här medlen och att vi i sedvanlig ordning får upp detta inom ramarna för trafiknämndens kommande arbete och beslut.

Anförande nr 67

Rickard Wall (SD): Det var ett jättefint svar det också! Nu har saker och ting klarnat för mig, och det antar jag är meningen med sådana här frågestunder.

Därmed skulle jag egentligen inte ha mer att säga – men jag kan ju inte låta bli! Jag ska i alla fall avsluta med att slå ett slag för den här bussen nu igen. Det är ett inspel i det ansökningsförfarande som väl kommer i gång så småningom.

Än en gång tackar jag Kristoffer Tamsons för ditt svar.

Fråga 5

Anförande nr 68

Landstingsrådet Larsson (S): Tack så mycket, ordförande! I gårdagens Dagens Nyheter uppmärksammade tidningen att Centrum för samhällsmedicin har tagit fram en massa intressant statistik och fakta rörande hur det ligger till med folkhälsoläget i Stockholmsregionen. Man reagerade kraftigt på att man kan se så stora folkhälsoklyftor. Bland annat hävdas att skillnaden i livslängd mellan Danderydsbor och Vårbybor är 18 år för närvarande, och man går igenom en lång rad folksjukdomar. Man kan till exempel se att när det handlar om diabetesförekomst drabbas 22,7 procent av Haningeborna av diabetes medan däremot diabetesförekomsten på Östermalm ligger på 4,4 procent. Så är det med alla de stora folksjukdomarna, att vi ser att i vissa delar i vår region där mindre bemedlade medborgare bor är folkhälsoläget mycket sämre.

Min fråga till sjukvårdslandstingsrådet är vilka åtgärder hon tycker att vi ska vidta för att förbättra folkhälsoläget i länet.

Anförande nr 69

Landstingsrådet Starbrink (FP): Tack, fru ordförande, och tack, Dag, för din fråga, som är mycket angelägen. Vi kanske alla läste artikeln i Dagens Nyheter och såg den där kartan över hur hälsan fördelar sig. Man kan ju säga att den också är en karta över boendesegregationen. Det tror jag man måste ha med sig när man funderar på framtiden.

Siffrorna som presenteras i artikeln och som grundas i olika rapporter handlar inte om grupper som har fått det sämre utan om att skillnaderna ökar, och faktum är att många har fått det bättre, att hälsan har utvecklats. Man både lever längre och säger sig må bättre. Det är ju goda nyheter.

Jag skulle vilja säga att det är väldigt uppmuntrande, för när hälsan blir bättre i stora delar av regionen så visar det att det finns en potential och en möjlighet att utveckla hälsan även i andra områden i samma positiva riktning. Om vi kan se samma lyft för fler skulle det förstås vara en stor hälsovinst både för enskilda individer och för samhället i stort. Det behövs åtgärder inte bara inom hälso- och sjukvården, utan det handlar om hur vårt samhälle ser ut, hur vi kan bryta boendesegregationen och skapa bra möjligheter för människor att arbeta med sin egen hälsa, och det kan även handla om arbetsmarknadsfrågor, till exempel.

För att nu hålla oss till det som är hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag kan jag ge några exempel på det som redan görs. Det kan handla om hälsovägledning redan för små barn när det gäller övervikt och fetma, hälsokommunikatörerna som arbetar gentemot nyanlända och de vårdcentraler som har getts extra stöd för utveckling av hälsofrämjande befolkningsinriktade insatser – det är några sådana exempel.

Men jag tror att vi behöver göra ännu mer. Nu ser vi över ersättningsmodellerna i primärvården, och det hoppas jag ska kunna bli ett viktigt verktyg för att förstärka arbetet med hälsa i hela länet.

Anförande nr 70

Landstingsrådet Larsson (S): Tack för svaret så här långt, Anna! Jag tycker att de här frågorna är oerhört angelägna och det är därför jag nu vill lyfta dem igen – det här har vi ju diskuterat många gånger i den här församlingen.

Men det är faktiskt inte så att alla grupperingar får det bättre. Vi kan se en ganska oroväckande skillnad som har fortsatt under lång tid, oavsett vilka som har styrt i Sverige eller här i landstinget. På 70-talet var skillnaden i medellivslängd mellan de rikaste 10 procenten och de fattigaste 10 procenten två år – i dag ligger skillnaden på fem år! Och skillnaden mellan dem som har en riktigt bra hälsa och har det riktigt gott i livet och dem som inte har det lika bra har ökat sedan 70-talet. Jag vill understryka att det inte är något enskilt partis fel, utan det här är en allvarlig samhällsutveckling.

Och även om det är så att medellivslängden ökar för de flesta så finns det grupper där medellivslängden står stilla och till och med visar tendenser att sjunka. Tittar man exempelvis på lågutbildade LO-kvinnor så kan man se att den de senaste åren faktiskt har legat helt och hållet stilla. Vi har problem med ökande rökning och andra bekymmer i de grupperingarna.

Jämför vi hur cancersjukvården fungerar för olika medborgargrupper kan vi se att om alla medborgare hade lika god cancersjukvård så skulle vi kunna undvika 2 000 dödsfall om året.

Så vi har problem. Vi borde kunna så mycket bättre!

Anförande nr 71

Landstingsrådet Starbrink (FP): Tack Dag! Jag tycker också att det vore bra om vi kunde komma vidare, och jag tror att vi kan finna varandra och hitta gemensamma lösningar på en del av problemen.

Du nämnde rökning. Ja, tänk om vi kunde enas här i Stockholms län om en vision om ett rökfritt Stockholm – det vore verkligen någonting! Det handlar både om att skapa rökfria miljöer men också om att erbjuda bra stöd för dem som behöver det för att sluta röka.

Cancer är precis som du säger en sådan fråga där man kan se att skillnaden är stor. Därför är den cancerplan som vi jobbar för att genomföra så oerhört viktig, att se till att vi kan korta väntetiderna. Där har vi precis lämnat in en ansökan om den statliga möjligheten att få jobba vidare.

Jag vill också, apropå rökning, nämna att astma och Kol är ett område där vi verkligen kan se att det finns skillnader, socioekonomiska skillnader om man så vill. Där är det oerhört viktigt att vi jobbar mer för att kunna få tidiga diagnoser för det handlar om att få hjälp tidigt, och då är vårdcentralerna verkligen den plats där denna kompetens måste förstärkas.

Anförande nr 72

Landstingsrådet Larsson (S): Jag tycker att det är en spännande diskussion. Om jag får skicka med några små önskemål och tankegångar till det framtida arbetet så skulle jag dels vilja att man när man ser över ersättningssystemen i primärvårdssystemet tittar på de modeller som finns på andra håll och kanter i landet. Det finns många skäl till det. Dels tror jag att vi skulle kunna få en bättre fungerande primärvård, vilket skulle kunna lätta på trycket vid storsjukhusen, men jag tror också att primärvården är helt avgörande om vi ska kunna förbättra folkhälsan i de områden där vi ser att den är så eländig som den är, och i de flesta andra landsting finns det spännande modeller där man ger ökade förutsättningar för de vårdcentraler som har de största utmaningarna att kunna sköta sitt jobb bättre.

Det andra som jag tycker att man borde överväga är att Stockholms kommun nu startar en kommission för mer jämlik hälsa, bland annat inspirerat av det banbrytande arbete som har bedrivits i Malmö. Jag tycker att det egentligen är märkligt att Stockholms kommun har en kommission för en mer jämlik och fungerande hälsa medan Stockholms läns landsting, som ändå har ett stort ansvar på det området, inte deltar i det arbetet. Jag tycker att vi borde överväga möjligheterna att gå in i det arbetet så att hela regionen blir representerad.

Anförande nr 73

Landstingsrådet Starbrink (FP): Ja, jag tycker att vi kan fortsätta diskussionen om ersättningssystemet och inspireras av andra delar av landet. Det är jag helt öppen för. Primärvårdens roll i sammanhanget får inte underskattas.

Jag skulle också vilja lyfta det psykosociala stödet, som är så oerhört viktigt. Vi vet i dag att en mycket stor andel av människor som söker sig till primärvården faktiskt behöver psykologhjälp. Det har vi utvecklat ganska kraftigt under senare år, men det behövs mer där också.

Vi kan inspireras av andra delar av landet – vi kan också inspireras av andra länder, till exempel Norge.

Kommission? Jag vill inte att landstinget ska starta en egen kommission. Jag tycker att vi har en bra struktur där vi har en psykiatri- och folkhälsoberedning som ska jobba med de här frågorna, och hälso- och sjukvårdsnämnden ska förstås också ta sitt stora ansvar. Men gärna ett nära samarbete med alla aktörer, inte bara i Stockholms stad. Mycket av den ojämlika ohälsan måste man se ur ett länsövergripande perspektiv. När nu kommunerna i länet enas i sin gemensamma organisation och hittar strukturer i KSL så kan vi säkert hitta formerna för samverkan också där.

Fråga 6

Anförande nr 74

Thomas Bengtsson (MP): Fru ordförande! Min fråga riktar sig till Torbjörn Rosdahl – inte för att han har titeln finanslandstingsråd utan för att Torbjörn också är ordförande för Landstingshuset i Stockholm AB. Frågan är enkel: Har styrelse och ledning för koncernbolaget Landstingshuset i Stockholm AB förtroende för förmågan hos styrelsen i Locum AB att styra dotterbolaget i enlighet med landstingets ägarpolicy och specifika ägardirektiv?

Anförande nr 75

Landstingsrådet Rosdahl (M): Tack så mycket, fru ordförande! Och tack, Thomas, för din fråga. Du sade att din fråga är enkel. Mitt svar är också mycket enkelt, och det är att jag naturligtvis har fullt förtroende för förmågan hos styrelsen i Locum AB att fullgöra sitt uppdrag i enlighet med gällande ägarpolicy och de specifika ägardirektiv som finns.

Svaret är alltså: Ja, jag har förtroende.

Anförande nr 76

Thomas Bengtsson (MP): Tack! Det låter som ett bra svar. Jag ber då att få ställa en följdfråga.

Om det är så att du och styrelsen liksom ledningen för Landstingshuset i Stockholm AB har förtroende för Locums styrelse, varför har i så fall Locums styrelse blivit förelagd att entlediga vd först efter att beslutet verkställdes?

Anförande nr 77

Landstingsrådet Rosdahl (M): Där har du fel. Styrelsen ägde frågan, och styrelsen genomförde den förändring som den fattade beslut om i fredags – jag tittar på ordföranden.

Sedan vill jag naturligtvis inte på något vis gå in på personfrågor här.

Styrelsen äger frågan, och det var den som fattade beslutet i fredags.

Anförande nr 78

Thomas Bengtsson (MP): Då tycker jag det är olyckligt att det går ut både pressmeddelanden och uttalanden i media om att vd är sparkad, innan styrelsen i lugn och ro har fått bereda frågan.

Anförande nr 79

Landstingsrådet Rosdahl (M): Det var mer ett påstående än en fråga, så jag avstår från att kommentera det.

Fråga 7

Anförande nr 80

Gunilla Roxby Cromvall (V): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Min fråga är: Är du nöjd med att vartannat pendeltåg till Nynäshamn ska dras in?

Nynäshamnspendeln är aviserad att dras in med vartannat tåg på helgerna och ett stort antal tåg på vardagarna. De redan hårt prövade Nynäshamnsborna – för inga har varit så drabbade av förseningar och inställda turer som de genom åren, som vi har debatterat många gånger här i fullmäktige – har inte så många andra alternativ att åka med om man jämför med oss som bor lite närmare Stockholms innerstad.

Bakgrunden till den här besparingen är ju att ni i Alliansbudgeten har ålagt trafikförvaltningen att ta bort uppemot 500 miljoner för driften. Det anser ni alltså nu att Nynäshamnsborna ska betala?

Anförande nr 81

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Det raka svaret på Gunilla Roxby Cromvalls fråga är nej.

Det finns ingen som någonsin är nöjd med att presentera åtstramningar – eller för den delen ta del av förslag om åtstramningar – som rör vår kollektivtrafik. Det tror jag vi alla ska vara tydliga med. Det är inte någonting som man presenterar för att man tycker det är roligt, utan det är någonting som man diskuterar för att det finns en nödvändighet att långsiktigt skapa en kostnadsutvecklingsbild för kollektivtrafiken i Stockholms län som möjliggör för oss att ha ekonomiska muskler att på sikt köra en bra kollektivtrafik och att landa många av de investeringar vi har på gång och i plan, och också se till att vi när vi har landat dem kan köra drifva dem med en bra kollektivtrafik.

Så frågan är märkligt ställd tycker jag. Det finns ingen människa som gläds åt den typen av resonemang eller besked som jag är tvungen att ge – men jag vågar leverera den typen av besked och diskutera den typen av frågor om det är viktigt att stå rakryggad och fatta även tuffa och svåra beslut för att vi ska ha en kollektivtrafik som har en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi i detta län.

Anförande nr 82

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ja, att ta bort de föredragna turerna på Nynäshamnslinjen ger en besparing på 20 miljoner kronor. Men är det Nynäshamnsbornas fel att trafikförvaltningens ekonomi inte längre går ihop? Nej, det är självklart inte så. Anledningen är till exempel att kostnaderna för köpt trafik har ökat med 8 procent, och den ökningstakten har inte vi vad gäller skatteintäkter.

Men Kristoffer, det här beslutet sker ju utan någon som helst konsekvensanalys eller samråd med Nynäshamns kommun. Det drabbar alltså den del av vår kommun som inte har några andra möjligheter att resa – förutom att vi nu i stället ökar på deras kostnader, för nu kommer många att behöva ta bilen.

Vi har samma skattesats, men här låter man Nynäshamnsborna drabbas av en besparing utan att den är beslutad i trafiknämnden och utan att det har gjorts någon konsekvensanalys.

Anförande nr 83

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag var själv på plats i Nynäshamn i går för att tala med ledande politiska företrädare där och med pendlare och boende om de trafikförändringar som trafikförvaltningen har föreslagit för att vi ska kunna strama åt och trimma ekonomin under ett till ett och ett halvt tufft år, för att få en långsiktigt hållbar kostnadsutveckling i kollektivtrafiken i Stockholms län.

Jag kan intyga att det så klart inte var många muntra miner. Det är ingen som är glad över att uppleva att där jag bor eller där jag har en tur som går se den dras in eller senareläggas, eller för den delen tidigareläggas. Det är klart att det finns både ilska och många frågor kopplat till den typen av resonemang.

Men samtidigt upplever jag att det finns en förståelse när man får föra resonemangen om att det är viktigt att vi också långsiktigt har ordning och reda i ekonomin. För har vi inte det, kan vi inte garantera någon kollektivtrafik alls på några års sikt! Då väntar bara taxehöjningar, skattehöjningar och drastiska nedskärningar av kollektivtrafiken i länet, och det ser jag inte är ett godtagbart alternativ.

Anförande nr 84

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ja, men jag tycker ändå att det är ytterst fejt av den styrande minoriteten att genomföra besparingar genom att beordra denna till tjänstemännen på trafikförvaltningen. En riktig ordning skulle vara beslut i trafiknämnden efter att trafikförvaltningen har berett det hela med samråd och inhämtade synpunkter från berörda kommuner – och också kanske med alternativ till den här besparingen. Kanske skulle vi i stället ha lagt ned linjen Spårväg City? Vi vet inte vilka alternativ vi har, men det är det vi måste pröva. Det är ju därför vi sitter som politiker.

Jag hör att du inte är nöjd med det här, och jag måste säga att själv är jag mycket missnöjd och förtvivlad för Nynäshamnsbornas del. Är det några som har varit hårt prövade med kollektivtrafik, som har haft försämringar i många år och som snart såg en ljusglimt i och med att Citybanan öppnar så är det de. Nu är det återigen de som får betala priset för den felaktiga styrning av ekonomin som har skett här i drygt åtta år.

Anförande nr 85

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Man riktade kritik mot mig från vänsterpartierna när jag sade att här stundar ett och ett halvt tufft år för kollektivtrafiken i länet, kopplat till att vi samlar i landstinget nu har att se över vår kostnadsutvecklingstakt för att få en långsiktigt hållbar ekonomi både för vår sjukvård och för vår kollektivtrafik. Därför är jag heller inte förvånad när man nu också riktar kritik mot mig när de principer och den inriktning som jag varit öppen med ligger framför oss och ska sättas i verket.

Jag är fullt medveten om att när principerna omsätts i verkliga åtgärder som faktiskt påverkar enskilda människors pendeltågsavgångar, bussavgångar eller på annat sätt berör kollektivtrafiken, så känns det. Man blir förbannad, man blir upprörd, där väcks frågor.

Men alternativet till att göra det som Alliansen nu gör, det vill säga att göra ingenting alls, det är inget alternativ. Det är inte hållbart vare sig på kort eller lång sikt utan landar bara i en sak: stora skattehöjningar, drastiska nedskärningar och gigantiska taxehöjningar i kollektivtrafiken på några års sikt. Då står man där med byxorna nere rejält! Tyvärr får vi konstatera att det verkar vara Vänsterpartiets inriktning – i denna och andra ekonomisk-politiska frågor.

Fråga 8

Anförande nr 86

Landstingsrådet Wikholm (S): Jag tänkte fortsätta diskussionen om de beslutade nedskärningarna i pendeltågstrafik, som delvis drabbar Nynäshamn men även drabbar hela länet med stängda sekundäruppgångar, korta tåg och en hel rad neddragningar.

Det jag skulle vilja fråga trafiklandstingsrådet om är vilka konsekvenser de här neddragningarna får för att kunna bo och arbeta i hela länet. Just konsekvenserna för arbetspendlingen är kanske det som i min bild är mest allvarligt. Det är klart att människor blir besvikna när deras avgång försvinner, och det ska vi ta på stort allvar. Men som landstingspolitiker måste vi också se till hur hela länet utvecklas, och då måste vi ta reda på vad det finns för konsekvenser.

Frågan är om du vet vilka konsekvenser för arbetspendlingen som nedskärningarna i pendeltågstrafiken ger.

Anförande nr 87

Landstingsrådet Tamsons (M): Fru ordförande, landstingsfullmäktige! Förra året ökade kostnaderna för köpt trafik i Stockholms läns landsting med 4,9 procent. Det är en kostnadsutvecklingstakt som inte är långsiktigt hållbar, utan vi måste ned till någonstans runt 3–3 ½ procent – kanske något enstaka år under den planperiod vi kan blicka ut över i vår investeringsprocess ännu lägre – för att långsiktigt mäta med att bedriva en bra kollektivtrafik, att bygga ut, förstärka och förbättra den, att landa Citybanan för förbättrad pendeltågstrafik när den är startklar – och för den delen att ekonomiskt mäta med att bygga ut och förbättra tunnelbanan utifrån de löften och de beslut som samtliga partier i denna församling fattat.

En kostnadsutvecklingstakt som är för hög kan man bara möta på ett sätt, långsiktigt, och det är att man trimmar kostnader och ser över på vilket sätt man kan effektivisera de olika utgifter som ligger inom trafikförvaltningens område och på vilket sätt man kan se till att effektivisera och på ett bättre sätt bedriva vår kollektivtrafik.

Detta är inriktningen för det arbete som trafikförvaltningen nu har att genomföra, utifrån den budget som har tagits i den här församlingen och utifrån den budget som sedan har tagits i trafiknämnden och som trafikförvaltningen har att arbeta efter – bland annat baserat på åtta tydligt utsatta punkter som jag offentligt meddelat i samband med att jag tydligt har ryckt plåstret om vilken verklighet som ligger framför oss de kommande ett och ett halvt åren. För jag tror inte på att hymla eller mumla med den här typen av besked. Man ska ge raka besked och man ska våga stå upp för att man ibland behöver fatta även tuffa och svåra beslut.

Som sagt, alternativet – att inte göra någonting – det är inte ett alternativ i det här fallet. Står man fast vid idén att göra ingenting, när man på promillen har lika mycket pengar som Alliansen i sin trafikbudget – ja, till och med några hundra miljoner mindre, med taxexperimenten – då bedriver man inte en ansvarsfull politik för länsborna eller för den delen för Nynäshamnsborna.

Anförande nr 88

Landstingsrådet Wikholm (S): Jag tänkte visa en bild.

Svaret på frågan tolkar jag som ett nej, att det inte finns någon bild av konsekvenserna för arbetspendlingen och tillväxten om man gör de här drastiska nedskärningarna i pendeltågstrafiken.

Vi har ju diskuterat SL:s ekonomiska läge flera gånger under våren och hösten, eftersom det är ett besvärligt läge som revisorerna varnade för redan 2010. En stor del av det problemet handlar om att vi tappar intäkter när vi inte får tillräckligt många resenärer. Ska man då lösa SL:s problem på sikt kan man inte säga av den gren man sitter på genom att genomföra åtgärder som gör att vi tappar ytterligare resenärer!

Den här bilden visar för övrigt det som Kristoffer Tamsons har sagt flera gånger att han var så tydlig med i höstas om vilka åtgärder som budgeten innebar. Nu syns det inte längre. Det var mest fina ord om hur mycket kollektivtrafiken skulle utvecklas och när vi ställde frågor om vilka neddragningar det skulle bli fick vi inga svar på det då heller.

Andre vice ordföranden: Vi har lite problem med att visa din bild. Har du lagt på den rätt? Är det okej om vi tittar på bilden medan landstingsrådet Tamsons har ordet?

Anförande nr 89

Landstingsrådet Tamsons (M): Vi utgår från att bilden är spännande och klagörande.

Ordförande, landstingsfullmäktige! Fakta sparkar ibland hårdare än retorik. Som jag var inne på tidigare ökade förra året kollektivtrafikens kostnader för köpt trafik med 4,9 procent. Nanna Wikholm säger – utan att redovisa några konkreta förslag över huvud taget och med lika mycket pengar i sin budget eller till och med några hundra miljoner mindre – att Socialdemokraternas politik för detta ska se till att lösa kollektivtrafikens utmaningar när det gäller kostnadsutvecklingen, genom att öka resandet.

Nanna Wikholm, med hur många procent räknar ni med att era politiska förslag kommer att öka resandet detta år? Är det med 5 eller 6 procent? Och på hur många års sikt ser ni ett så kraftigt ökat resande för att möta den kostnadsutvecklingstakt som ni bevisligen tycker är helt okej?

Anförande nr 90

Landstingsrådet Wikholm (S): Frågan för dagen – från mig och från dem som är engagerade i kollektivtrafikens utveckling – är om du ens vet vilka konsekvenser de beslut och de åtgärder som du har tagit fram får, inte bara för pendlarna i Stockholms län utan för hela arbetspendlingen, och vad det får för konsekvenser på regionens utveckling.

Som sagt, vi finansierar vår kollektivtrafik. Jag ska ta fram ett annat dokument. Det är ju så att före valet var ni också engagerade i att utveckla pendeltågstrafiken. I det här trafiknämndssammanträdet deltog även du – du har ju suttit i trafiknämnden i tre år tidigare – från i april, där ni pratade om vikten av att utveckla pendeltågstrafiken för att just stärka arbetspendlingen.

Jag är som jag sade oerhört oroad för vad de nedskärningar som finns framför oss, både de här 23 miljonerna och de kvarvarande för att komma upp i de 250 miljoner kronor som besparingarna innebär, ska få för effekter på våra möjligheter att finansiera kollektivtrafiken framöver.

Anförande nr 91

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Den bild som Nanna Wikholm och andra har lagt upp är alltså ett ärende som handlar om på vilket sätt Alliansen avser att långsiktigt möjliggöra en förbättrad pendlingstrafik i Stockholms län till följd av att Citybanan om några år kan öppna för trafik. Det slår fast att grunden för detta är ordning och reda i ekonomin. Därav den politik som vi nu genomför under ett och ett halvt tuffa år, som jag har sagt.

Vi vågar stå upp för att här väntar tuffa beslut och prioriteringar inom kollektivtrafiken i stort. Politik handlar ju om att prioritera. Låt mig då meddela er som sitter i den här församlingen – och Nynäshamnsborna som är villiga att lyssna – att vi i går kunde läsa i Dagens Nyheter vad Socialdemokraternas främsta företrädare i den här regionen prioriterar i ett kärvt läge för kollektivtrafiken: mångmiljonsubventioner för billigare turistbiljetter för japanska, amerikanska och ryska turister – inte Nynäshamnspendlarna! Detta är beklagligt.

Fråga 9

Anförande nr 92

Michel Silvestri (MP): Ordförande! Jag tänkte passa på tillfället och slå ett slag för det som kallas Earth Hour, som inträffar om en och en halv vecka, lördagen den 28 mars. Det ses i mångt och mycket som en symbolhandling för att vi ska vara mer rädda om våra resurser, spara energi och bidra till en bättre miljö och mindre klimatförändringar, kan man lite förenklat uttrycka det.

För att göra frågan lite mer sexig tänkte jag kombinera den med ett annat område som också är av stor betydelse för landstingets verksamhet. Sedan får vi se vilket område som miljölansstyrelsen fokuserar på – jag kanske kan ana det.

Min fråga till Gustav Hemming är: Kan Earth Hour den 28 mars bidra både till minskad elförbrukning i landstinget och ökad nativitet i länet?

Anförande nr 93

Landstingsrådet Hemming (C): Tack, Michel, för frågan, som ju apostroferar mina ansvarsområden, både miljöfrågorna och regionplanefrågorna.

Stockholms läns landsting har aktivt deltagit i Earth Hour alltsedan 2009, under alla år. Vi deltar i manifestationen på det viset att vi anser att detta är en värdefull manifestation som syftar till att markera hur viktig klimatfrågan är för vår långsiktiga utveckling både i världen och i regionen.

Genomförandet är dock decentraliserat, därför att våra olika typer av verksamheter ser väldigt olika ut. Sjukhus kan man till exempel inte helt och hållet stänga ned, utan det är på plats man bäst kan bedöma hur mycket lampor som kan släckas och så vidare. Samma sak med kollektivtrafiken.

En viss energibesparing kan det här ge, men det är viktigt att slå fast att syftet med Earth Hour är att manifesteras klimatfrågans vikt – alltså en opinionsbildande insats – snarare än att spara el.

Beträffande det orsakssamband som frågan väcker vill jag alldeles bestämt gendriva alla misstankar om att syftet med Earth Hour skulle vara att öka länets nativitet. Dels är det så att vi absolut inte har behov av en ökad nativitet – vi ligger redan högt i födelseöverskott här i regionen. Dels känner jag mig lite förbluffad över den heteronormativa presumtion som ligger till grund för frågeställningen. Jag känner också att där finns ett inslag av misstroende mot många viktiga landstingsverksamheter som Lafa och ungdomsmottagningarna. Jag tror att deras effektivitet starkt bidrar till att minska sambandet mellan minskad elkonsumention och nativitet.

Anförande nr 94

Michel Silvestri (MP): Tack, Gustav, för ett i det stora hela bra svar. För att sedan parafasera en tidigare debatt så tolkar du nog in lite väl mycket här. Jag tycker inte att man behöver tolka in någon heteronormativitet i onödan – så är det absolut inte menat.

Men med tanke på det du säger och att jag vet att du har ett starkt engagemang och även gör mycket för att landstinget ska ha en bra miljö- och energipolitik vill jag visa en liten bild, om vi får i gång dokumentkameran. Det här är SKL:s jämförelse av energianvändningen eller förenklat uttryckt energieffektiviseringen för de olika landstingen i landet. Det är kanske svårt att se, men tyvärr är det så Stockholms läns landsting ligger allra längst ned när det gäller elförbrukning per bruksarea.

Jag kan väl ställa en följdfråga: Är du nöjd med de här resultaten, Gustav Hemming? Om inte, vad tycker du är lämpligt att göra åt det?

Anförande nr 95

Landstingsrådet Hemming (C): Earth Hour är som sagt inte lösningen på vår energikonsumtion. Däremot är ju frågan om hur vi kan minska onödig energianvändning och framför allt effektivisera användningen av energi en av de stora frågorna i arbetet med ett nytt miljöprogram.

Å andra sidan tycker jag att just det här bladet tyder på en viss inkonsekvens från vår annars så vetenskapligt bevandrade frågeställare Michel Silvestri, eftersom bilden snarare indikerar ett motsatt samband mellan nativitet och energiförbrukning. Om vi ville öka nativiteten – jag vet inte om det är frågeställarens intention – så borde vi således snarare här känna en viss oro för att landstingets insatser kan ha motsatt effekt.

Anförande nr 96

Michel Silvestri (MP): Naturligtvis är vi i grund och botten eniga om att vi ska minska onödig energiförbrukning inom landstingets verksamheter, utan att det på något sätt hämmar eller riskerar verksamhet som vi bedriver.

Samtidigt vill vi naturligtvis inte lägga hämsko på nativiteten – den välkomnar vi, precis som invandring till vårt län.

Avslutningsvis hoppas jag och ser fram emot att landstinget fortsätter med den viktiga symbolhandlingen att uppmärksamma Earth Hour den 28 mars. Den har ändå en liten men naggande god effekt också när det gäller minskad energiförbrukning på flera sätt.

Vi ska väl inte gå in i någon vetenskaplig debatt här, som du lite grann triggade till, Gustav, men jag kan ändå säga att jag vet att Statistiska Centralbyrån har tittat på den så kallade myten om ökad nativitet efter elavbrott och visat att det är just en myt – man har inte kunnat bekräfta att barnafödandet nio månader efter ett elavbrott, eller kanske en medveten nedsläckning, skulle öka. Nu vet ni det också!

Tack för debatten.

Anförande nr 97

Landstingsrådet Hemming (C): Tack så mycket, Michel! Nu förstår jag att din frågeställning inte var fullt seriöst menad. Det gläder mig, så till vida att jag en liten stund – till skillnad från den uppfattning jag har kring vårt läns nativitet, som ju verkligen inte inger någon oro – faktiskt kände ett visst bekymmer över den naivitet hos landstingsfullmäktigeledamöterna och i synnerhet Michel som frågeställningen möjligen ådagalade. Därför känns det nu bra att kunna konstatera att vi har ägnat sju åtta minuter åt att diskutera Earth Hour utifrån aspekter som kanske inte har lyfts tidigare men som vi nu kan avfärda och gå vidare i ett starkt samförstånd kring att se till att få ned vår elanvändning i landstinget.

Andre vice ordföranden: Vi har nu klarat av 9 av de 13 aviserade frågorna. Frågestunden är väldigt intressant, för det här är ju möjligheten att väcka aktuella debatter, ställa frågor och få snabba svar. Det är tråkigt att inte alla kunde få sina svar, men kanske har ni möjlighet att återkomma i ett annat forum.

Nu är klockan ett och vi ska gå vidare på vår föredragningslista. Först ska vi få en föredragning om nya tunnelbanan av förvaltningschef Riggert Anderson. Innan vi behandlar övriga ärenden ska vi också få ytterligare en genomgång av de nya plattorna och voteringsanläggningen.

§ 59 Reglemente med bestämmelser om ekonomiska och andra förmåner till förtroendevalda med uppdrag i Stockholms läns landsting under mandatperioden 2015-2018

Anförande nr 98

Landstingsrådet Rosdahl (M): Ordförande, fullmäktige! Varje mandatperiod fattar landstingsfullmäktige, alltså vi här, beslut om ett nytt reglemente för ekonomiska ersättningar och andra förmåner för förtroendevalda i Stockholms läns landsting. I dag ska vi fatta beslut om ett reglemente som kommer att gälla fram till år 2018.

Ärendet som ligger framför er har beretts av en parlamentariskt sammansatt arvodesberedning. Förslaget innehåller, förutom nivåer på ersättningar bland annat även regler för pension, barntillsyn och ersättning för resor och förlorad arbetsinkomst.

Några av de saker som är nya jämfört med det tidigare reglementet är regler för nya nämnder och uppdrag i landstinget som har tillkommit i och med införandet av den nya politiska organisationen. Det finns också ändringar avseende ersättningar för vissa befintliga uppdrag vars omfattning har ändrats i och med den nya organisationen.

Landstinget har ambitionen att reglementet ska vara enkelt och transparent och därför har vissa mindre ändringar gjorts i texten i reglementet för att det ska bli mer lättöverskådligt.

Tyvärr har väl flera av er märkt att alla förtroendevalda inte har erhållit det arvode som man har rätt till från årets början, och det beror på att vi fattar beslut om detta först nu. Det här ärendet kommer först nu eftersom valet av en arvodesberedning behövde genomföras först, den valdes först i februari. Sedan har den sammanträtt för att kunna lägga fram ett förslag – det förslag som vi nu läser.

Det är beklagligt att det har dröjt och att många har behövt vänta på ersättning för arbetet som förtroendevald. När det nya reglementet nu är på plats ska vi därför se till att utbetalningarna för januari, februari och mars månader sker så fort som möjligt. Därför kommer tjänstemännen att anstränga sig för att ersättningarna ska komma med på den normala utbetalningsdagen den 26 mars.

Avslutningsvis vill jag tacka arvodesberedningen och tjänstemännen för det här underlaget till förslag och yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 99

Fredrik Saweståhl (M): Fru ordförande! Det är så att jag är ordförande i arvodesberedningen. Jag kan också bara beklaga att det här har dragit ut på tiden. Beredningen ska ju vara parlamentariskt sammansatt och det tog lite längre tid än väntat för några partier att utse en ledamot, så vi har helt enkelt inte kunnat vara tillräckligt många för att kunna hålla sammanträde förrän februarifullmäktige kunde välja de sista personerna.

Det är sådant som inträffar; vi hoppas att det bli bättre nästa mandatperiod. Kanske alla partier är snabbare med nomineringarna den kommande gången.

Jag delar Torbjörns uppfattning att det har gjorts ett väldigt bra arbete med det här reglementet. Det är förenklat på flera olika sätt, så att det är mycket lättare att förstå och ta till sig vad alla reglerna innebär. Det är viktigt för transparensens skull. Det har också gjorts ett antal justeringar vad det gäller uppdrags omfattning, och då har naturligtvis också arvoden justerats. En del saker har tillkommit och en del har försvunnit, och det har vi naturligtvis också tagit hänsyn till.

Vi gjorde också förändringar när det gäller den ersättning som man kan få för barntillsyn, så att ersättningen skulle stämma med den faktiska kostnadsnivån om man använder sig av detta.

Trots detta gedigna arbete från förvaltningens sida så har det ändå smugit sig in ett fel eller en brist. Det är nämligen så att vi under den här mandatperioden har ersättare i några av de beredningar som ligger under landstingsstyrelsen. Det fanns inget ersättar-arvode inskrivet i det förslag till reglemente som skickades ut, men alla ska nu ha fått ett litet papper på bordet, och i det papperet kan man läsa att för ersättare i landstings-styrelsens forskningsberedning, innovationsberedning, fastighets- och investerings-beredning, miljöberedning samt i beredningen för utbyggd tunnelbana ska finnas ett ersättararvode om 11 600 kronor om året, och en sammanträdesersättning om 590 kronor per gång, med övriga regler applicerbara.

Jag yrkar helt enkelt på att vi för in den bestämmelsen i arvodesreglementet också, så att de personer som har de uppdragen också får ut sina arvoden.

Med detta yrkar jag bifall också till reglementet i övrigt!

Anförande nr 100

Birgitta Sevefjord (V): Ordförande! Som ni kan se när ni tittar i ärendet, så finns i ärendet ett förslag till beslut från Vänsterpartiet, som delvis skiljer sig från det förslag till beslut som lämnats från landstingsstyrelsen.

Det var så att i arvodesberedningens förslag fick Vänsterpartiet igenom två av de förslag till beslut som vi lade. Det var förslaget att höja taxan för barnpassning från 100 kronor till 300 kronor så att man också kan ha barnpassning och betala vitt för det. Det är jättebra! Vi fick också igenom vårt förslag om att förhindra en sänkning av de pengar som ni alla som sitter i den här salen får för inköp av tidskrifter och böcker som är relevanta för era uppdrag. Det fanns ett förslag om att sänka ersättningen från 1 500 till 1 000 kronor om året, men vi blev eniga om att behålla 1 500 kronor. Det var ju jättebra!

Däremot var det några andra förslag som vi i Vänsterpartiet väckte som vi inte fick igenom på arvodesberedningen och som jag tänker beröra här. Det handlar om att sänka de väldigt höga arvoden som vi har för landstingsråd och gruppledare i Stockholms läns landsting. De arvoden är knutna till statsrådets arvoden. Det är ju den konstruktionen som vi har valt. Det är inte det som vi föreslår en förändring av, däremot föreslår vi en procentuell sänkning.

I dag är det så att landstingsrådsberedningens ordförande – det är oftast finanslandstingsrådet – har en ersättning som motsvarar 100 procent av ett statsrådsarvode. Vi föreslår att det arvodet ska sänkas till 80 procent. Det innebär ändå en väldigt hög ersättning, det är nästan 100 000 kronor i månaden, från i dag cirka 120 000 kronor. Vi föreslår också att övriga landstingsråd och gruppledare får en ersättning som motsvarar 70 procent av vad ett statsrådsarvode är. Det innebär fortfarande att man får en väldigt hög ersättning. Man får en ersättning om ungefär 87 000 kronor i månaden. Det är tre gånger mer än vad till exempel

en erfaren sjuksköterska tjänar. Det är också ungefär lika mycket som ordföranden för Kommunal eller Vårdförbundet har som månadsersättning.

Vi tycker alltså att det är rimligt att sänka arvoden. De är fortfarande väldigt höga. Vi i Vänsterpartiet tycker att man ska ha höga arvoden, för det är ändå ett tufft och ansvarsfullt jobb som man har som landstingsråd, men man behöver inte ha arvoden så extremt höga som de faktiskt är.

Alla vi som sitter i den här salen vet ju att vi har väldeliga ekonomiska problem att hantera framöver, både när det gäller sjukvård och kollektivtrafik. Det är klart att den förändring som vi föreslår inte innebär en lösning på de ekonomiska problem som vi har, men det är ändå, tycker jag och vi i Vänsterpartiet, på det sättet att det skickar en signal till våra medborgare om att också de extremt högavlönade landstingsråden och gruppledarna är villiga att bidra lite grand till att förbättra den ekonomiska situationen här i landstinget.

Det är de förslag som vi har väckt. Vårt förslag till beslut hittar ni i handlingarna så att ni kan titta på dem.

Jag vill också avslutningsvis säga att vi vill bifalla Vänsterpartiets förslag till beslut i beslutssatserna a) och b), för de andra tre beslutssatserna redan är godkända och ligger på bordet för er att fatta beslut om. Vi kommer också att begära votering när det gäller beslutssatserna a) och b).

Anförande nr 101

Thomas Bengtsson (MP): Jag vill börja med att säga att jag kan intyga den bakgrundsbeskrivning som vi fick av Torbjörn Rosdahl och Fredrik Saweståhl, alltså att det här har varit en process för arvodesberedningens del, där även jag sitter, som kom till skott här i mitten av februari.

Vi har haft en timmes sammanträde men det sammanträdet har föregåtts av andra överläggningar mellan partiföreträdare.

Varför finns då en arvodesberedning? Jo, därför att många av de här villkoren är allmän-giltiga för oss alla, men det är å andra sidan inte rimligt att landstingsråden sätter sina egna arvoden, som ju trots allt handlar om avsevärt högre belopp och är en känsligare fråga än de andra vanliga mötesersättningarna.

En hel del blir transparent när man ser på sammanställningen, men om man då undrar vad landstingsstyrelsens ordförande får i arvode så kan man utläsa 288 500 kronor om året. Det låter ju väldigt blygsamt för ett finanslandstingsråd. Det är ju något mindre än vad de flesta inom vården har skulle jag tro, i vart fall en sjuksköterska.

Därför måste man vara bättre på att tolka den inledande texten och själv räkna ut vad ett finanslandstingsråd får för att begripa att det handlar om helt andra belopp. Därför saknar jag lite transparens om de allra högsta arvoden.

De uppgifter som vi har fått från våra ekonomer i förvaltningen – för att vi själva i arvodesberedningen skulle få något slags uppfattning om vad vi skulle ta ställning till – gav ungefär de siffror som finns på den här bilden. Det handlar om ungefär 31 miljoner kronor efter både lön och pensionsavsättningar och liknande för våra landstingsråd och gruppledare. När vi då i arvodesberedningen hade att ta ställning till och välja endera det förslaget eller Vänsterpartiets förslag – som fortfarande handlar om väldigt höga arvoden men en justering med något mellan 12–20 procent – så tyckte vi att det var rimligt att instämma i Vänsterpartiets ändringsförslag. Så det gör jag även här och nu, samt naturligtvis till de tillägg som Fredrik Saweståhl föredrog här! I övrigt hänvisar jag till min reservation i arvodesberedningen.

Anförande nr 102

Fredrik Saweståhl (M): Fru ordförande! Jag börjar med att åter en gång yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag i det här fallet och därmed avslag på förslaget från Vänsterpartiet och Miljöpartiet!

Detta är Sveriges näst största politiska församling. Vi har en budgetomslutning på väl över 100 miljarder, vi har enormt många anställda, ett enormt stort ansvar och väldigt många varierande verksamheter. Jag tycker faktiskt inte att det är orimligt att vi betalar ordentliga arvoden till våra främsta politiska företrädare i den här församlingen. Jag tycker faktiskt att det är klädsamt.

Dessutom är det också rimligt i denna församling att våra främsta politiska företrädare är högre arvoderade än till exempel kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande i de största kommunerna i det här länet.

Om man sedan gör en jämförelse med andra delar av landet så är det klart att skillnaderna blir stora. Jag har själv sett jämförelser som konstaterar att även mindre kommuner i Stockholms län ligger högre än en hel del halvstora kommuner ute i landet. Men vi lever i en annan region och vi har en annan verklighet, och då måste vi också anpassa oss till det. Jag tycker faktiskt att de arvodesnivåer som vi har är rimliga. Om man skulle vara lite fräck skulle man kunna säga att vi nu har någon sorts trainee-regering i Rosenbad. Om statsråden sänker sina statsrådsarvoden så blir också våra landstingsråds arvoden automatiskt sänkta. Det kan ju vara ett tips till Birgitta Sevefjord. Bifall landstingsstyrelsen!

Anförande nr 103

Birgitta Sevefjord (V): Det är ju så att jag inte styr, och det gör inte du heller, över de arvoden som statsråden har. Däremot styr vi över de arvoden som landstingsråd och gruppleddare i Stockholms läns landsting får. Det borde du veta, tycker jag. Jag tror att du faktiskt vet det. Det var bara en taskig replik från din sida, om jag får säga så.

Vi tycker att det självklart är ett problem att många politiker också i kommunalpolitiken har väldigt höga arvoden, men vi styr inte över det heller. Nu gäller det vilka signaler som vi vill sända från det här landstinget om vad vi tycker är rimligt, inte minst i en situation då vi faktiskt har stora ekonomiska problem. De förändringar som vi i Vänsterpartiet föreslår med stöd av Miljöpartiet, innebär en besparing för Stockholms läns landsting med 5,5 miljoner kronor per år. Det är faktiskt ganska mycket pengar, pengar som vi behöver ha till annan verksamhet än till väldigt höga arvoden till personer som har pengar så att det räcker mer än väl.

Bara för att sätta det i perspektiv, ett annat perspektiv än det du nämnde, så är det så att det förslag till sänkning av finanslandstingsrådsarvodet som det handlar om, till ordföranden i landstingsrådsberedningen, innebär att den personen skulle få ett arvode som motsvarar det arvode som LO:s ordförande har – bara för att man ska få perspektiv på hur mycket pengar som det här handlar om. LO:s ordförande leder ändå en organisation med 1,7 miljoner medlemmar. Den sänkning som vi föreslår för övriga landstingsråd och gruppleddare innebär att de får ett arvode som motsvarar ungefär vad Vårdförbundets ordförande och Kommunals ordförande får. Kommunals ordförande leder en organisation med 500 000 medlemmar. Man kan göra den jämförelsen också.

Det är ju inte så att vårt förslag gör landstingsråd och gruppleddare till fattiglappar. Det handlar fortfarande om extremt höga arvoden. Vi tycker faktiskt att ni borde kunna skicka den signalen till våra medborgare i Stockholms läns landsting att ni också är beredda att dra ert lilla strå till stacken, 5,5 miljoner kronor om året. På fyra år blir det alltså 22 miljoner kronor. Det är ganska mycket pengar – men ni vill hellre ha dem i era egna fickor. Det tycker vi i Vänsterpartiet är fel.

Anförande nr 104

Thomas Drost (MP): Jag tyckte att det var värt att titta på den här bilden en gång till. Jag kan bara instämma i det som Birgitta och Thomas sagt. Det här är ju ett förtroende-uppdrag, det är inte en anställning, det kan vara värt att påminna sig om detta ibland. De nivåer som föreslås i Vänsterpartiets förslag är på intet sätt, som Birgitta sade, något som kommer att göra människor till fattiglappar eller tvinga någon att gå till socialen. Det är fortfarande väldigt höga ersättningar.

Jag instämmer också i det som Thomas sade tidigare, nämligen att det här bör redovisas tydligt, så att medborgarna enkelt kan ta ställning till om de tycker att det här är rimliga nivåer och vilka av de här olika förslagen som de tycker är mest rimliga.

§ 60 Anmälan av slutlig budget 2015 för Stockholms läns landsting**Anförande nr 105**

Landstingsrådet Rosdahl (M): Fru ordförande, fullmäktige! Landstingsfullmäktige beslutade den 16–17 december förra året om mål och budget 2015 samt planåren 2016 och 2017. Alla nämnder och styrelser har därefter arbetat hårt med att bereda slutlig budget. Det är av yttersta vikt att lands-tingets samtliga verksamheter får kontroll över kostnads-utvecklingen. År 2015, inne-varande år, kommer att bli ett mycket tufft år, och om inte nödvändiga åtgärder vidtas finns stor risk att kommande år blir ännu värre.

Att sänka kostnadsökningstakten betydande är ingen omöjlighet och är ett måste.

Vi har i dag mycket låg inflation, ytterst låg räntenivå, ett konjunkturläge som borde möjliggöra billigare upphandlingar, en medicinteknisk utveckling som möjliggör smarta och kostnadseffektiva lösningar och som på sikt också kanske innebär att man inte behöver alla dessa vårdplatser som man ofta talar om som om det även i framtiden ska vara på det sättet.

Genom fortsatt utveckling av ägarstyrning av landstingskoncernens verksamhet kommer synergieffekter och effektiviseringsvinster att uppnås, vilket kommer att leda till bättre resurs-utnyttjande. Genom den ansvarsfulla ekonomiska politik som vår förra regering, Allians-regeringen, förde har det också skapats goda möjligheter till ökade reallöner för våra med-arbetare utan att kostnadsramarna har överskridits.

God ordning i ekonomin och väl fungerande kostnadskontroll krävs för att Stockholms läns landsting ska kunna fortsätta att utvecklas, utveckla verksamheter som kommer medborgarna till gagn.

Sverige behöver Stockholm som tillväxtmotor. Stockholms tillväxt är dubbelt så stor som Västra Götalands och Region Skånes tillsammans. Det är här som tillväxten sker, det är det här som gör att Sverige mår hyfsat bra. Därför krävs det att landstingets verksamhet fungerar bra inte bara i dag. Vi måste hela tiden hålla blicken riktad mot framtiden och de utmaningar som vi står inför.

Det här är ett anmälningsärende och det berör budget 2015. Alldeles strax kommer vi att arbeta med budget 2016, som vi ska fatta beslut om i juni. Vår planeringsförmåga måste förstärkas och vår tidshorisont måste förlängas. Det sker bland annat genom den nya budgetprocess som kommer att tillämpas från och med år 2016. Då kommer det att läggas betydligt tydligare fokus för hela planperioden.

Med den här kortfattade inledningen, fru ordförande, yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 106

Landstingsrådet Ullberg (S): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är ett viktigt beslut som tarvar några ord, även om vi socialdemokrater givetvis inte deltar i beslutet med hänvisning till vårt eget budgetförslag.

Man kan notera i detta sammanhang att de så kallade plusenheterna – SLSO och Folk-tandvården – ska ge större återbetalning för att försöka rädda akutsjukhusens ekonomi. Jag tror att alla inser att om man tittar på gungor separat och karuseller separat så får man ett helt annat intryck än om man tittar på hela tivolit. Det här är en ekonomi, det här är ett ansvar. Man kan inte kommunicera ena veckan att hälso- och sjukvårdsnämnden gör ett positivt resultat och nästa vecka att akutsjukhusen gör enorma underskott. Vi måste förstås se på det här ur ett helhetsperspektiv.

Jag tror också att man ska fundera på vilka signaler vi sänder till de här viktiga verksamheterna om hur de sköter sig och hur vi belönar det samt hur vi ser på deras ansvar att lösa andra strukturella problem.

Vi är medvetna om att det är kostnadsökningstakten som måste sänkas, och det är det som vi ska åstadkomma. Det här är ett sätt att försöka rädda intrycket på karusellerna och låta gungorna gå åt skogen – jag tror att ni förstår den bilden. Vi måste ha hela vårdkedjor, vi måste se hela patienter, vi måste ta ansvar för hela landstingets ekonomi. Det här med ägarstyrning är ett fint ord, och nu har vi ett fint utskott. Hurdan vår ägardialog ska vara med akutsjukhusen vet vi inget om. Det är dags att det här tjusiga ordet också blir en väldigt fin verkstad sammantaget.

Anförande nr 107

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ordförande, fullmäktige! Inte heller Vänsterpartiet deltar i det här beslutet eftersom vi hänvisar till vårt eget budgetförslag, där vi bland annat höjde skatten med 25 öre för att rädda den ekonomiska situation som råder i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 108

Landstingsrådet Nordling (MP): Fru ordförande, åhörare och ledamöter! Vi väljer också att inte delta i beslutet om den här slutliga budgeten som läggs fram utan hänvisar till vårt eget budgetförslag där vi valde att lägga mer resurser till både kollektivtrafik och hälso- och sjukvård för det här året. Vi gjorde även viss annan verksamhetsinriktning.

Ett litet inpass rörande både trafiken och hälso- och sjukvården vill jag ändå göra. På trafiksidan redovisar den styrande minoriteten ett tydligt svar vad det gäller att få en budget i balans för 2015. Man har inte tillräckligt specificerat vilka neddragningar inom trafiken som ska genomföras och vilka investeringsobjekt som ska bort ur investeringsbudgeten. Man flaggar för taxehöjningar och man skär ned i bland annat pendeltågs-trafiken. Den nuvarande budget situationen är ett bevis på att det inte går att både bygga förbifarten och satsa mer på kollektivtrafiken.

På hälso- och sjukvårdssidan försökte vi i går att yrka återremiss på hälso- och sjukvårdsförvaltningens återrapporering beträffande förslag till åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans, men ordföranden i hälso- och sjukvårdsnämnden valde att använda sin utslagsröst. Till och med den styrande minoriteten väckte ett nytt förslag i det ärendet på sittande möte, eftersom åtgärderna tydligen var lite bristfälligt framtagna.

En kortsiktig lösning verkar nu också vara att man ska privatisera ett akutsjukhus för att få ekonomin i balans. För hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting är just akutsjukhusen en viktig kärnverksamhet, vilket jag nämnde tidigare i ett anförande här i dag. En försäljning av ytterligare ett akutsjukhus är en kortsiktig ekonomisk åtgärd, för sisådär en mandatperiod framåt. Detta är ytterligare ett bevis på en bristfällig ekonomisk styrning just nu.

Att med kort varsel införa de besparingar som föreslås kan leda till påverkan på vårdens kvalitet och i värsta fall även på patientsäkerheten. Vi hänvisar till eget budgetförslag och deltar ej i beslutet.

§ 62 Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning

Anförande nr 109

Landstingsrådet Lindquist (M): Fru ordförande! Vår investeringsstrategi består av tre delar: investeringsprocess, prioriteringsmodell och dialog och rangordning. Den här första bilden visar själva investeringsprocessen, och den återfinns också i handlingarna. Det handlar om att utarbeta ett underlag för prioritering och den integrerade delen i hela vår besluts- och budgetprocess.

Sedan har vi prioriteringsmodellen som syftar till att belysa effekterna av våra investeringar. Här gör vi en jämförelse mellan olika projekt för att kunna bedöma hur stor nytta de medför och därmed hur vi ska kunna prioritera dem i jämförelse med varandra.

Slutligen har vi en bild som kan se lite rörig ut, nämligen den som handlar om dialog och rangordning. Vad den egentligen ska visa är att det finns stor delaktighet i hur vi prioriterar de olika investeringarna innan beslut fattas så att alla berörda parter får vara delaktiga i detta.

Målet för landstingets investeringsverksamhet är att skapa eller ersätta resurser som är nödvändiga för att ge länets invånare den bästa sjukvård och kollektivtrafik som våra ekonomiska ramar tillåter. För att minimera risken för förseningar i planeringsarbetet är det av stor vikt att landstinget kan bereda och fastställa nödvändiga beslut på ett effektivt sätt och för verksamheten samordnat sätt, och att säkerställa att nödvändig infrastruktur finns på plats i rätt tid och i rätt kvalitet.

Investeringarna ska ligga i linje med den utveckling och omfattning och de förändringar av verksamheten som beslutas här i landstingsfullmäktige. Investeringsstrategin ska beskriva hur de övergripande målen omsätts i investeringar och utgör därmed en länk mellan våra politiska ambitioner och investeringsplanerna.

Med utgångspunkt i de omfattande investeringar som landstinget planerar och genomför och det tydliga behovet av ökad samstämmighet mellan olika objekt såvitt avser genomförande-tid och kostnader så är det av stor vikt att det inom landstingets investerings-strategi också finns utrymme för framtida justeringar och anpassningar. Vi vet inte alltid i dag vad vi ska göra ett antal år framåt.

Det har genomförts organisatoriska förändringar inom Stockholms läns landsting, Locum AB:s ägardirektiv och fullmakt för förvaltningsuppdraget har ändrats. Det här påverkar ansvars- och beslutsordningen för de strategiska fastighetsinvesteringarna inom hälso- och sjukvården. Detta föranledde en översyn, analys och utvärdering av investerings-strategin och dess ansvars- och beslutsordning som nu föreligger för fullmäktige att ta ställning till i dag.

För att såväl vi i politiken som landstingsstyrelsens förvaltning och de berörda verksamheterna ska få en tydlig överblick av de totala livscykelkostnaderna för varje investering är det viktigt att investeringskalkylerna kombineras med tydliga driftskostnadskalkyler. På så sätt får vi större insikt om effekten av de investeringar som görs.

Investeringsstrategin och tillhörande ansvars- och beslutsordning visar hur beslutsprocessen i vissa fall också kan påskyndas samtidigt som berörda parter blir delaktiga i besluten. Detta skapar i sin tur god samverkan mellan olika förvaltningar och organisationer.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 110

Tomas Eriksson (MP): Fru ordförande, ledamöter, åhörare! Från Miljöpartiets sida anser vi i grunden att det är positivt att den uppdaterade och förnyade versionen av investeringsstrategin kommer fram. Vi är absolut i rätt läge att göra en sådan uppdatering, med tanke på att vi nu ser en situation där fler och fler nödvändiga investeringar skjuts på framtiden eller helt uteblir, vilket också leder till en situation där landstingets ekonomi hamnar i en ond cirkel, där investeringar som är nödvändiga för regionens utveckling eller skulle kunna leda till förbättringar och effektiviseringar i landstingets ekonomi inte blir av.

Men trots att stora delar av investeringsstrategin är bra finns det tyvärr delar som skulle kunna utvecklas mer och som saknas. Framför allt anser vi från Miljöpartiets sida att det är en stor brist att de rekommendationer som landstingsrevisorerna tog fram i samband med sin granskning 2012 inte fullt ut har implementerats i den här uppdaterade versionen.

Vi hade gärna velat se att man i strategin tydligare hade pekat på vikten av att det måste finnas adekvata beslutsunderlag för att påvisa vilken ekonomisk och miljömässig nytta som investeringarna skapar och hur det påverkar prioriteringen mellan projekten. Det kan till exempel handla om att man behöver påvisa på vilket sätt investeringarna hjälper oss att producera mer vård för likvärdiga pengar eller helt enkelt sänker våra kostnader genom lägre drifts- eller underhållskostnader. På samma sätt är det bra eller nödvändigt att man kan påvisa vilken miljömässig nytta våra investeringar gör. De med högst nytta bör naturligtvis prioriteras.

På det hela taget behöver redovisningen av hur en investerings kostnad påverkar landstingets hela ekonomi bli betydligt bättre än vad den är i dag. Vi efterlyser också i framtiden en mycket tydligare utvärdering och uppföljning av de genomförda projekten. Hittills har det varit tämligen bristfälligt.

Som tredje och sista punkt hade vi också gärna sett att man i strategin hade tydliggjort hur man skulle hantera förseningar i investeringar. Flera gånger har vi hamnat i förseningar på grund av till exempel överklaganden från grannar och liknande – det är mer regel än undantag. Därför behöver vi ha en idé om hur vi hanterar den typen av situationer, för att undvika att de inte försenar våra projekt alltför mycket.

Med detta sagt vill jag yrka bifall till Miljöpartiets förslag till beslut i landstingsstyrelsen.

Anförande nr 111

Thomas Magnusson (V): Fru ordförande! Detta är en viktig fråga, och därför tycker jag att det känns bra att vi i stora stycken är helt överens, inför utmaningen med alla stora investeringar som står för dörren. Vi är överens om att vi har ett behov av att ha en bra investeringsstrategi. Vi kommer säkerligen inte att vara överens i alla delar om vilka investeringar som ska göras, när de ska genomföras och hur man ska prioritera. Men det är en del av den vardagliga politiska debatten om på vilket sätt man vill gå vidare i olika frågor.

När vi hade frågan uppe i fastighets- och investeringsberedningen var jag ganska nöjd med den diskussion som vi hade. Jag konstaterar att investeringsstrategin gott kan användas för det fortsatta arbetet. Men när vi tog del av det förslag till beslut som Miljöpartiet lade i landstingsstyrelsen konstaterade vi att det går att förbättra investeringsstrategin på ett antal punkter. Det har Miljöpartiet lyckats formulera i sina att-satser.

Därför vill jag från Vänsterpartiets sida yrka bifall till Miljöpartiets förslag i landstingsstyrelsen.

Anförande nr 112

Rolf Lindell (S): Vi har från början varit mycket för att man fortsätter, introducerar och utvecklar en strategisk investeringsstrategi. Det behövs, inte minst med tanke på de enorma investeringar som vi ska göra och de volymer som det handlar om. Därom är enigheten uppenbarligen ganska stor här i salen, och det tycker vi är bra, för det är viktigt med en bra strategisk investeringsstrategi. Det måste vi ha i fortsättningen.

Men om den i sina delar också ska hålla och vi ska vara överens är en förutsättning att de grundläggande, bakomliggande kalkylerna, driftskostnadsanalyser och så vidare, finns med på ett tydligt sätt. Annars handlar det mer om tjugiga diagram som vi kan titta på allihop och se att det fungerar väldigt bra. Men om vi inte i basen har med de grundläggande kalkylerna blir det svårt.

Vi anser att man för varje investering som förs in måste kunna påvisa dess nytta och hur den bidrar till lägre driftskostnader eller ökade intäkter. När vi har alla dessa data klara för oss kan vi också ta hänsyn till prioriteringar mellan olika förslag och olika aktiviteter.

Vi har lagt ett särskilt uttalande i landstingsstyrelsen, och det vill jag hänvisa till.

§ 63 Nytt tidsbegränsat regionalt ALF-avtal

Anförande nr 113

Landstingsrådet Carpelan (M): Fru ordförande, ledamöter! Mycket kort om det regionala ALF-avtalet: Den minnesgode vet att vi beslutade om ett avtal i november 2014. Det gällde det nationella ALF-avtalet. Nu är det fråga om ett regionalt avtal, att bryta ned avtalet så att det gäller bland annat landstinget i Stockholms län.

Det regionala ALF-avtalet handlar om läkarutbildning och all vårdutbildning och forskning vid universitet med mera. Det som är nytt i ALF-avtalet är bland annat att man fokuserar på kvalitet, nämligen att det ska vara fråga om universitetssjukvård.

Det som nu är på tapeten är en begränsad variant av ALF-avtalet, nämligen ett som gäller innevarande år, det vill säga 2015. Skälet till det är att man inte har hunnit förhandla klart ett mer omfattande ALF-avtal som gäller regionen i Stockholms län. Men det är påbörjat.

Tanken är nu att vi beslutar om ett tidsbegränsat avtal för 2015 och sedan återkommer när det nya avtalet är framförhandlat, där vi bland annat kommer att beakta någon form av ackreditering, kan man säga, av det som skulle kunna kallas universitetssjukvård. Det blir också en översyn av gemensamma forsknings- och utvecklingslokaler, fördelning av gemensamma medel med mera.

Men det återkommer vi till i fullmäktige när vi så småningom har fått fram det nya avtalet. Nu är det alltså fråga om ett tidsbegränsat avtal för innevarande år.

§ 64 Genomförandebeslut för investeringsobjektet Ombyggnad till vårdavdelningar, etapp 1, inklusive teknisk upprustning för byggnad 38 och 39 vid Danderyds sjukhus

Anförande nr 114

Landstingsrådet Lindquist (M): Fru ordförande! I takt med att befolkningen i Stockholmsregionen stadigt växer samt andelen äldre och nyfödda barn ökar finns det ett behov av att utveckla hälso- och sjukvården och flytta den närmare patienten.

Landstingsfullmäktige har därför beslutat om en framtidsplan för hälso- och sjukvården. Framtidsplanen innebär satsningar för att öka antalet vårdplatser och vårdtillfällen på akutsjukhusen men också utbyggnad av vården utanför akutsjukhusen.

Danderyds sjukhus har i dag ett behov av upprustning och ombyggnation av lokaler för behandling och därtill teknisk upprustning och modernisering av vårdavdelningar och teknisk infrastruktur samt en förbättrad arbetsmiljö för att klara framtidens vårdbehov och för att säkerställa vårdplatser.

Denna första etapp syftar till att skapa fler vårdplatser och förutsättningar för ett effektivt genomförande av olika etapper. Ombyggnationen innebär också moderna vårdplatser med hög andel enkelrum och förbättrad patientsäkerhet.

Flera av de tekniska installationerna från byggnadsåret 1967 är i dag i dåligt skick och uppfyller därmed inte myndighets- och miljökrav. Förutom ombyggnationen till vårdavdelningar inkluderar investeringen därför även en teknisk upprustning av byggnaderna.

Enligt Framtidens hälso- och sjukvård ska Danderyds sjukhus fortsätta att utvecklas och rustas upp, innebärande bland annat nybyggnation och ombyggnation av vård- och behandlingsbyggnader, vilket syftar till att skapa moderna och ändamålsenliga lokaler för utbyggd vård och förbättrad arbetsmiljö.

Med hänsyn tagen till de kapacitetsbehov som finns inom sjukvården i dag och förväntas framöver samt de påfrestningar som genomförandet av byggnads- och infrastrukturinvesteringarna innebär under byggnationsfasen är det av stor vikt att nödvändiga investeringar kan genomföras till specificerade kostnader och inom givna tidsramar.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag.

§ 65 Genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

Anförande nr 115

Landstingsrådet Lindquist (M): Fru ordförande! Enligt Framtidens hälso- och sjukvård ska Södersjukhuset fortsätta att utvecklas och rustas upp för att bland annat skapa fler vårdplatser och bättre rustade lokaler för vårdverksamhet.

Detta medför ett behov av omfattande ny- och ombyggnation vad avser både behandlings- och vårdbyggnader. För att möjliggöra byggnation av beslutad behandlingsbyggnad behöver delar av det gamla och föråldrade försörjningskvarteret rivas. I den nya byggnationen införlivas även en ny godsmottagning, då den gamla föreslås ge plats åt en ny ambulanshall i anslutning till den nya akutmottagningen i behandlingsbyggnaden.

Det nya försörjningskvarteret skapar förutsättningar för framtida behov av reservkraft och blir en central del av infrastrukturen för Södersjukhuset. Försörjningskvarteret kommer också att innebära en positiv påverkan på miljön, då det ersätter ett gammalt försörjningskvarter. Kvarteret blir också mer kompakt och mindre energikrävande, samtidigt som mer grönområde frigörs.

Skapandet av nya och funktionella lokaler med tydliga flöden kommer att dels bidra till en effektiv driftsförsörjning för Södersjukhuset, dels leda till en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna.

Det är viktigt att man under upprustningstiden tar hänsyn till att minimera störningarna i vårdverksamheten och därmed verkar för att vårdutbudet på Södersjukhuset inte påverkas. Det gamla försörjningskvarteret saneras också från föroreningar. Sammantaget bidrar denna investering till att möta landstingets mål om hållbar tillväxt.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 116

Landstingsrådet Ullberg (S): Detta beslut handlar om Södersjukhuset, som är en viktig del både i dag och i morgon i hälso- och sjukvården i Stockholms län. Det är ett sjukhus som planeras för fler vårdtillfällen och fler vårdplatser när Nya Karolinska står färdigt och har färre vårdplatser än i dag.

Det är en stor och viktig investering, men det har alltmer blivit uppenbart att den kanske inte är riktigt genomtänkt, att man kanske inte riktigt har ett helhetsgrepp och att man kanske inte har vägt olika alternativ för och emot tillräckligt mycket.

Det vore märkligt om jag beträffande det här förslaget till beslut hade ett annat yrkande, så det har jag inte. Jag kommer dock att anmäla en kort protokollsanteckning, som en vädjan om att vi ska vara mogna uppgiften att sätta oss ned och diskutera vad vi gör för pengarna och hur vi får bäst resultat för patienter och personal över tid.

Södersjukhuset är ett gammalt sjukhus som byggdes under en helt annan tid och under andra förutsättningar, och det behöver rustas upp. Men det kanske inte kan rustas upp till två eller tre gånger de pengar som vi hade planerat. Och vi kanske inte under tio eller femton års tid kan ha folk i vita rockar och bygghjälmarna som springer runt och på varandra i kulvertarna. Vi kanske till och med måste ha en utredning om vi behöver ett ytterligare akutsjukhus i Stockholm, som växer så snabbt, någonstans i den södra delen.

Det ska ni se som en utsträckt hand kring en sådan diskussion, som rimligen förs bäst när Toivo och landstingsdirektörens kansli har presenterat de bedömningar som de gör inför kommande års budget och då vi i lugn och ro har fått möjlighet att sätta oss ned och diskutera detta och vid lämpligt tillfälle kan pröva frågan om att tillsätta en sådan utredning, rimligtvis senast i samband med budgetfullmäktige i juni, gärna med en dialog tidigare.

Anförande nr 117

Landstingsrådet Lindquist (M): Fru ordförande! Till att börja med är jag glad över att vi tycks vara eniga kring behovet av att fatta detta beslut i dag.

Sedan vill jag bara påminna fullmäktige om att vi i samband med budgeten för 2015 gav landstingsstyrelsen i uppdrag att titta över investeringsplanerna för Södersjukhuset, då vi är väldigt medvetna om att det är otroligt hög investeringsnivå – vi ligger i samma paritet som NKS – för att renovera det befintliga Södersjukhuset och bygga ut det. Det är självklart att vi måste titta på alternativen, och det är det förvaltningen gör nu.

Jag noterade Erika Ullbergs artikel i Svenska Dagbladet häromdagen och känner att det kanske är att gå händelserna lite i förväg att fatta beslut om detta innan vi har allt underlag på plats. Men jag är självklart inte främmande för att ett av alternativen kan vara att vi bygger ett nytt sjukhus. Men låt oss återkomma om detta när vi har lite mer kött på benen.

§ 66 Motion 2013:11 av Mattias Sääksjärvi m.fl. (S) om ”Stockholms läns landsting + Pride = sant!”

Anförande nr 118

Landstingsrådet Ullberg (S): Det var trevligt att vi kunde tillmötesgå Peters önskan om att tidigarelägga behandlingen av denna motion. Vi blev dock lite tagna på sängen när det gäller vem som skulle prata om motionen.

Detta är en otroligt viktig motion som handlar om ett viktigt ämne, men den har tyvärr inte tagits upp i tid, och därför är förslaget irrelevant i fråga om datum och struktur. Det är därför vi har valt att inte yrka bifall till den utan acceptera att den anses besvarad.

Dock skulle jag här och nu kunna hålla ett långt brandtal som handlar om Stockholms läns landstings ansvar och intresse av att delta i Pride. Det är också något som vi har gjort i olika verksamheter under ett antal år men aldrig har gjort så samlat. Jag tror att tiden är mogen att förändra det. För våra anställda, våra patienter och våra resenärer är det viktigt att signalera att Pride är en stolthet för Stockholm och att Stockholms läns landsting ska vara en stolt deltagare i detta.

Därmed: Brandtal – men inte bifall till motionen!

Anförande nr 119

Landstingsrådet Carpelan (M): Herr ordförande, ledamöter! Detta är en motion som givetvis berör en viktig fråga. Pride är en viktig festival för stockholmarna. Landstinget har också varit engagerat i Pridefestivalen. Trafikförvaltningen är en av dem som har varit inblandade, vi har det som kallas LAFA, och vi har också på andra sätt synts från landstingets sida i Pridefestivalen och därmed också manifesterat vårt varumärke vid festivalen.

Den här motionen lades 2013. Vad har hänt, och varför kom den inte upp i tid? Vi har bland annat haft ett mellanliggande val. Vi har tagit fram en ny politisk organisation. Det har varit rotel- och rådsbyten under denna tidsperiod. Det är en ursäkt, får man väl säga, men jag vill framför allt beklaga att denna motion har behandlats en smula sent.

Problemet när man lägger en motion som gäller ett specifikt datum och ett specifikt evenemang är att det finns en viss risk. I det här fallet blev hela motionsbehandlingen försenad, och motionen kommer upp nu i dag. Jag får beklaga och ursäkta den lite sena hanteringen, även om det finns en förklaring till den.

Vi tycker från Alliansens och landstingsstyrelsens sida att vi ska anse motionen besvarad. Vi tycker att Pride är ett viktigt evenemang, och vi tycker att landstinget på olika sätt ska finnas representerat på Pridefestivalen. Men vi säger också att det är upp till varje enhet när man vill delta. Det gäller till exempel trafikförvaltningen eller att landstinget flaggar för att uppmärksamma den här dagen. Man kan anmäla intresse och vara verksam under Pridefestivalen. Jag är också övertygad om att landstinget framöver kommer att vara verksam inom Pridefestivalen.

Jag beklagar att det är ett sent besvarande. Vi ställer oss inte avvisande till det hela utan lämnar en förklaring till det. Från landstingets sida kommer vi att vara aktiva i den viktiga Pridefestivalen också framöver.

Anförande nr 120

Landstingsrådet Jörnehed (V): Ordförande! Den här motionen har varit i det nyinstittade personalutskottet. Då sade jag att det svar som behandlades i personalutskottet var tunt. Det var mest som att man bara skulle ha ett svar på motionen men inte hade ansträngt sig för att riktigt titta på vad Stockholms läns landsting gör.

Ni säger att landstinget tycker att det är viktigt att vara med på Pridefestivalen, men man verkar inte ha riktigt koll på vad verksamheterna deltar i.

Svaret är mycket bättre nu när det har varit i landstingsrådsberedningen. En sak som jag tycker att man glömmer i svaret är att det är många politiker som representerar landstinget och som har varit med i olika typer av debatter på Pride House. Jag vet att flera politiker från de olika blocken har varit med i Norra Stockholms Beroendecentrums tält, och vi har pratat om alkohol i festivalsammanhang och annat.

Rent formellt kan man väl säga: Ja, vi ska väl besvara den här motionen. Men Vänsterpartiet tycker ändå att vi ska bifalla den. Efter det att motionen lades har det ju kommit in ett nytt parti här i fullmäktige. Jag tänker på Sverigedemokraterna, som har en partiledning som mycket aggressivt och vulgärt uttalar sig om Pridefestivalen.

Då tycker jag att det blir symboliskt viktigt att bifalla motionen, så jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 121

Fredrik Saweståhl (M): Herr ordförande! Stockholm Pride är en festival som ligger inte bara mig utan också väldigt många andra här i salen, många stockholmare och många människor i hela Sverige väldigt varmt om hjärtat. Det är en fantastisk vecka, en fantastisk festival, en glädje- och kärleksfest och allmänt skoj. Till och med de år då det har regnat över paraden har det varit fantastiskt – så är det.

Landstinget har länge varit med på olika sätt och från olika håll och jobbat tillsammans med Stockholm Pride, precis som Håkan beskriver det, inte bara i organisationsform, utan det är också många människor som har engagerat sig både som politiker och som tjänstemän i festivalen med att skapa ett bra evenemang för Stockholm.

Pridefestivalen är ganska unik. Det är det största årligen återkommande evenemang vi har i Stockholm. Det har också starkt stöd från Stockholms stad, från olika delar av landstinget och från många andra organisationer. Dessutom kan vi glädja oss åt att föreningen Stockholm Pride har lite bättre ordning på sin ekonomi nu. De hade visst årsmöte häromveckan, och de gick med plus. Det var bra – beröm till Stockholm Pride för det!

Med det sagt tycker jag att det är rimligt att besvara motionen. Jag förstår Håkans symbolikpoäng. Men symboler förändrar i det här fallet inte landstingets engagemang för Stockholm Pride, för det finns ett engagemang för Stockholm Pride i våra förvaltningar, i den här organisationen, i det här landstinget och från den politiska majoriteten, och det kommer vi att fortsätta ha. Det kommer jag också att lägga mycket krut på att se till.

Jag kan också berätta att bara häromveckan sades det från SL:s sida att man skulle minska sina medlemskap i olika sammanhang, sponsring och sådant. Då fick jag snabbt en twitterfråga från Stockholm Pride, och jag kunde snabbt twittra tillbaka: Nej, det är inte Stockholm Pride som SL kommer att backa ur, för detta är för viktigt för oss.

Vi kommer tillsammans att se till att det kommer att fortsätta vara ett stort engagemang för Pride från landstinget. Med det föreslår jag att motionen anses besvarad.

Anförande nr 122

Ninos Maraha (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att säga att Folkpartiet och Alliansen införde en hbt-policy förra mandatperioden. De här frågorna är jätteviktiga för oss. Hbtq-frågor handlar om alla människors lika värde. Det handlar om alla individers rätt till sin egen sexualitet. Det handlar om att skapa ett normkritiskt samhälle och se varandra som människor och inte som objekt.

Vad gäller själva motionen får jag instämma i det som har sagts. Den har hanterats till Pride 2015, och även om vi skulle ha hanterat den i normal tid skulle vi inte ha hunnit till Pride 2014.

Det är viktigt att tillägga att landstinget redan i dag deltar i paraden, vilket har nämnts. Jag ska inte upprepa alla aktiviteter som vi har gjort, men jag kan nämna Stoppa hiv-kampanjen, You never walk alone och trafikförvaltningens eget ekipage. Dessutom har Prideflaggor prytt landstingets byggnader.

Det viktigaste är trots allt att alla verksamheter själva finner de lämpligaste kanalerna för att arbeta för ett tolerantare samhälle inom ramen för Stockholms läns landsting och i Pridefestivalen. Dock kan ingen påstå att SLL inte gör det i dag.

Anförande nr 123

Aviva Barczewska (MP): Självklart måste vi vara med på Pride. Jag har själv haft nöjet att jobba med Pride två år i rad på Miljöpartiet Stockholms vägnar. Vi hade vårt tält mitt emot Regeringskansliets tält, så det är liksom inte konstigt att man står där som myndighet.

Pride har varit årets höjdpunkt för mig, inte bara för att jag fick se Carola och Conchita Wurst, utan för att få vara med i ett sammanhang där man står för alla människors lika värde – det är ju vad festivalen handlar om. Det har ett ganska stort symbolvärde att ha ett tält där – ett tält som det står "Landstinget" på – och att vara med i paraden. Det är faktiskt så vi i landstinget kan visa att vi alla står på samma sida och kan visa det utåt.

Miljöpartiet ansluter sig till Socialdemokraternas särskilda uttalande.

Anförande nr 124

Johan Sjölander (S): Fullmäktige! Jag vill som en av motionärerna tacka för diskussionen, inte minst alla de positiva ord som jag hör från denna talarstol om intentionerna i motionen.

Sedan inser även jag att det är svårt att bifalla ett förslag om ett koordinerat deltagande på Stockholm Pride förra året, eftersom det redan har varit – hur mycket jag ändå skulle vilja det. Jag förväntar mig mycket av majoriteten, men att ordna en tidsmaskin blir svårt. Därför måste vi vidhålla vårt yrkande om besvarande. Vi tackar också för den ursäkt som vi fick för det senfärdiga hanterandet av motionen. Det är synd att motionen inte behandlades tidigare.

Jag fäster stor vikt vid de ord som står i uttalandet från landstingsstyrelsen om att man ser framför sig möjligheten att koordinera deltagandet på Stockholm Pride. Jag tolkar det som ett tydligt besked från majoriteten, och det tänker jag med stort intresse se till att följa upp, så att det också blir verklighet. Jag hoppas verkligen att så blir fallet.

Det är synd att vi inte kunde bifalla motionen. Den skrevs efter Pride 2013, och vi hade förhoppningar om att det skulle bli förändringar redan till 2014. Så blev inte fallet. Nu får vi satsa på 2015 i stället. Men vi ger inte upp.

Jag tackar för uttalandet och yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag och pekar på vårt särskilda uttalande men accepterar att motionen måste besvaras av rent kronologiska skäl.

§ 67 Motion 2014:8 av Tomas Melin m.fl. (MP) om att ta fram en regional strategi för kulturen i Stockholmsregionen

Anförande nr 125

Tomas Melin (MP): Ordförande, ledamöter! Vi från Miljöpartiet är glada över att det verkar finnas en stor enighet i landstinget om att kultur är en viktig beståndsdel i arbetet med den regionala utvecklingsplanen. Det är bra att landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att beakta regional kulturstrategi i det kommande RUFSS-arbetet.

När motionen behandlades i kulturnämnden fattade dock en enig kulturnämnd ett något annorlunda beslut. Då beslutade nämnden att förordna landstingsfullmäktige att ge ett specifikt uppdrag om att ta fram en regional strategi i samband med att kulturförvaltningen arbetar med en översyn av bidragssystemen. Det uppdraget har nu fallit bort.

På kulturnämndens informationsdag i förra veckan framgick däremot att både kulturförvaltningen och tillväxt- och regionplaneförvaltningen hade uppfattat att de har fått ett sådant uppdrag. Dock framgick också vid det tillfället att det inte var tydligt vem som leder arbetet, vilket uppdrag de egentligen har och kanske framför allt vem som har gett uppdraget.

Det är också något märkligt att landstingsstyrelsens förvaltning i sitt underlag till det här ärendet uttryckligen skriver att förslaget att beakta en regional kulturstrategi handlar om att ta det i beaktande vid ett framtida beslut om vilka strategier som ska ingå i RUFSS, att beslutet om regional kulturstrategi inte ska tas nu utan vid ett senare tillfälle.

Tycker man att det stämmer innebär det onekligen dels att det är osäkert om det blir någon regional kulturstrategi, dels att inget uppdrag om att arbeta fram ett sådant har givits, om Alliansen förslag till beslut i dag går igenom.

Det är ganska uppseendeväckande att olika förvaltningar har olika åsikter om vad förslaget till beslut innebär. Om det vore så att detta var ett olycksfall i arbetet vore det en sak, men vi ska som sagt minnas att just ett beslut om att ge ett tydligt uppdrag fanns i underlaget inför landstingsrådsberedningen och landstingsstyrelsen. Ett sådant beslut stöddes i kulturnämnden av såväl förvaltningen själv som en enig nämnd, däribland ansvarigt landstingsråd Anna Starbrink, som då fortfarande var kulturnämndens ordförande. Ändå har Alliansen valt att aktivt lyfta ut det beslutet och har därmed orsakat att landstingets olika förvaltningar har olika bilder av vad som förväntas av dem. Det är förstås inte bra.

Otydligheten är problematisk även på andra sätt. Under de senaste åren har det blivit tydligt att kulturen i förra RUFSS blev nedprioriterad. Kulturförvaltningen har själv påpekat att kulturperspektivet är relativt svagt och saknas helt på många ställen. RUFSS talar till exempel om positiva värden av att Stockholms län ska vara ett internationellt erkänt kulturcentrum, men ingen ansats görs i RUFSS för att vi ska kunna nå dit.

Redan i dag saknas alltså en samsyn om vad som behövs och vad vi ska göra för att nå dit. Genom att skapa osäkerhet kring vad som gäller beträffande en regional kulturstrategi i det här beslutet späder man alltså på problematiken.

Jag kan också personligen tycka att det är sorgligt om Alliansens ställningstagande i kulturnämnden, i det här fallet om det tydliga behovet av en långsiktig, stark och strategisk kulturpolitik, har så låg förankring i Alliansens egna partier att det utan vidare och utan anledning ställs på ända när frågan kommer till landstingsstyrelsen.

Kulturpolitiken förtjänar klara och tydliga beslut. Miljöpartiet vill ha en regional strategi för kulturen som inventerar och pekar ut vägar för att Stockholms län blir ett internationellt erkänt kulturcentrum.

Jag yrkar därför bifall till Miljöpartiets förslag till beslut i landstingsstyrelsen.

Anförande nr 126

Landstingsrådet Starbrink (FP): Ordförande, fullmäktige! Kulturen är en kraft som vi ska tillvarata när länet utvecklas. Motionärens intentioner är goda och lyfter fram kulturfrågorna i den regionala utvecklingsplanen. Det är ingen tvekan om att ett livaktigt kulturliv har stor betydelse, om man ska vara en framgångsrik och attraktiv plats för människor att leva och verka i. Det kan bidra till tillväxt, men jag vill också betona dess kraft som en demokratisk rörelse, där möjligheten att uttrycka sig får växa.

Under beredningen av motionen har vi diskuterat i kulturnämnden och fattat det beslut som Tomas beskrev. I den fortsatta diskussionen och beredningen av ärendet – det är så processen ser ut, annars kunde vi nöja oss med att fatta beslut på ett enda ställe, men vi vill gärna ta in olika synpunkter och föra en diskussion – har frågan kommit upp om hur vi undviker att det blir ett stuprör av kulturpolitiken, att den håller sig på sin kant och bara blir en angelägenhet för kulturnämnden.

Den frågan har varit viktig för mig, och jag har lyssnat på dem som säger: Här måste vi lyfta in kulturen som en självklar del av det stora arbetet med att formulera en regional utvecklingsplan för Stockholms län. Därför ser förslaget till beslut ut som det nu ligger på bordet.

Självklart ska kulturnämnden i högsta grad vara involverad i arbetet, vilket jag tycker framgår av ärendet, om man läser det och inte bara liksom fantiserar om allt hemskt som ska hända. Det framgår att motionen anses besvarad och att en regional strategi för kulturen ska ingå i en kommande regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Det framgår också att kulturförvaltningen samarbetar med regionplanekontoret för att ta fram den regionala strategin för kulturen.

Det är ett arbete som redan har satt igång. Det kommer att hända mycket mer där. Jag tycker att det är önskvärt att politiker som är engagerade på olika håll och kanter i landstingets hela struktur kan engagera sig och se att kulturen kan ha bäring på många fler områden än det som snävt tillhör kulturnämndens ansvarsområde.

Med detta vill jag yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 127

Robert Johansson (S): Kära ordförande, ledamöter, åhörare! Jag tänkte att jag skulle börja med att citera en folktopartist, Herbert Tingsten:

Demokrati förutsätter jämvikt mellan gemenskap och splittring, mellan samarbete och kamp. Demokratins centrala problem blir att bevara gemenskapen trots konflikterna.

Jag hör vad landstingsrådet säger, men jag förstår faktiskt inte. Jag tror att det är så enkelt som att det handlar om en rädsla för att ta ordet "bifall" i sin mun när det gäller oppositionens motioner.

Herr ordförande! Om vi ska prata lite mötesformalia och organisationspraxis: En motion ska faktiskt besvaras endast om det är något som redan finns. I övrigt ska den avslås eller bifallas. Eftersom en enig kulturnämnd har bifallit motionen, varför ska inte den här församlingen göra det?

Även om detta lyfts in RUFSS är det ett arbete som kulturförvaltningen gör och som har påbörjats. Det finns ingen konflikt i det. Jag tycker snarare att det känns som lite rädsla för att bifalla något som kommer från oppositionen och inte från den egna förvaltningens eller det egna kansliets bord.

Jag yrkar bifall till motionen och hänvisar till vårt uttalande om densamma.

Anförande nr 128

Rickard Wessman (M): Herr ordförande! Jag tycker att man ska tacka Tomas för att han har skrivit en bra motion. Jag tycker också att den behandling som den har fått har varit helt korrekt.

Vi hade ett möte med kulturnämnden i förra veckan, en utbildningsdag. Då beskrevs också hur kulturförvaltningen och regionplaneförvaltningen arbetade tillsammans. Jag var väldigt nöjd med den redogörelsen. Jag tyckte tidigare att det kunde vara lite otydligt hur de skulle förhålla sig. Där framställdes det inte alls som oklart hur de skulle agera och interagera ihop, utan någonstans tyckte jag att det fanns en trygghet i att se att samarbetet mellan de olika förvaltningarna redan var igång och sköttes på ett seriöst sätt.

Jag tycker att kulturen finns i den befintliga RUFSS. Jag ser det inte som att den har blivit nedprioriterad, utan jag tycker snarare att den tog sig in där 2010 och att den har tagit än större plats i det kommande arbetet. Därmed tycker jag att Tomas intentioner med motionen fångades upp fint av kulturförvaltningen, och jag ser fram emot resultatet av samarbetet. Det kändes mycket betryggande när vi fick detta redogjort för oss i kulturnämnden.

Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 129

Kerstin Burman (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! För Vänsterpartiets del yrkar jag bifall till Miljöpartiets motion. Det är bra att kulturen ska ses som en integrerad del av många verksamheter, också av de olika delarna av RUFSS, som håller på att tas fram.

En av andemeningarna i motionen är dock att den regionala strategin ska kunna stå på egna ben. Då menar jag att man inte kan hoppas på att en regional strategi kommer att växa fram genom det arbete som sker inom de olika delarna av RUFSS.

För en stark och tydlig kulturpolitik behövs också ett strategiskt och målinriktat arbete, och det börjar med att ge ett tydligt uppdrag till förvaltningen och den kunniga personal som vi har där att ta fram en regional strategi. Det är så vi menar att politisk förändring kommer till stånd.

Därför yrkar jag för Vänsterpartiets del bifall till motionen.

Anförande nr 130

Tomas Melin (MP): Tack, Kerstin! Den poängen är också väl värd att göra.

På vår informationsdag var kulturförvaltningen tydlig med att detta var något som skulle kunna stå på egna ben, medan det nu från ansvarigt landstingsråd låter som om det är något som bara ska vara en del av den regionala utvecklingsplanen. Båda delarna behövs – det är viktigt att klargöra.

Det finns också ytterligare en oklarhet om vad som gäller. Vilket uppdrag har vem fått egentligen? Det har vi tyvärr inte fått något svar på i dag. Däremot tror också jag att intentionerna åtminstone från kulturpolitikerna här i rummet är goda. Med det får vi väl nöja oss den här gången.

Anförande nr 131

Landstingsrådet Sjöström (S): Ordförande, ledamöter! Jag kunde inte hålla mig borta från talarstolen i den här frågan.

När vi pratar om RUFSS kontra att ha en egen kulturstrategi vill jag notera: Förutom att det kanske i sig är två olika saker är det också två olika tidsperspektiv. När vi nu tar fram nya RUFSS är tidsperspektivet som vi tittar på fram till 2050. RUFSS har funktionen att vara en sammanflätning av olika perspektiv som vi vill se för regionens utveckling. Det handlar om kulturpolitik, men det handlar också om vår egen verksamhet i sjukvården, det handlar om kollektivtrafiken, väginvesteringar, klimatfrågor, högre utbildning, forskning, innovation och så vidare.

Om man tittar på den RUFSS som finns i dag tror jag att ingen av er kan säga att det är en fullständig innovationsstrategi, en fullständig näringslivsstrategi eller en fullständig strategi för vår kollektivtrafik. Det är axplock med de viktiga dragen som ska sammanflätas, där man hittar det gemensamma som stöder den gemensamma utvecklingslinjen, i det här fallet att skapa en stark, dynamisk Stockholmsregion.

Med det sagt är risken att man kommer att hantera kulturfrågorna lite grann på vänsterflanken. Man säger: Det här är inte så jätteviktigt, utan här får vi ta in huvuddragen av det vi tycker inom kulturpolitiken, inte hur vi faktiskt vill att kulturverksamheten i vårt län ska nå alla, hur vi ska se till att vi får olika typer av kulturverksamhet, se till att vi samordnar oss med kommunerna, se till att vi jobbar med folkbildningen och så vidare.

Att tro att RUFSS som sådan kan ersätta en mer initierad kulturstrategi tror jag är lite väl naivt och förhoppningsfullt. Jag har inget emot att vi har en omfattande kulturpolitik i RUFSS. Men jag vet samtidigt att ambitionerna samfällt från alla partier har varit att försöka göra RUFSS något mindre omfattande, för att göra den lite mer lätthanterlig och lättläst. Det tror jag inte riktigt går ihop.

Därför yrkar jag bifall till motionen.

Anförande nr 132

Aviva Barczewska (MP): Jag har inte varit så insett i de här turerna, så jag tänkte bara påminna litet om vad RUFSS har som vision.

Visionen i RUFSS är att Stockholm ska bli Europas mest attraktiva storstadsregion. Där spelar kulturen ganska stor roll i regionplaneringen. Den är tätt sammankopplad med attraktivitet, livsmiljö, mångfald, entreprenörskap, innovationer, hälsa och invånarnas innanförskap. Allt detta måste förstås in i RUFSS.

För att kulturen till fullo ska kunna vara en del av regionens utveckling måste vi också ha en tydlig strategi, just att hela länet ska ha tillgång till kulturen. Som har nämnts fick vi i kulturnämnden i förra veckan träffa regionbiblioteket, länsmusiken, Film Stockholm, Dans i Stockholm, Slöjd Stockholm och läns museet. Det är exempel på verksamheter som skulle kunna bidra till regionens utveckling, stärka demokratin och bidra till ett socialt hållbart samhälle.

Vår roll är att ge dem en tydlig strategi. Med detta vill jag yrka bifall till Miljöpartiets motion.

§ 68 Motion 2013:12 av Helene Öberg m.fl. (MP) om ett bättre omhändertagande på våra akutsjukhus

Anförande nr 133

Landstingsrådet Nordling (MP): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Den här motionen tillhör kategorin lite äldre motioner. Men den är fortfarande relevant, även om tiden har gått, eftersom intentionerna fortfarande är aktuella när det gäller ett bättre omhändertagande på våra akutsjukhus.

Man får tänka utifrån ett patientperspektiv. Det gäller att ha rätt till en vårdplats. Beroende på hur länge man behöver det och det är medicinskt motiverat ska man ha rätt och möjlighet till en vårdplats. Det gäller att man blir lyssnad på, att man som patient får snabb och säker behandling. Det gäller att den tjänst som man erbjuds via vården ligger på hög teknisk nivå, att utvecklingen på den tekniska nivån är modern och att integriteten är säkrad inom ramen för de it-system som vi arbetar med.

Men det gäller också att medborgarperspektivet syns, att alla medarbetare ges förutsättningar att utföra sitt arbete och att de också har möjlighet till en personlig utveckling, att vi alltså har en attraktiv arbetsplats. Det ska vara goda arbetsvillkor och en trygg arbetsmiljö, vilket också är grundstommen i det vi gör, nämligen ger en patientsäker vård.

Vi står inför nya och gamla utmaningar. Det är många fler äldre som finns i vårt län. Vi har en befolkning som ökar. Vi har en stor andel privata utförare som gör att organiseringen av och förutsättningarna för vården ständigt förändras.

Vi har överbeläggningar. Vi har underbemanning. Det tillhör vanligheterna. Det är en situation i landstinget som vi måste ta ansvar för och komma till rätta med. Det finns lediga vårdplatser som inte används i dag därför att vi inte har tillräckligt med bemanning. Det är inte acceptabelt.

Vi ser att patienternas klagomål på sjukvården ökar. Särskilt stor är ökningen inom akutsjukvården.

Vi ser att personalomsättningen inom vissa yrkeskategorier är mycket hög. Personalomsättningen och bemanningen via inhyrd personal ökar. Det betyder att vi har en hög stressnivå hos våra anställda, med långa pass och mycket övertid. Personalen klagat på de låga ingångslönerna, på dålig löneutveckling och på att de inte riktigt känner sig lediga när de är lediga, eftersom de får ständiga sms och vädjanden om att ta extrapass. Vi anser att vi måste vara duktigare på att ta hand om vår personal och att bemanningen måste planeras bättre.

I kölvattnet av de stora ekonomiska problemen som sjukhusen brottas med finns det flera chefer som har fått lämna sitt jobb, och andra har valt att gå självmant. När det gäller andra yrkeskategorier, som barnmorskorna, anses det att vi har tillräckligt många i vårt län. Men de finns inte på sjukhusen, där vi behöver dem, för de vill inte själva jobba inom sin profession.

Från Miljöpartiets sida vill vi att man ska erbjudas kompetensutveckling. Vi vill att man ska kunna gå på specialisering med bibehållen lön. Vi vill att det ska finnas utrymme för att sätta lön utifrån medarbetarnas kompetens och utbildningsnivå.

Framtidens hälso- och sjukvård kräver att politiken och verksamheten tillsammans jobbar för optimala arbetsmetoder och gör det målmedvetet. En effektiv vård handlar inte om att planlöst kapa kostnaderna, utan det handlar om ett metodiskt arbete där alla måste vara involverade – patienter, vårdgivare och politiken. Här har vi ett problem i dag. Det är för mycket turbulens. Det är för mycket oro ute på fältet. Här behöver vi göra något.

Därför har vi valt att lyfta fram ett antal att-satser i den här motionen, formulerade enligt förra mandatperiodens struktur men fortfarande med en intention som är aktuell. Därför yrkar jag fortsatt bifall till motionen från Miljöpartiet sida.

Anförande nr 134

Landstingsrådet Starbrink (FP): Ordförande! Den här motionen handlar om akutsjukhusen och ett bättre omhändertagande för patienterna.

Ordförande, fullmäktige! Låt mig slå fast att utvecklingen av hälso- och sjukvården är en central fråga för oss gemensamt att jobba med. Vi behöver utveckla både akutsjukhusen och vården utanför akutsjukhusen för att klara de utmaningar som länet står inför. Aldrig tidigare har vi satsat så mycket på hälso- och sjukvården som vi gör nu. Sedan Alliansen tog över har vi ökat budgeten med ungefär 50 procent.

Hur ska vi då uppnå detta, klara av att erbjuda en bra hälso- och sjukvård, även i framtiden på våra akutsjukhus? Vårt svar heter Framtidens hälso- och sjukvård, en genomtänkt, strategisk utvecklingsplan, där sjukhusen utvecklas men också avlastas genom att mer och mer vård kan utföras utanför akutsjukhusen, nämligen den vård som inte behöver akutsjukhusens resurser. Den vägen är viktig att hålla fast vid, för att fortsätta gå i den riktningen.

Jag tycker att det finns all anledning att ödmjukt se hur sjukhusen i länet kan förändras och lära av varandra. Därför är benchmarkrapporten, som vi hoppas få se färdig snart, ett viktigt verktyg. Tidigare jämförelser mellan våra sjukhus är också bra underlag liksom jämförelser som har gjorts mellan till exempel universitetssjukhusen här i Stockholm och i andra regioner. Det finns mycket att lära av det.

De konkreta att-satser som Miljöpartiet lyfter fram i sin motion handlar om att se över sjukhusavtalen. Det är ju en mycket viktig fråga för att säkerställa genomförandet av Framtidens hälso- och sjukvård och för att få långsiktiga, väl fungerande spelregler för sjukhusen. Det behöver vi verkligen göra.

Ett annat förslag handlar om att jobba med arbetsmiljön. På mitt initiativ genomför vi nu ett arbetsmiljölyft där sjukhusen, de olika arbetsplatserna inom hälso- och sjukvården i Stockholm, kan söka medel. Det är riktigt bra ansökningar som kommer in. Det här ska inte styras uppifrån. Förslagen till åtgärder för att tillgodose behov måste komma från medarbetarna själva.

Slutligen tar Miljöpartiet upp den intressanta fråga som handlar om teknikanvändning. Där vill jag peka på den förändring som har skett i landstinget efter valet, när den nya innovationsberedningen har tillsatts och vi har fått mycket större fokus på den delen av utvecklingen. Att det sker tycker jag är bra och viktigt. Det har kanske varit för lite uppmärksamhet riktad åt det hållet. Det behöver vi utveckla.

En av de riktigt stora utmaningar vi har nu är att få ordning på sjukhusens kostnadsutveckling. Det är en helt orimlig situation. Vi har aldrig haft så mycket personal, aldrig haft så mycket pengar, men ändå får vi inte ut mer hälso- och sjukvård inom akutsjukhusen. Det är en stor utmaning som vi måste ta oss an. Därför har också sjukhusen ett tydligt uppdrag att jobba med de frågorna. Klarar vi det har vi alla goda förutsättningar att erbjuda en bra hälso- och sjukvård i framtiden. Om vi inte håller fast vid att kostnadskontrollen är viktig riskerar vi naturligtvis att patienterna inte får den vård som behövs på sikt. Det handlar om prioriteringar, och det krävs modiga och tuffa beslut för att kunna leverera det. Jag är övertygad om att våra sjukhus, med det tydliga mandat som de har, är helt kapabla att hantera det.

Anförande nr 135

Jonas Lindberg (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Tack, Miljöpartiet, för en bra motion! Vänsterpartiet delar den problembeskrivning som finns. Vi yrkar bifall till motionens samtliga att-satser, kanske i synnerhet den andra att-satsen. Som patient i Stockholms läns landsting ska man vara trygg i att man får en vårdplats när man behöver och att man får vård av rätt, kompetent personal.

I januari presenterades en rapport som påvisar att personalomsättningen på våra akutsjukhus i landstinget har ökat. En del enheter tampas som ni vet med mycket hög personalomsättning och får aldrig riktigt jobba i lugn och ro. Rapporten lyftes även fram i beredningen för akutsjukvård. Jag efterfrågade där, liksom jag gör här, vad man bedömer att denna ökade personalomsättning faktiskt kostar i pengar och vad man anser att den beror på. Jag fick senast till svar att vi som beställare inte var intresserade av denna fråga. Vi är mer intresserade av den procentuella siffran än vad personalomsättningen kostar och vad den orsakas av. Det är tydligen sjukhusens egna angelägenheter att ta reda på varför. Om det är majoritetens inställning förstår jag varför ingenting händer. Det måste ju gå att använda hälso- och sjukvårdens förvaltning, med den svällande byråkratin, till att ta reda på detta och sätta in ett akut åtgärdsprogram.

Jag träffar många medarbetare som vittnar om att de faktiskt slutar därför att arbetstiderna och skiften sliter. Vi har under alliansstyret sett hur de ohälsosamma treskiftsanställningarna, som i forskningsrapport efter forskningsrapport totalt döms ut som direkt farliga, har blivit normbildande anställningar av många personalkategorier på våra akutsjukhus. Tidigare jobbade man inte lika mycket treskift som i dag. Jag undrar om Alliansen anser att det är positivt och förenligt med att vara en god arbetsgivare att den anställningsform som i värsta fall ger bröstcancer eller diabetes men främst utbrändhet ökar på våra akutsjukhus.

Det behöver ju inte vara så här dystert. I en del områden i Sverige finns det faktiskt lärdomar att dra för att förbättra arbetsmiljön. På Mölndals sjukhus tampades man länge med långa vårdköer och ständig personalbrist på operationsenheten. Verksamhetschefen bestämde sig då för att pröva ett nytt grepp: kortare arbetstid. Sedan det blev känt att avdelningen gått över till sex timmars arbetsdag för sjuksköterskor och undersköterskor har intresset för att jobba där blivit jättestort och det har inte varit svårt att rekrytera rätt personal, säger verksamhetsledningen på sjukhuset.

Det är inte bara vinster för personalens hälsa. Operationssalarna har kunnat nyttjas mer effektivt och fler operationer har genomförts på dagarna. Sextimmarsdagen har möjliggjort dubbla skift vid operationsborden, där de första börjar kl. 7 och slutar kl. 13 och de andra börjar kl. 12.30 och slutar kl. 18.30. Därmed har man fått två timmar längre operationstid varje dag. Det är tydligt att investeringar i en bättre arbetsmiljö och hälsosammare tider är en satsning för effektivare sjukvård.

Det finns också verksamheter som analyserar och producerar schemaläggning med både personalens önskemål och verksamheternas behov i åtanke, som landstinget skulle kunna anlita eller samarbeta med för att ta ett helhetsgrepp om arbetstiderna på våra akutsjukhus. Det går att göra någonting.

Det talas i stället hela tiden om att det går att jobba effektivare inom sjukvården, att de ska hitta nya arbetssätt och att rätt person ska göra det man är avsedd för. Självklart är det så. Nyligen var det i Svenska Dagbladet en längre artikel om akutläkaren Jessica Svefors på Södersjukhusets akut. Hon berättade att den i huvudsak mest tidskrävande arbetsuppgiften inte är en massa administration, det är att leta vårdplatser. Alla samtal som ska ringas, konsulter som ska säga sitt, avdelningar som kanske inte har plats, datasystem som måste gås igenom med lykta för att hitta rätt vårdplats är det som gör att väntetiderna på akuten slår i taket. Det är det som gör att 150 patienter vistas samtidigt på KS-akuten en vanlig måndagskväll. Det är det som gör att vårdpersonal sitter vid datorn och telefonen i stället för

att ägna sig åt vård av patienten. Hur vi än vrider på frågan och problemet kan vi inte undgå den konstanta bristen på vårdplatser som i sig gör vården ineffektiv.

Ni ser ju också de här röda siffrorna på ökad omsättning och personalflykt. Vad är er analys? Vad har ni för förslag på arbetsmiljöförbättringar, förutom Arbetsmiljölyftet? Var kliver ni in och säger: Hur kan vi på ett övergripande plan ta ett ansvar för att det här ska bli bättre?

Anförande nr 136

Landstingsrådet Larsson (S): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att jag tycker att det här är en väldigt bra motion. Inte minst de utmaningar vi har vad gäller arbetsmiljö och personalpolitik illustreras väldigt väl av den här motionen. Vi socialdemokrater har dock valt att inte stödja den utan har lagt fram ett särskilt uttalande i landstingsstyrelsen, som jag ber att få hänvisa till. Skälet till att vi har valt att inte stödja motionen är att vi inte tycker att den är fullt täckande. Det finns flera utmaningar än de som beskrivs i motionen, vilket är förstäligt eftersom motionen har lite tid på nacken.

Ett av de största problemen är ju inte att tillskapa fler vårdplatser. Ett av de största problemen är att se till att de vårdplatser vi faktiskt har kan öppna, vilket inte minst delvis löser de personalpolitiska problem vi har.

Vi har en annan stor utmaning, nämligen att medborgarnas behov av vård i längden knappast kan tillgodoses helt och hållet av våra stora akutsjukhus. Vi har sedan tidigare vid flera tillfällen pratat om det mycket märkliga fenomenet att samtidigt som vi har en befolkningsökning på 2 procent om året i Stockholmsregionen, och har haft det sedan en mycket lång tid, har antalet besökare på våra sjukhus ända sedan 2006 ökat med 6 procent om året. Det är 6 procent fler besökare varje år på våra sjukhus samtidigt som befolkningsökningen är 2 procent. Jag tror att en stor del av de problem och de utmaningar vi har är att vi inte har en tillräckligt väl fungerande primärvård och närsjukvård utanför våra sjukhus. Medborgarna tvingas söka sig till storsjukhusen i stället. Det är det som gör att våra akutmottagningar håller på att haverera.

Jag tror också att vi behöver fundera på hur vi ser till så att vi har vård utanför sjukhusen. Där har det i Framtidsplanen funnits väldigt mycket resonemang om att flytta ut den vård som inte behöver finnas inne på sjukhusen till andra ställen utanför. Jag måste säga att jag tycker att allianspartierna hanterar den frågan på fel sätt. Man använder sig av enbart vårdval. Man tillåter inte ens sjukhusen att få delta i vårdvalssystemen. Jag tror att sjukhusen måste vara aktiva, engagerade och involveras även i den vård som bedrivs utanför sjukhusen. Jag tror att SLSO också måste få en mycket större roll i den vård som bedrivs utanför sjukhusen. Jag ser att vi håller på att bygga upp ett system just nu med väldigt många små vårdvalssystem, där våra egna verksamheter och våra egna sjukhus inte tillåts delta och där man också ofta slår sönder fungerande vårdkedjor. Vi bygger inte ett vårdsystem som fungerar i vår region längre och vi bygger inte ett vårdsystem som kommer att lätta på trycket på sjukhusen utan snarast förvärra de problem vi har framför oss, vilket oroar oss socialdemokrater väldigt mycket.

Många av de här resonemangen återfinns i vårt särskilda uttalande. Jag vill ånyo göra fullmäktige uppmärksam på detta. Vi tycker att motionen är väldigt bra, men vi tycker inte att den är fullödig, och vi vill markera detta genom vårt särskilda uttalande.

Anförande nr 137

Landstingsrådet Starbrink (FP): Ordförande! Vad vill vi göra åt personalpolitiken? Så kan man väl sammanfatta en tidigare fråga. Det är en hel del. Vi har jobbat med löneutvecklingen. Nu ser vi en bra löneutveckling för specialistsjuksköterskor. Äntligen, skulle jag vilja tillägga. Det har varit dåligt tidigare. Vi utvecklar ledarskapet, satsar på att kompetensutveckla och höja ledarskapets status i organisationen. Låt medicinska

sekreterare avlasta administrativt! Fasa ut stressande it-system! Det skulle spara mycket kraft och energi. Detta är bara några exempel, jag kan göra den här listan väldigt lång.

Vänsterpartiet har ett förslag och det är sex timmars arbetsdag, att korta arbetstiden. Det låter sig sägas. Det är en mycket dyr reform. Inte mycket tyder på att vi skulle hämta hem de pengarna, vilket bland annat visas i ert eget budgetförslag där ni avsätter 50 miljoner kronor för ett mindre försök. De pengarna tycker jag att vi ska använda till bättre saker, att fortsätta utveckla arbetsmiljön, att genomföra de stora investeringar som vi står inför, som kommer att ge både patienter och medarbetare en bra vård och arbetsmiljö, och att fortsätta jobba med löneutvecklingen i de kvinnodominerade arbetena inom hälso- och sjukvården. Det är rätt väg att gå.

Sedan måste vi naturligtvis ta varje chans att se till att unga människor som börjar arbeta i hälso- och sjukvården får en bra introduktion, ser möjligheterna att utvecklas i yrket och utvecklas som människor i en spännande bransch. Intresset är ju stort. Det är väldigt många sökande till varje plats på sjuksköterskeprogrammet. Det är roligt och bra. Vi ska verkligen ta hand om alla de medarbetarna på bästa sätt. Det finns mycket att göra. Men att gå in på sådana här populistlösningar som att vi skulle säga att om alla ska jobba sex timmar om dagen blir det bra, det är rena fantasier. Det kommer inte att lösa hälso- och sjukvårdens problem.

Anförande nr 138

Hans Åberg (FP): Ärade ordförande, ledamöter och åhörare! Akutsjukvårdens absolut största uppgift de närmaste åren är att försöka vända den negativa kostnadsutvecklingen. En vikande produktion är ett stort problem, och vi måste förbättra medborgarnas förtroende till akutsjukvården. Problemen ligger inte på bristande resurser utan på bristande hantering av dessa resurser. Här föreligger ett digert effektiviseringsbeting för vår egen sjukvårdskoncern Lisab, ägarutskottet och styrelserna, som så att säga är den verkställande ordningen.

På hälso- och sjukvårdsnämnden och i den akutsjukvårdsberedning som jag sitter i har vi till uppgift att få hela sjukvården som bransch att fungera bättre. Här finns stora utmaningar. En är att landa de nya avtalen för akutsjukhusen. De nya avtalen måste premiera en vård som tar ett större ansvar för patientens hela resa i vården. Patientrelationerna måste bli bättre. Patientrelationerna är en del av kvalitetsupplevelsen som måste fram tydligare än i dag. Nuvarande avtal med 69 kvalitetsindikatorer, eller var de bara 48, jag vet inte, bör kunna bantas ned till betydligt färre som går att överblicka. Patientupplevelsen bör få en mer framträdande roll över huvud taget. Men framför allt måste avtalen stimulera till produktivitet utveckling och ständig förbättring. Att man med skarpskurna avtal faktiskt kan påverka produktivitet och stimulera till att utveckla en förbättringskultur är S:t Görans ett utmärkt exempel på. Trots betydligt knappare villkor toppar det privat drivna sjukhuset kvalitets- och outputparametrarna. De producerar mer vård och bättre vård till lägre kostnader och deras patienter är nöjdare.

Vi kan alltid diskutera vinstens stabiliserande eller destabiliserande effekter i välfärden, men tanken att ägarna i en verksamhet skulle tvingas skjuta till egna pengar för att verksamheten inte går ihop är helt klart en drivkraft till att kritiskt granska sina egna processer och hur man jobbar på ett resurssnålt och kvalitativt bra sätt. Kontrasten till våra offentligt drivna akutsjukhus är slående. I vår egen sjukvårdsapparat finns ett egendomligt ointresse för att jobba med förbättring, något som jag ser som det största hotet mot en långsiktigt hållbar utveckling av landstingets egendrivna vård. Vår välfärd står och faller med vår förmåga till ständig förbättring. Därför måste förbättrings- och produktivitetskravet in på ett tydligare sätt i våra nya avtal.

Ur ett avtalsperspektiv är det svårt att frigöra sig från att det är de ekonomiska ramarna som faktiskt sätter press på utvecklingen. Men även driftsformen har betydelse. Därför stöder jag helhjärtat en utredning som tittar på en eventuell privatisering av ytterligare ett

akutsjukhus. Privatisering behöver inte med automatik innebära en entrébiljett för entusiastiska riskkapitalister utan kan innefatta även olika former av ideella stiftelser, ömsesidiga bolag, modell livförsäkringsbolag, eller personligt ägda driftsmodeller. Det viktiga är att skapa en mångfald i branschen för att på så sätt generera ett förändringstryck. Patienterna tjänar på det, inte minst personalen tjänar på det och skattebetalarna tjänar på det. Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 139

Landstingsrådet Jörnehed (V): Ordförande! Det var intressant att höra dig, Hans. Du för ofta fram S:t Görän. Men vet du vad jag tycker är konstigt? Ni framhåller att S:t Görän är så väldigt bra, och då undrar jag: Varför sprids inte vissa goda exempel från det som man faktiskt gör på S:t Görän?

Exempelvis har S:t Görän städ i egen regi. Det visar att de har bättre städ. Medelanställningstiden för deras städpersonal är 13 år. Så ser det inte alls ut när det gäller den upphandlade städningen på våra övriga sjukhus. Man har också en väldigt tydlig ledarskapsskola för ST-läkare. Det har vi inte någon annanstans på våra sjukhus. Däremot har man exporterat den idén till Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Varför? Det här har vi ju vetat om i flera år. Varför tar vi inte till de goda exemplen, Hans, om nu S:t Görän är så toppen som du tycker? Jag tror att det egentligen är Norrtälje sjukhus som är allra bäst.

Anförande nr 140

Hans Åberg (FP): Jag tror att även du tycker att S:t Görän fungerar på ett bra sätt. Det är väl inte det vi behöver diskutera nu.

Varför tar inte andra sjukhus till sig de förbättringsförslag och de annorlunda sätt att jobba på som är bättre? Ja, varför gör man inte det? Det är det som är vårt stora dilemma. Anledningen till att vi vill utveckla den här verksamhetsformen är just för att det är så fruktansvärt svårt för den offentligt drivna verksamheten att ta till sig de här förändringarna. De är ju fast i sina egna system. Det är också huvudskälet till att vi vill skapa den här förändringen.

Anförande nr 141

Landstingsrådet Jörnehed (V): Det blir ju spännande, Hans Åberg, när du säger till mig: Ja, varför gör vi inte det? Men ni har ju styrt det här landstinget i åtta år. Det är inte första gången jag nämner de här exemplen i fullmäktige. Har du någon idé? Lämna över det ansvaret till mig så ska jag se till att det händer någonting. Vi kan inte bara prata. Nu gäller ju verkstad. Det är verkligt nu.

Anförande nr 142

Hans Åberg (FP): Jag skulle vilja säga så här, Håkan: Om det var så enkelt att vi bara stod här i talarstolen och sade "varför gör vi inte det" hade det nog hänt ganska snabbt. Det här handlar om en jättekoloss som vi långsamt håller på att förändra. Jag tror att förändringsinsikten i den inte är så väldigt stor. Vi är en del i att driva den förändringen och du är en del i den förändringen också.

Anförande nr 143

Thomas Drost (MP): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag tycker att det låter positivt att man vill göra satsningar på arbetsmiljön, som vi fick höra från landstingsrådet. Jag skulle gärna vilja höra lite mer om det, för jag blir lite orolig när man pratar om tillfälliga satsningar eller projekt som inte blir riktigt djupgående och inte kommer till rätta med

problemen. De kanske inte alltid grundar sig i en analys av vad det är som faktiskt leder till en negativ arbetsmiljö.

Vad gäller olika förslag till lösningar nämnde Jonas Lindberg arbetstidsförkortning, som ju prövas. Det tycker landstingsrådet är populistiskt. Jag måste säga att jag tycker att det är lite dogmatiskt att automatiskt utesluta vissa typer av förslag bara för att man tycker att det inte är någonting som går att göra. Det verkar vara så att andra verksamheter i andra landsting bedömer att det faktiskt kan vara ekonomiskt att göra sådana här förändringar. Det ska ju vägas mot kostnaden för dem som blir sjukskrivna och för att byta personal. Jag tycker nog att det kan vara klokt att vara öppen även för nytänkande när det gäller förslag för att förbättra arbetsmiljön.

Anförande nr 144

Landstingsrådet Starbrink (FP): Du efterlyste lite mer konkret vilka arbetsmiljöåtgärderna är. Det finns flera delar i det. Det finns ett löpande arbetsmiljöarbete som sker hela tiden i hälso- och sjukvården på de olika arbetsplatserna. Vi genomför Arbetsmiljölyftet. Det är 50 miljoner kronor varje år under tre år avsatta för åtgärder. De åtgärderna har sin grund i initiativ som kommer från arbetsplatserna själva. Det är en väldigt viktig del av detta att man faktiskt ska kunna påverka sin arbetsmiljö själv. Men det är bara en sak.

Vi har hela Framtidens hälso- och sjukvård med de stora investeringarna, där alla sjukhus ingår på olika sätt och får en uppdaterad och i hög grad moderniserad arbetsmiljö som förstås också kommer patienterna till del.

Sedan kan jag väl nämna teknikanvändningen också, att utveckla moderna tekniska lösningar som underlättar i arbetsmiljön.

När det gäller idén att kortare arbetstid skulle vara en vinstaffär vill jag säga att om det vore så skulle inte Vänsterpartiet ha avsatt 50 miljoner kronor för att satsa på detta. En kostnad på 50 miljoner kronor till något som ska ge pengar är liksom inte ett rimligt sätt att budgetera på. Det är helt enkelt bara fria fantasier att det där skulle vara en vinstaffär.

Anförande nr 145

Thomas Drost (MP): Jag tackar för beskrivningen av den här typen av arbetsmiljöåtgärder. Det låter ju bra att man uppmuntrar initiativ som kommer nerifrån.

Sedan vill jag bara citera Marina Henriksson som är vårdenhetschef på Operation 1 på Mölndals sjukhus. Man frågar henne: "Hur fick ni sjukhusledningen att gå med på kortare arbetstider?" Då säger hon: "Jag tror att de inser att det blir en bra ekonomi i detta, i stället för hög personalomsättning, stigande sjuktal och stängda salar som kostar pengar." Nu kanske det är så att sjukhusledningen där vet något som vi inte vet eller tvärtom, men jag tycker inte att man ska avfärda sådana här lösningar.

Anförande nr 146

Jonas Lindberg (V): Anna Starbrink blev uppenbarligen upprörd eftersom hon går till angrepp mot Vänsterpartiet när hon replikerar mot en miljöpartist.

Jag noterar att du pratade om en del olika åtgärder som du tycker att ni gör på landstingsnivå för arbetsmiljön: utvecklande ledarskap, it-satsningar, lönesatsningar på specialistsjuksköterskor. Bra! Men det är inte tillräckligt. Jag noterar att du inte ens nämner arbetstiderna eller skiften i vården när du pratar om arbetsmiljö, och det är i sig anmärkningsvärt. Ni talar om att vården behöver nya arbetssätt och att vi behöver jobba på ett nytt sätt på Nya Karolinska sjukhuset eller i vården i allmänhet. Det vi efterfrågar är ett

nytt politiskt synsätt. Kortare arbetstid är en del av det. Vi har också andra förslag till åtgärder, men det här är en grej som är värd att pröva.

Mölndals sjukhus tog beslutet på sjukhusnivå. Det var inte Vänsterpartiet som kom med idén. Den har dessutom effektiviserat vården, och inte till mer pengar. Varför kan man inte titta på det även i Stockholm? Hade ni på den sidan i salen bestämt de senaste 50 åren hade vi haft tio timmars arbetsdag sex dagar i veckan. Det har faktiskt hänt någonting i det här landet.

Tidigare bestämdes i Stockholms läns landsting att vi ska ha 32 timmars arbetsvecka för nattpersonal. Då undrar jag: Tycker ni att det är ett populistiskt förslag? Är det någonting som ni vill riva upp, eftersom ni säger att kortare arbetstid inte löser någonting?

Vi har ett patientperspektiv. Vi kan i vården se att avvikelser och incidenter tenderar att hända mellan sjätte och åttonde arbetstimmen. Som patient vill man också ha rätt att bli vårdad av en person som är utvilad och inte sönderbränd. Vi ser i dag att personal i Stockholms läns landsting och på våra akutsjukhus, i synnerhet kvinnor, kortar sin arbetstid själva för att de inte orkar. Vi tar faktiskt deras oro på stort allvar och vill göra någonting åt det. Ja, vi vill försöka. Vi vill tänka nytt. På den enhet där jag själv tidigare har arbetat genererade ert arbetsmiljölyft att vi kunde ta in forskare som berättade för oss att skiftanställningar i sig är otrygga. Men vi har politiken för att på allvar faktiskt hantera och ta itu med det.

Anförande nr 147

Landstingsrådet Starbrink (FP): Det är så oerhört tramsigt. Det är uppenbart inte självklart, men för mig som liberal känns det som en helt främmande tanke att vi här i fullmäktige skulle sätta folks arbetstider, fatta beslut om hur många minuter eller timmar de ska arbeta. Det ni efterlyser är att vi ska fatta ett sådant beslut, att vi ska säga att vi verkligen borde dra ned på arbetstiderna. Jag tycker att sjukhusen ska diskutera hur arbetstiden ska fördelas och hur man lägger upp arbetet. Det ska man göra nära medarbetarna.

Är det så att du har rätt och jag har fel, att det är gratis och till och med en jättebra vinstaffär att ju mindre folk jobbar desto bättre blir det, då tror jag att ni som arbetar i hälso- och sjukvården är fria att göra det. Men sanningen är att ni avsätter 50 miljoner, och det är för att ni fattar att det kostar pengar. Det är bara trams när ni säger att det här är gratis och att vi kommer att spara pengar på det. I sådana fall kunde ni använda det som ett sätt att finansiera mycket av andra luftslott som ni gärna vill bygga. Men 50 miljoner talar sitt tydliga språk. Det är det ni avsätter i budgeten.

Anförande nr 148

Sandra Ivanovic (MP): Presidium, ledamöter! Jag ska lyfta fram två saker som inte riktigt har kommit fram. Mycket bra har redan sagts men det är två saker som jag känner måste verklighetsförankras. Hos politiker i olika nämnder finns oftast när man sitter med ett papper framför sig en övertro på hur det ska fungera i verkligheten. En sådan tanke är effektiviseringstanken. Man tänker sig att det ska bli så bra att effektivisera en massa saker, men man glömmer tyvärr att inom hälso- och sjukvården håller vi på med människor och mänsklig vävnad. Det går inte att effektivisera som det gör med till exempel maskiner.

Det man kanske inte heller förstår är att en ung frisk person som kommer in med en tandinfektion tar mycket större resurser än en äldre person som kanske har tre fyra cancerdiagnoser, därför att det vårdbehov vi har både psykiskt och fysiskt är väldigt individuellt. Vilka maskiner eller vilka rutiner vi än skapar kommer vi aldrig att kunna effektivisera bort det mänskliga värdet. Det är viktigt att ha med sig när vi pratar om hälso- och sjukvårdspolitik och när vi planerar.

Den andra punkt som jag vill ta upp handlar om omorganisationer. Jag tror att det var Hans från Folkpartiet som talade om det.

Jag kan säga att man kan göra mycket med en omorganisation men inte hur mycket som helst med så lite personal. Det vi har genomgått på min avdelning är kanske fyra omorganisationer på ett år. Lyssna: fyra omorganisationer på ett år.

Det betyder att vi inför nya rutiner var tredje månad. Vad säger det om en avdelning och om personalen som jobbar där? Man jobbar häcken av sig för att utarbeta nya PM och nya arbetssätt. Det blir ganska banalt. Det handlar om var stickvagnen ska stå. Ska den stå 5 meter hit eller 5 meter dit? Det handlar om en organisation som gör så lite för att vi har så små resurser, framför allt när det gäller personal och sjuksköterskor.

Efter två, tre, fyra, fem omorganisationer under ett år är frågan hur du ska få till stånd en uppföljning som är relevant att ta till sig och göra något vettigt av.

Omorganisationer och effektiviseringar i all ära, men man får också verklighetsförankra saker och ting. På vilken nivå ligger Stockholms sjukvård i dag? Det vill jag få fram ur verklighet för Stockholms sjukvård. Jag yrkar bifall Miljöpartiets motion!

Anförande nr 149

Hans Åberg (FP): Jag kan ibland bli lite fundersam kring de här diskussionerna där man utkräver ansvar av mig när jag står här i talarstolen. Håkan ville att jag ska förklara varför verksamhetschefer vid Karolinska sjukhuset eller Södersjukhuset eller Danderyds sjukhus inte tar lärdom av de goda exempel som finns på S:t Görans sjukhus. Det kan ju inte jag svara på. Det är inte min sak att svara på den frågan.

Sandra Ivanovic undrar varför jag lade fram en omorganisation, hur mycket jag tror att man klarar av ute på sjukhusen. Jag föreslår inga omorganisationer över huvud taget. Vi föreslår att man ska lyfta ut ett sjukhus och driva det på ett annat sätt. Det tycker jag är ett konkret exempel på hur man kan förändra saker och ting, men jag hör ingenting om det från er sida.

Ordningsfråga

Anförande nr 150

Landstingsrådet Jörnehed (V): Det blir så svårt när man begär replik på Miljöpartiet och nämner mig. Det var också någon annan tidigare, Anna Starbrink, som pratade om Vänsterpartiet men replikerade på Miljöpartiet. Vi är ju olika partier!

Därför tycker jag att ordföranden får hålla ordning.

(Andre vice ordföranden: Jag ska göra mitt bästa.)

§ 69 Motion 2014:4 av Gunilla Roxby Cromvall m.fl. (V) om förstudie om Spårväg syds förlängning (Ålvsjö-Östberga-Tvärbanan, Ålvsjö-Skarpnäck)

Anförande nr 151

Gunilla Roxby Cromvall (V): Jag ska visa en bild. Nu, fullmäktige, blir det en åkning på tre stycken Vänsterpartimotioner innan vi ska klara av de spännande valen som står i slutet på dagordningen. Jag vet inte vad jag ska göra för att den här bilden ska bli tydligare, men det är i alla fall en trådbuss.

Jag yrkar självfallet bifall till motionen!

Att kollektivtrafikandelarna måste öka vet vi väl allihop i landstingsfullmäktige. Det handlar om människors tid, och det handlar om miljö. Det handlar om kvalitet i vår var-dag, och det handlar om jämlika levnadsvillkor och ett stort behov av billiga hyres-rätter, vi har ju en gigantisk bostadsbrist i vårt län.

Dessvärre visar alla prognoser att den andel av resenärerna som åker med kollektiv-trafiken har stagnerat på 37 procent trots länets kraftiga befolkningsökning. Därför måste vi i dag utgå från den trängsel som i dag finns inom kollektivtrafiken med överfulla bussar och tunnelbanor, och vi måste utreda vad vi måste göra på kort sikt och vad vi kan göra på längre sikt. Vi måste kunna göra både och.

Tunnelbanan är bra eller bäst, men den tar lång tid att bygga, femton-tjugo år. Vi kan inte vänta så länge.

Vi måste också ta ställning till kostnader och vilka satsningar som vi gör, inte minst nu då vi också har en sjukvård som har väldigt stora behov. Vi måste alltså få ut maximalt med kollektivtrafik från våra skattemedel. Därför vill vi i Vänsterpartiet att vi ska göra utredningar samordnat för att kunna fatta beslut utifrån kostnadseffektivitet på både kort och lång sikt, men också med hela länet som perspektiv.

Hur får vi ihop våra trafikslag med smidiga övergångar utan långa bytestider? Över innerstadssnittet åker många, och det innebär att vi där kan öka restidsvinsterna genom att skapa kollektivkörfält med signalprioriteringar, det betyder att bussen kommer fram. När det gäller sträckan Orminge via Hammarsby sjöstad, Globen, Östberga till Älvsjö däremot så är det en tvärlinje som trafikförvaltningen redan har utrett och kommit fram till att den ger stora samhällsekonomiska vinster och att den behöver trafikeras med spårvagn. Det är då vi säger: Varför inte ta en trådbuss i stället för bråkdelen av kostnaden? Skillnaden är oerhörd!

Den här långa linjen mellan Orminge och Globen skulle kosta 250 miljoner kronor inklusive inköp av bussarna, alltså. Det skulle innebära att bussarna skulle kunna gå var femte minut. Om vi skulle behöva frakta fler passagerare så ökar vi naturligtvis tur-tätheten.

Att satsa på trådbuss innebär en kostnad som faktiskt bara är en femtondedel av kostnaden för en spårvägslinje och tvärbana. Det skulle också möjliggöra ett omfattande byggande av nya billiga hyresrätter med kollektivtrafiknära platser.

Sträckan mellan Älvsjö och Globen via Östberga skulle göra det möjligt att ha 2 800 bostäder i kollektivtrafiknära lägen. Genom tvärlinjen kan vi också bygga bort den bostads-segregation som Stockholm och länet har i dag. Östberga är ett sådant område. Östberga ligger ensligt och har mycket dåligt utbyggd kollektivtrafik trots sin geografiska närhet till Stockholms innerstad.

Linje Syd – ni vet Spårväg Syd som vi kallar för Linje Syd – via Flemingsberg, Östberga, Älvsjö och Globen skulle kosta 531 miljoner kronor och skulle vara klar om två år om vi låter den trafikeras med trådbussar i stället för med spårvagn, och en trådbusslinje skulle möjliggöra 17 000 nya lägenheter i kollektivtrafiknära lägen.

Vi behöver inleda idéstudier och förstudier om hur vi ska knyta ihop de gröna tunnel-banelinjerna. Därför tycker vi att när det gäller Spårväg Syd, som vi också tycker kan bli tråd-buss, så ska vi studera frågan om förlängning från Älvsjö mellan Högdalen och Hökar-ängen och sedan vidare mot Skarpnäck.

Landstingsstyrelsen anser att motionen ska anses besvarad. Jag yrkar bifall till motionens att-sats, det vill säga att inleda en förstudie kring de utpekade stråken! Det är först efter det som vi kan fatta vettiga beslut i frågan om vad stockholmarna får bäst hjälp av?

Anförande nr 152

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Tack, Gunilla – trådbussens okrönte drottning, får vi nog säga i denna församling!

Jag tycker att det finns en viktig poäng i den här motionen som handlar om hur vi på bästa sätt och på lite längre sikt kan länka ihop olika delar av länet just på tvären. Motionen berör frågan om behovet av tvärförbindelser i en region där vi har byggt och format den här regionen på ett sätt där vi många gånger historiskt sett bortsåg från just de behoven. Det var från centrum till periferi eller från periferi till centrum som vi skulle pendla, och vi skulle inte mötas på tvären.

Nu är tiden en annan, Stockholmsregionen växer så oerhört snabbt. Vi diskuterar bostadsbyggande och arbetsplatser och ser liv och rörelser på andra ledder än vad stads- och regionplanerare en gång såg framför sig. Det krävs också att vi lyfter blicken när vi diskuterar just den här typen av framtidsytande arbete.

Jag tycker ju att det svar som har getts av trafikförvaltningen, trafikinämnden och senare också landstingsrådsberedningen och landstingsstyrelsen är bra i det här fallet. Det pågår alltså ett väldigt omfattande arbete kopplat till de geografiska delar som motionären och Vänsterpartiet pekar ut som det är viktigt att landa först, när det gäller allt från stomlinjedragningen till olika programstudier och förstudier och planerat eventuellt bostadsbyggande och stadsutveckling och annat som involverar både flera kommuner och också fler olika aktörer som man har och bör ta hänsyn till innan man säger att det nu är just den här linjedragningen som gäller och nu är det just den här inriktningen för en förstudie som vi ska sätta ned foten kring.

Därför tycker jag att det finns en klokhet i att invänta en del av de diskussioner och de utredningar som nu pågår, de förhandlingar som nu pågår och förstå att delar av detta som nämns ortsmässigt har blivit föremål för en kommande Sverigeförhandling där vi har skäl att som landsting ta vår utgångspunkt i vad vi vill med Sverigeförhandlingen, den större förhandlingen, innan vi hastar in i förstudier eller mer konkreta inriktningar om kommande utredningsarbete om sådant som kanske berör vår direkta dialog och vår direkta dialog med ett par kommuner.

Slutligen vill jag också foga in att jag tror att det säkerligen också finns behov av att diskutera den här typen av framtida linjedragningar på tvären och att också tänka ännu bredare än vad motionären gör och därmed också visa på komplexiteten i de frågeställningar som väcks. Jag tänker till exempel på den typ av förbindelser som här skuggas in, att den skulle kunna bli aktuell på detta sätt eller att någon annan tänkbar dragning bör ha med till exempel Tyresö i diskussionerna för att vara fullständig. Då pratar vi nog, tror jag, om en tidpunkt längre fram i tiden.

Som sagt, jag tackar för motionen men tycker att det svar som har getts från nämnd och landstingsstyrelse är tillfyllest.

Anförande nr 153

Sara Svanström (FP): Ordförande! Spårväg Syd har ju diskuterats under många år. Vi vet att det just nu pågår en programstudie. Spårväg Syd är viktig av flera skäl, dels behöver vi ju bättre tvärförbindelser som förkortar restiden och som gör kollektivtrafiken mer attraktiv i södra Stockholmsområdet, dels bidrar Spårväg Syd till att förnya stadsplaneringen och kanske realisera det som mest varit på papperet och som handlar om att vi på något sätt ska ha flera stadskärnor. Dessutom är det här väldigt viktigt för den bostadsplanering som pågår i Huddinge, Kungens Kurva och Skärholmen. En annan för-del med Spårväg Syd är att den binder ihop olika stadsdelar och skapar en mer sammanhållen region i sydost.

Folkpartiet ser gärna en förlängning av Spårväg Syd i framtiden. I och med att det planeras cirka 43 000 bostäder söder om Söder – vilket vi hörde vid trettontiden då vi fick en föredragning om tunnelbaneutbyggnaden – så är det troligtvis så att behovet av en spårförbindelse tvärs över södra Stockholm kommer att öka i framtiden.

Dock är det så att de här nya bostäderna fortfarande bara befinner sig på planeringsstadiet. Om vi lägger till att vi har rekordstora investeringar att göra i kollektivtrafiken de kommande åren som åter upp i stort sett den investeringsbudget som vi har, så finns det inte så mycket utrymme kvar.

Därför gör vi i Folkpartiet bedömningen att vi inte i ekonomiskt hänseende mäktar med en förlängning av Spårväg Syd från Älvsjö och att etapp 1 och 2 är så pass viktiga att det är dem som vi bör fokusera.

Som Kristoffer Tamsons nämnde pågår en del utredningar. Därför tycker vi att det är viktigt att invänta dem för att sedan kanske ta oss an frågan om en förlängning och ta ställning till hur en sådan kan göras. Då vet vi kanske också lite mer om bostadsbyggandet i det området, och vi vet mer om hur det blir i Tyresöområdet till exempel.

Med detta yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 154

Karl Henriksson (KD): Det händer oerhört mycket, och inte minst händer det oerhört mycket i den här delen av Stockholm. Jag ser att det här är en del intressanta idéer. Vi kristdemokrater har sedan länge drivit frågan om att Spårväg Syd bör byggas men också att den bör förbindas med Tvärbanan. Det ligger ju i linje med det som står i den här motionen. Men vi måste nog ha ett övergripande grepp om de investeringar som vi ska göra här.

Man håller på med en programstudie för Spårväg Syd, men vi håller också på att dra i gång arbetet med ett nytt trafikförsörjningsprogram med en ny regional utvecklingsplan. Det är viktiga strategiska grepp för hur vi ser på utvecklingen i den här delen av Stockholm. Vi håller på med planer för tunnelbaneutbyggnad och diskuterar hurdant nästa steg i den processen ska vara. I det sammanhanget är det här intressanta idéer att väva in, men vi ska inte räkna med att vi just nu kan fatta beslut om lösningen.

Gunilla nämnde Östberga som ett område som man bör hitta lösningar för, för kommun-ika-tionen dit är inte bra. Vi måste naturligtvis jobba vidare med att hitta en bra modell, men vi kan inte i dag fatta beslut om att i dag gå vidare med just den här lösningen. Jag föreslår att vi går på landstingsstyrelsens väl avvägda förslag.

Anförande nr 155

Malin Karlsson (MP): Ordförande, ledamöter och åhörare! Miljöpartiet vill följa upp det särskilda uttalande som vi lade i landstingsstyrelsen, och vi vill även här i landstingsfullmäktige lägga det till protokollet.

I uttalandet pekar vi på att vi vill att kollektivtrafiken ska utöka sin andel av de motor-iserade resorna i Stockholms län. För att nå dit är en utbyggnad av den tvärgående kollektivtrafiken en av de allra viktigaste åtgärderna. Utbyggnaden av kollektivtrafiken kan inte enbart baseras på analyser som görs av nuvarande och prognostiserat resande, kollektivtrafiken som byggs ut skapar också nya resmönster. De första etapperna av tvär-banans utbyggnad är ett tydligt exempel som visar att efterfrågan på kollektiv-trafikresor kraftigt underskattades innan trafiken påbörjades.

Stråken som tas upp i motionen har potential att nå det resandeunderlag som krävs för spårbunden kollektivtrafik. Därför bör de studeras vidare på ett strukturerat sätt och med en nära koppling till möjlig utbyggnad av bostäder och arbetsplatser i Söderort.

Anförande nr 156

Jessica Ericsson (FP): Ordförande, ledamöter! Häromdagen hörde jag en man säga att det enda som skiljer en mission från en hallucination är graden av realiserbarhet. Jag säger inte att en vidare förlängning av Spårväg Syd också efter Älvsjö skulle falla in i den andra kategorin, men vi som sitter här inne har den tråkiga lilla detaljen som heter budget att ta hänsyn till.

Utifrån det perspektivet känns en förlängning i nuläget tämligen visionär. Vårt fokus ligger därför på att Spårväg Syd ska komma på plats i form av en spårväg hela vägen från Flemingsberg ända bort till Älvsjö. Vi vill se spår. Den delen är oerhört viktig, inte bara för Huddinge utan för hela södra delen av länet och faktiskt för hela regionen.

De digitala samråd som har hållits visar ett oerhört stort intresse. Majoriteten av dem som svarade var oerhört positiva. Jag förstår dem, jag åker också den vägen med jämna mellanrum. Att ta sig på tvären över länet i dag är oerhört tidskrävande och ofta förknippat med flera byten.

Om man byter mellan olika trafikslag så är valet lätt att i stället ta den egna bilen. Det vill vi ju inte, det är dåligt för vår miljö. Det försvårar också tillvaron för alla kvinnor, för det är framför allt kvinnor som åker kollektivt. Det är inte heller så väldigt bra.

En välfungerande infrastruktur i form av spårbunden kollektivtrafik är en nödvändighet om den södra delen av länet ska fortsätta att utvecklas i den takt den har gjort tidigare och bidra till de utmaningar som vi kommer att möta i länet i stort. Spårväg Syd mellan Flemingsberg och Älvsjö är därför en av de viktigare pusselbitarna i framtidsatsningen. Med den knyts flera utvecklingsområden samman, vilket skapar förutsättningar för en högre exploateringsgrad med fler bostäder och arbetsplatser i Huddinge och södra Stockholm.

Spårväg Syd har också ett stort symbolvärde både som satsning på södra länet som alltför ofta hamnar på undantag och för att slå fast att bättre tvärkommunikationer behöver ordnas om vi ska kunna möta de olika framtidsutmaningar som vi har framför oss med fler människor som behöver ta sig mellan olika punkter i länet för att kunna arbeta och leva. Utan tvärkommunikationer kommer de att fortsätta att svära över bilköer allt medan deras bilar fortsätter att spy ut avgaser.

Precis som ni vill jag ha allt, precis allt. Men till skillnad från er inser jag att plånboken förr eller senare kommer att eka tom oavsett hur välfylld den var från början. Därför ligger mitt fokus vid den del av Spårväg Syd som är realiserbar i närtid från Flemingsberg till Älvsjö i form av spår. Så snart vi har de planerna klara, så snart vi ser en spade i jorden så kommer jag gladeligen att stötta ert förslag. I avvaktan på det yrkar jag bifall till lands-tingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 157

Lukas Forslund (C): Ordförande, fullmäktige! När jag var barn hade jag en röd brandbil med en sladd eller tråd till en liten dosa. Man kunde köra runt med den här brandbilen i några minuter, sedan var det dags att byta batterier.

Min syster som var några år äldre hade en järnväg som man kopplade till elkontakten i väggen. Den gick runt, runt på den fastlagda banan.

För några veckor sedan köpte jag en radiostyrd helikopter på teknikmagasinet för 300 kronor. Den flyger runt fritt i rummet och ingen begränsar vart den kan åka. På samma sätt som Gunilla talar om trådbuss med ordet tråd, så vill jag plocka bort den på samma sätt som leksakstillverkarna gjorde. Man behöver inte stirra sig blind på att det ska hänga trådar i luften.

Jag tror på den teknikutveckling som sker och som vi såg i går. Jag tror att många av er var med ute i Frihamnen och invigde de nya elektrifierade bussarna som har stationer där bussarna laddas upp – sex minuter för en hel laddning och tre minuter för en halv. På samma sätt finns det bussar som laddar i kanske tio sekunder på varje station vid ett uppehåll. På samma sätt som vi har sett den teknikutvecklingen tror jag att vi också kommer att få se den i storskalighet och i den här typen av tvärförbindelser.

I vissa fall kanske vi ska lägga järnvägsräls, dra en spårvägslinje som ligger fast i hundra år, i andra fall kanske vi ska dedicera ett körfält och elektrifiera bussarna. Det är lika miljövänligt, det kan vara lika dedicerat. Ni kan åka runt och titta på BRT-lösningar runt om i världen med en asfaltlösning eller betonglösning som gör att bilar inte kan köra in i det här fältet. Det behöver inte alltid vara spårvägen som är lösningen på kapacitetsstarka förflyttningar tvärs genom länet.

Jag delar synen att det finns ett stort behov av att knyta ihop de södra delarna. Vi såg den stora gröna pluppen med 40 000 nya bostäder; 4 000 tillkommer i den stadsdel där jag bor, Skarpnäck, som också omnämns som en eventuell slutpunkt, eller delpunkt om banan dras vidare till Tyresö. De 40 000 bostäderna och alla arbetsplatser kommer att knytas ihop. Som centerpartist har jag fått höra mycket om hur Knut Nilsson slogs för tvär-förbindelsen, spårvägen. Trots den bristande ekonomiska analysen slogs man och fick den till stånd och fick den att bli lite av en succé som vi skulle ha svårt att klara oss utan i dag.

Jag delar många av intentionerna i motionen om att vi ska ha en förbindelse, jag tycker att landstingsstyrelsens svar på motionen är bra, och jag hoppas att vi kan komma fram till en värld där vi inte blir kära i trafikslag och känner att det är trådbussen som är lösningen eller spårvagnen eller tunnelbanan. I stället ska vi studera behovet. Alla situationer är olika. Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 158

Gunilla Roxby Cromvall (V): Lukas, jag är inte kär i trådbussar. Om det visar sig att det finns samma stabilitet med induktionsladdning och att det fungerar lika miljö-vänligt och kan installeras om två år så är det helt okej för mig. Båda två går ju på el, och det är det som är vinsten, den stora miljövinsten. Det är inte just trådbussar som det här handlar om.

Det jag säger är att vi här har trafikslag som vi skulle kunna ha i drift om två år, till skillnad mot de bortåt tio år som det tar att bygga spårväg.

Jessica, jag vet inte om du lyssnade uppmärksamt på det som jag sade. Vi sparar alltså. Jag tänker att vi bygger Spårväg Syd, och det hade S-V-MP som vallöfte för två val sedan. Vi var tidigt ute, och vi vill fortfarande ha Spårväg Syd.

Om vi inte väljer spårväg utan induktionsladdning eller trådbuss så sparar vi 7 miljarder – tänk så mycket investeringsmedel vi då får över till andra linjer som vi skulle kunna dra!

Jag tackar dig, Kristoffer, för ditt välvilliga svar! Sverigeförhandlingen är ju inte Stockholms läns landstings förhandling. Det är ju ändå vi som äger regionfrågan, det är vi som har ansvaret för hur den här regionen utvecklas och det vi ser. Då behöver vi vara med.

Jag upprepar att motionen vill inleda en förstudie för att studera om det kan vara bra lösningar som skulle kunna vara i trafik om två år. Det är alltså inget förslag att inrätta de här linjerna – vi ska studera frågorna och ta reda på kostnaderna. Efter det kan vi här i landstingsfullmäktige fatta ett förnuftigt beslut.

§ 70 Motion 2014:5 av Gunilla Roxby Cromvall m.fl. (V) om pendeltågsstation i Rågsved

Anförande nr 159

Gunilla Roxby Cromvall (V): Fullmäktige! Nu kommer min motion nummer 2 och snart kommer Anna med motion nummer 3. Återigen blir det ett yrkande om bifall till motionen om att inleda en förstudie om vi inte skulle ha en pendeltågsstation i Rågsved.

Här är en bild över Rågsved. Här går pendeltåget och här går vägen, här finns Högdalens tunnelbanestation och här finns Rågsveds tunnelbanestation. I det här området skulle man kunna bygga billiga hyresrätter om det blir en pendeltågsstation i Rågsved.

Det handlar alltså inte om att besluta detta i dag, utan det handlar om att göra en utredning för att titta på om det skulle vara en bra idé.

Rågsved är i dag en förort med stora behov av ett lyft för att bli en trevligare social plats i Stockholm att bo på. Stockholm saknar också ett stort antal billiga hyresrätter, så här skulle det kunna bli en win-win-situation. Det är ju det som förstudien ska studera.

Avståndet för pendeltågen mellan det tätbefolkade området mellan Farsta Strand och Älvsjö är mycket långt, det vet vi alla som har åkt pendeltåg den sträckan. Det skulle kunna motivera att man lägger en station någonstans emellan.

Ett stationsuppehåll blir 90 sekunder, har trafikförvaltningens expert berättat för mig. Det inbegriper inbromsningstid, stationsuppehåll och att komma upp i fart igen.

Titta på den här bilden! Jag vet att den är liten, men det är inga nya spårdragningar utan vi använder spår som redan går där. Jag tycker att man bara ska titta på om man kan anlägga en station.

Om två år är Citybanan klar, 2017, och då finns det möjlighet för människor att gå från den överfulla tunnelbanan, gröna linjen, i Högdalen och Rågsved för att i stället ta pendeltåg in mot city med nya val möjligheter, inte bara Stockholm Södra och Centralen utan också Odenplan och vidare norrut. Tänk att vi skulle kunna avlasta den överfulla tunnelbanan! Det skulle vi kunna göra om vi tittar på det här och finner att det är en bra lösning.

Vad skulle då hända med Rågsved? Vänsterpartiet i Rågsved har jobbat på den här idén. Det skulle möjliggöra ett stort byggande av billiga hyresrätter. Det skulle ge Rågsvedsborna bättre samhällsservice än vad man har i dag. Det skulle innebära att man har större tillgång till låncyklar, att man har fler lokaler, studentbostäder och ungdomsbostäder, att man har trevliga gårdsgator, idrottsplatser med konstgräs, med mera.

Med det tycker jag att jag har förklarat med tydlighet att jag anser att en förstudie om att öppna en pendeltågsstation i Rågsved borde inledas.

Anförande nr 160

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Det är alltid till fördel att här och var vilja göra små insatser i vårt tunnelbananät eller vårt pendeltågsnät. Jag tror dock att det finns en otjänst vi tenderar att göra oss själva när det gäller att ta ett långsiktigt och bredare ansvar för regionens utveckling och göra just det som Vänsterpartiet och

Gunilla gör, det vill säga att här och var göra små dutt-insatser – och dessutom indirekt villkora dem, vilket motionärerna här gör, med ett bostadsbyggande som ju landstinget självt inte förfogar över.

Man säger att man ska inleda en förstudie för att etablera en ny pendeltågsstation i Rågsved – trots att trafikförvaltningen gör bedömningen att den pendeltågsförbindelse som där finns i kombination med den utvecklade stomtrafiken mycket väl kommer att kunna matcha upp förbättrade resandemöjligheter för de boende i Rågsved. Man bortser också från de investeringar i ny tunnelbana som vi gör när den gröna linjen ska bli blå, till Rågsvedsbornas fördel.

I stället säger man att här ska öppnas en ny pendeltågsstation. Den ska delvis finansieras med 600 nya bostäder. Detta kommer utan att någon från Stockholms stad har riktat en propå eller ägnat en idé eller ens en viljeinriktning om detta – den majoritet där ju Vänsterpartiet i Stockholms stad ingår – utan man vill att vi på något sätt ska sätta ned foten om att här ska byggas 600 bostäder och som en del i detta inleder vi arbetet med en förstudie om en ny pendeltågsstation.

Jag tycker inte att det är ett riktigt korrekt sätt att arbeta på när det handlar om den typen av breda drag som vi måste göra tillsammans med andra och som måste initieras av de kommuner som ju har att hålla i bostadsbyggandet eller de nya arbetsplatserna och därmed de behov av förstärkta kommunikationer som därav följer.

Sedan är det ju så att den typen av förslag som man här kastar in inte heller är någonting ens för Stockholms läns landsting och Stockholms stad att ensamma hålla i, utan när vi diskuterar förändringar av pendeltågsnätet bör det, tycker jag, föranledas av någon form av dialog med andra kommuner som är beroende av en robust och bra pendeltågstrafik utmed den här linjen, om de tycker att det finns en rimlighet i att utifrån de planer som de har för bostadsbyggande, arbetsplatser, pendling och annat. Här sker en försening med några minuter. Glöm inte bort att vi på den här linjen har till exempel Nynäshamns kommun, och jag är inte helt övertygad om att man där upplever att den här signalen i dag skulle vara den mest populära.

Till detta kommer att den här typen av frågor är någonting som heller inte studeras av Stockholms läns landsting och vår trafikförvaltning allena, utan det sker tillsammans med staten, alltså Trafikverket och andra, i frågor som rör rälsläggning, drift av stationerna eller för den delen signalsystem.

Därför krävs det mycket bredare grepp och bredare tag innan man kan sätta ned foten om att det ena eller det andra bör göras. Det behöver sättas in i ett bredare sammanhang och föregås av en bredare dialog och en bredare diskussion än att man från landstingets sida säger: Här blir det en ny pendeltågsstation och här ska det byggas bostäder – trots att vi inte ens förfogar över bostadsbyggnadsfrågan.

Mot den bakgrunden och med många andra argument, som jag kan återkomma till senare, yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 161

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ordförande, ibland kan man undra om man talar för döva öron! Jag har väl inte sagt att vi ska ta beslut om att bygga bostäder i Rågsved? Motionen går ut på att inleda en förstudie. Det är det som jag vill. Sedan exemplifierar jag vad det skulle kunna användas till.

Jag citerar dig. Jag tycker att vi i Vänsterpartiet är väldigt kreativa. De små ”duttarna” som du säger är just det som vi tittar på för att underlätta stockholmarnas vardag till inte alltför stora kostnader, men saker som gör stor skillnad i en nära framtid.

Om vi inte tar de här frågorna på allvar, om vi inte inleder förstudier eller idéstudier, så vet vi ju inte vad som är viktigast och bäst att göra.

Visst är det så, Kristoffer, att trafikförvaltningen svarar att det här behöver vi inte göra. Men den styrs ju också av dig! Om vi inte börjar titta sakligt på vad det är vi behöver göra som skulle kunna göra stor skillnad till mindre kostnader, så tycker jag att det är oansvarigt av dig!

Anförande nr 162

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Bara för att Vänsterpartiet inte får en motion bifallen innebär inte det att vi inte gör någonting. Vi har fullt med olika utredningsförslag vi arbetar med. Vi har både en omfattande tunnelbaneutbyggnad på gång och i utredningsstadiet och på olika sätt diskuterar vi och tittar på förstärkningar av pendeltågstrafiken på lite sikt till följd av Citybanan och en lång rad övriga satsningar i stort och smått och som nu utreds och analyseras och som ligger både i vår investeringsbudget och vår investeringsplan och i en mer långsiktig idé om hur vi vill att regionen ska växa och utvecklas.

Som sagt, bara för att ett förslag från Vänsterpartiet röstas ned innebär det inte att ingenting görs. Däremot innebär det kanske att just det här förslaget i förhållande till många andra förslag var mindre genomtänkt.

Anförande nr 163

Gunilla Roxby Cromvall (V): Kristoffer Tamsons, vi kanske inte ska diskutera vad du gör och inte gör, egentligen. Nu handlar det om en motion som vi har skrivit, där vi vill att man ska inleda en förstudie för att titta på om det här skulle kunna vara bra för Nynäshamnsborna, för söderortsborna och för Södertörnsborna och att deras resande skulle kunna underlättas och de skulle kunna ha nya valmöjligheter i och med att de hamnar nära två tunnelbanestationer.

Anförande nr 164

Harry Bouveng (M): Fru ordförande, fullmäktige! Kristoffer Tamsons har väl egentligen redan sagt det mesta om hur man ska kunna besvara motionen. Normalt sett brukar man väl säga att det finns många goda intentioner i motionen och så vidare, och det gör det säkert – för dem som bor i Rågsved. Men vi som bor i Nynäshamn tycker inte det. Jag skulle egentligen vilja yrka avslag, men jag nöjer mig med att yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Jag kommer alltså från Nynäshamn och vill slå ett litet slag för det. Vi har kanske inte samma trafik som Rågsved, som har en tunnelbana, som dessutom kommer att få en förstärkning. Därifrån tar det ungefär 30 minuter till Centralen, med ganska god turtäthet. Det har inte precis vi att jubla över.

Den här kartan är plockad från nätet. Källan ska vara Wikipedia. Tyvärr förekommer ungefär samma kartbild i ganska många sammanhang – i DN Stockholm, i Svenskan – och när man söker på Stockholms län får man alltså upp den. Stockholms län är något som vi alla här representerar, på våra olika sätt. Några representerar då det som syns på kartan medan jag och några till, som Kjell Jansson från Norrtälje, representerar det som finns utanför kartan.

Tyvärr är nog det den bild som Vänsterpartiet genom Gunilla Roxby Cromvall omfattas av – det är ju det du tänker på – men Vänsterpartiet finns ju i Nynäshamn också!

Vad jag vill komma till är vi har en restid som är en bit över en timme från Nynäshamn till Centralen. Vi skulle väldigt gärna komma in dit så fort som möjligt. Ytterligare ett pendeltågsstopp betyder för oss ökad reslängd, och det skulle den utredning som du begär ge till svar. Det finns ingenting som skiljer den här eventuella pendeltågsstationen från andra eventuella eller tillkommande pendeltågsstationer som till exempel Vegastaden.

Åter bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 165

Gunilla Roxby Cromvall (V): Hur vi stockholmare bor och reser präglas av vilka kollektivtrafikdragningar som finns i dag, det visar mycket forskning. Vi kan förändra mönstren.

Jag tänker så här: Finns det inga Nynäshamnsbor som jobbar längs grön linje i söderort, som kanske skulle ha nytta av detta? Men det kan vi inte stå här och spekulera om. Det är ju det jag säger: en förstudie, så tittar vi på vad det innebär, och efter det tar vi beslut om det var en bra idé eller inte.

Anförande nr 166

Karl Henriksson (KD): Ordförande, ledamöter! När man hör Gunilla berätta så låter det fantastiskt! Hon berättar så målande om allt positivt som skulle hända om man öppnar en ny pendeltågsstation i Rågsved. Då kommer det att byggas billiga hyresrätter, det kommer att finnas lånecyklar och allt möjligt annat som är fantastiskt. Det låter bra – men det är ju inte nödvändigtvis en naturlig följd av att det byggs en pendeltågsstation just där.

Jag hör till de många som brukar åka förbi det här området på vägen in mot stan, eftersom jag bor utmed den pendeltågslinjen, och tanken har naturligtvis slagit mig att här skulle det finnas en möjlighet att skapa en bytespunkt till tunnelbanan. Bytespunkter är generellt sett bra. Samtidigt finns det, precis som Harry Bouveng har berättat om, också kostnader förenat med bytespunkter – inte bara att det kostar pengar att bygga och driva en station, utan också att tågen faktiskt kommer två eller tre minuter senare in till stan, eller vad det kan bli. Här måste vi göra en prioritering.

Det är faktiskt så att vi håller på och diskuterar andra planer för att få till en bytespunkt till just den här linjen. Jag tror rent av att det var Gunilla Roxby Cromvall som hade en motion, som vi diskuterade på förra fullmäktige, om en förlängning av tunnelbanan från Hagsätra till Älvsjö, vilket skulle ge precis den bytespunkten som vore eftersträfvansvärt – och det utan att vi skulle få det som Harry befarade, nämligen längre restid för Nynäshamnsbor och andra längre ut i systemet.

Jag tror att det är viktigt att vi gör en prioritering och att vi tillsammans jobbar för att det ska bli möjligt att få en tunnelbanestation för den gröna linjen, eller blåa linjen som den kommer att vara i framtiden – och då i Älvsjö. Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

§ 71 Motion 2014:6 av Anna Sehlin m.fl. (V) om förlängning av tunnelbana från Hjulsta till Barkarby

Anförande nr 167

Anna Sehlin (V): Den här motionen handlar om att inleda en förstudie för att utreda om en förlängning av tunnelbanans blå linje från Hjulsta till Barkarby skulle vara en bra idé. Man får då en koppling mellan tunnelbana och pendeltåg. Men enligt Stockholmsförhandlingen 2013 skulle man då faktiskt få en ringlinje av den blå linjen, då skulle de två ändarna kopplas ihop.

Jag tackar för svaret och jag tackar för att just den här förlängningen, Hjulsta till Barkarby, faktiskt ingår i Sverigeöverenskommelsen och även i Alliansens budget att studera. Det känns hoppfullt och bra.

Jag vill också säga att jag tycker att man ska titta på den här förlängningen i sig själv och inte jämföra med vad en förlängning mellan Akalla och Barkarby skulle innebära. Jag är för att dra den från Akalla till Barkarby, men man ska inte jämföra de två utan just se vad en sådan ringlinje kan ge, vad det kan ge för tillgänglighet till Järvafältet och framför allt vad det kan ge för tillgänglighet mellan pendeltåg och tunnelbana. Oavsett om man drar tunnelbanan från Akalla till Barkarby så förbättrar det ju inte för dem som bor i Hjulsta, och det förbättrar heller inte kopplingen mellan Hjulsta och Akalla runt Järvafältet.

Jag har ju en käpphäst, både i mitt eget parti och när jag står här i landstingsfullmäktige, att knyta ihop säcken – och det är vad det här handlar om: att knyta ihop tunnelbanelinjer och pendeltåg, att få fler omstigningspunkter och att få ett robustare system där folk lätt kan välja mellan trafikslag. Det kan vara mellan buss och tunnelbana, mellan pendeltåg och tunnelbana och det kan vara spårväg.

Det är just det som de förslag som vi från Vänsterpartiet har lyft betyder, att man tittar på hur man på lättaste sätt kan byta mellan till exempel pendeltåg och tunnelbana – eftersom pendeltågen kommer att få ökad kapacitet i och med att Citybanan öppnar 2017. Det är svårt att bygga ut tunnelbanetraffiken snabbt. Vi gör ju det på längre sikt, men nu är det svårt att få in fler tåg. 2017 har vi Citybanan som frigör kapacitet. Då måste vi använda pendeltåget lite mer kreativt, och då är kopplingen mellan pendeltåg och tunnelbana grundläggande, skulle jag säga. Därför har vi motionerat om både Hagsätra–Älvsjö och nu Barkarby–Hjulsta. Jag tycker att svaret på motionen andas ett visst intresse från Alliansens sida också.

Och det här är som sagt bara ett förslag om att göra en förstudie! Dessutom har det redan gjorts en del förstudier, där man har kommit fram till att det kanske är låg samhällsekonomisk nytta. Men återigen: Man ska inte jämföra mellan Akalla och Hjulsta utan just se hur en sådan här ringlinje kan förbättra tillgängligheten i området.

Sedan är det ju det här med kostnader. I dag fick vi en föredragning om vad en ny tunnelbanelinje kostar, och det kanske rör sig om 12 miljarder. Det här är en förhållandevis liten investering i jämförelse med en ny tunnelbanelinje, men i nytta en ganska stor, skulle jag säga. Vi pratar om 2–3 miljarder, kanske till och med ännu mindre – det får ju en utredning visa. I det perspektivet är det återigen så, med den ganska ansträngda ekonomi vi har och med de överenskommelser vi har, att hopkopplingen mellan tunnelbana och pendeltåg är den förhållandevis billigaste satsning man kan göra som ger stor resenärsnytta och stor tillgänglighet.

Så jag vill återigen slå ett slag för att knyta ihop säcken med de förhållandevis rimligt billiga investeringar vi kan göra. Nya tunnelbanelinjer tar tid. Det är någonting som vi i Vänsterpartiet så klart står bakom, men på en kortare sikt kan man få väldigt mycket resenärsnytta och väldigt mycket högre tillgänglighet med korta ihopkopplingar.

Bifall till motionen!

Anförande nr 168

Landstingsrådet Tamsons (M): Ordförande, landstingsfullmäktige! Ibland är förslag så geniala att någon annan redan både har lagt förslaget och fattat beslut om det. I viss mån fångar motionen den typen av frågeställning.

Inom ramarna för Alliansens framgångsrika Stockholmsförhandling har tidigare Alliansregering och nu även den efterföljande valt att fortsätta det man kallar för Sverigeförhandlingen inom ramarna för just en idé om förstärkningar i trafiksystemet

kopplat till bostadsbyggande och annat, där man pekar ut de tre storstadsregionerna och i Stockholmsregionen pekar ut tunnelbanans förlängning som en del i detta. Som ett led i detta har Alliansstyret här i Stockholms läns landsting i december fattat beslut om att en av de tunnelbaneutredningar vi ser framför oss ska vara inte Hjulsta–Barkarby utan Barkarby–Hjulsta – notera detta!

Den utredningen har också bekräftats i samtal med länets kommunalråd vid ett så kallat trafikrådsmöte och har därtill varit föremål för diskussioner både i den här församlingen och i andra sammanhang, så jag uppfattar att det finns en bred politisk uppslutning bakom att som ett av de ingångsvärden vi har att studera närmare inför en kommande Sverigeförhandling lyfta upp just den här förbindelsen.

Dock tror jag, tvärtom mot vad motionären säger om att inte göra en Barkarby–Akalla-koppling, att den är absolut nödvändig. Den tunnelbaneförlängningen är ju redan på gång. Som vi hörde vid lunchtid håller vi redan på att bygga den. Kring den har vi redan träffat en överenskommelse om både finansiering och genomförande. Så jag hoppas absolut att vi i detta utredningsarbete länkar en förlängning från Barkarby till Hjulsta till just en Akalla–Barkarby-lösning. Annars tror jag att vi skulle göra våra avtalspartner väldigt besvikna på oss!

Men jag ska inte förlänga en motionsdebatt där vi i grund och botten är överens utan bara konstatera att det är ett bra och vällovligt initiativ av Vänsterpartiet att ansluta sig till Alliansens idé om en tunnelbaneförlängning från Barkarby till Hjulsta.

Anförande nr 169

Landstingsrådet Wikholm (S): Och jag välkomnar så klart att Alliansen ansluter sig till ett gammalt känt socialdemokratiskt krav!

För det här är en viktig fråga. Som Anna var inne på handlar det inte om att ställa Hjulsta–Barkarby mot Akalla–Barkarby utan om att se att det här är en möjlighet att koppla ihop Järnafältet som vi har väntat på länge.

Vi lade ett särskilt uttalande i landstingsstyrelsen, som problematiserar lite och visar vad vi tycker. Det är ju fantastiskt att vi äntligen bygger tunnelbana i Stockholm – men det sätt som vi har kommit fram till avtalet på gör också att vi ibland blir väldigt låsta. Man kan låta det bästa bli det godas fiende. Vi hade gärna sett att man innan man gjorde en lokaliseringsutredning och började bygga tunnelbana från Akalla till Barkarby hade tittat på om vi kan göra detta på en gång och skapa en ringlinje redan från början. Skulle det till och med ha kunnat vara lika bra, smidigt och billigt? Det är ju ganska kort mellan Hjulsta och Barkarby. Kunde vi ha satt i gång med en ringlinje?

Nu blev det inte så, för det var ganska låst i avtalet. Då är det viktigt att se till att bygga den biten som blir kvar, mellan Barkarby och Hjulsta, för att just knyta ihop Järnafältet men också med den här länken ge tillgång för dem på södra Järva till en regionalstågsstation och förbindelser som gör att man lätt kan arbetspendla mellan låt oss säga Tensta och Västerås – vad vet jag?

I det särskilda uttalandet pekar vi på att det här är ett krav som vi har drivit länge. Vi ser fram emot att man tar steg framåt; vi hade gärna tagit de stegen framåt redan nu i en lokaliseringsutredning, men det kom fram tydligt i samrådsplanerna att man vill se en förlängning också till Hjulsta. Det är bra att den lokaliseringsutredning som är gjord möjliggör detta, så att man verkligen kan underlätta och så att vi kan få se ringlinjen bli av. Det hoppas jag, när det finns en så stor samstämmighet här i salen!

Anförande nr 170

Rickard Wall (SD): Presidium, ledamöter! Sverigedemokraterna tackar Vänsterpartiet för en modern motion inom trafikfrågor. Sverigedemokraterna tackar också Socialdemokraterna för ett mycket intressant och insiktsfullt särskilt uttalande.

Ändå kommer Sverigedemokraterna inte att yrka bifall till den här motionen. Det beror till stora delar på det som jag läser upp: "Förutom utbyggnaden av tunnelbana från Akalla till Barkarby vill vi skyndsamt göra en utredning och förstudie – – –." Vi tycker inte att man ska göra saker skyndsamt. Nu har vi ett beslut om att bygga nio nya tunnelbanestationer, så vi kommer att vara fullt upptagna i kanske tio år framöver med att bygga de här nya stationerna och linjerna, och det bör vi fokusera på. Sedan vet vi ju allihop att diskussioner och tankegångar redan har dykt upp om hur vi ska gå vidare när vi väl har byggt allt det här – men som sagt, där är vi inte riktigt än.

Däremot vill jag ge Anna mycket beröm för nytänkandet.

Nu slår jag förstås in öppna dörrar, men jag kan aldrig låta bli, jag måste alltid ha en overhead. En stad växer med årsringar genom århundraden och årtusenden. Man börjar med att anlägga den och sedan växer den allteftersom. Det ser vi på Stockholm. Runt andra världskrigets slut kom en ny transportmöjlighet i form av tunnelbana, och då ändrade man planeringen. Varför ska vi alla bo så sammanpackade? Nej, vi tar och anlägger ABC-städerna, Vällingby och så vidare, där vi har arbete, bostad och centrum. Tack vare tunnelbanan har människorna ändå lätt att kanske en gång i veckan komma in till city om man så vill. Detta var före bilismens intrång i Sverige och i världen.

Vi vet alla vad som hände: Ja, det blev bostäder och det blev centrum – men det blev inga arbeten, för de låg kvar inne i centrum. Det som hände var bara att människorna fick åka långa sträckor till sitt arbete. Så kom bilismen ovanpå det, så inte nog med att de åkte tunnelbana, de åkte bil också. Det här växte fram under 70-talet och började implementeras under 90-talet och nu ser vi resultatet. Man bygger återigen ut staden i årsringar. I öster har vi Norra Djurgårdsstaden, i norr Hagastaden, i väster Västra Kungsholmen och i söder Hammarbystaden. Nu håller vi alltså på att packa ihop staden.

Då händer någonting: nu finns det en tätortsmassa som är tillräckligt stor för att vi ska kunna börja tänka i termer av ringlinjer eller loopar även inom spårväg. Den ringlinje som man nu pratar om är ett uttryck för detta. Ett annat uttryck för detta looptänkande är att man på idéstadiet pratar om den gula linjen, som ska gå från Fridhemsplan och under vattnet.

Det är modern transportpolitik. Jag tackar än en gång Anna för detta. Tack för uppmärksamheten!

Anförande nr 171

Mikael T Eriksson (M): Tack, fru ordförande! Som boende utmed både Hjulsta- och Akallalinjen ville jag också begära ordet i den här diskussionen.

Jag är väldigt glad att Alliansen investerar tungt i en utbyggd tunnelbana i hela Stockholms län, med 78 000 nya bostäder och nio nya tunnelbanestationer. Nu har vi ett tillfälle att till detta, tillsammans med länets kommuner, förhandla om möjliga ytterligare tunnelbanedragningar.

Jag blev väldigt glad att jag, när jag hade min andra hatt på mig som företrädare för en snabbväxande kommun i Stockholms län, hade möjlighet att vara med på det trafikråd där vi kunde prata, länets kommuner och landstinget, om en gemensam hållning när vi senare ska möta staten. Vi bör ha en gemensam linje för att göra en så bra förhandling som möjligt. Jag tycker att det är ett väldigt bra sätt att diskutera mellan landstinget och kommunerna för att

få till denna gemensamma linje, och det är också någonting som jag hade önskat, att alla ledamöter i landstingsfullmäktige slöt upp bakom den ansträngning som landstingsledningen gör för att få plats en överenskommelse mellan landstinget och länets kommuner, för det finns många möjliga investeringar som man skulle kunna göra, som många ser behövs.

Om man har som bärande idé att ge allt åt alla, ja då kan man också komma med förslag om att göra allt åt alla. Men landstinget bör här inta en mera ansvarsfull inställning, där man tittar på det som ger mest effekt för de pengar som man ska lägga ned.

Det är mycket möjligt att det här förslaget är något som skulle tillföra ytterligare bostäder – jag har inte hört så mycket i den här diskussionen om hur många nya bostäder som skulle kunna skapas, men det måste också vara en grund för diskussionen och det är naturligtvis något som också ska diskuteras i trafikrådslaget. Jag hoppas att alla ledamöter i landstinget pratar med sina företrädare ute i sina kommuner om hur kommunerna kan ställa upp för investeringar i utökat bostadsbyggande, så att de 78 000 nya bostäderna i länet kan bli så många fler när vi ska fortsätta bygga ut tunnelbanan.

Jag föreslår att vi bifaller landstingsstyrelsens förslag.

Förteckning över talare
(siffrorna avser anförandets nummer)

Landstingsrådet Ullberg (S) 3:1, 4, 17, 45, 47, 49, 106, 116, 118
Landstingsrådet Lindquist (M) 3:2, 7, 9, 12, 14, 16, 109, 114, 115, 117
Martina Mossberg (M) 3:3, 5
Michel Silvestri (MP) 3:6, 8, 15, 37, 43, 92, 94, 96
Anders Lönnberg (S) 3:10, 13
Landstingsrådet Nordling 3:11, 51, 53, 55, 108, 133
Gunilla Roxby Cromvall (V) 3:18, 24, 28, 80, 82, 84, 107, 151, 158, 159, 161, 163, 165
Landstingsrådet Tamsons (M) 3:19, 21, 23, 27, 64, 66, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 152, 160, 162, 168
Fredrik Olsson (MP) 3:22, 22
Landstingsrådet Wikholm (S) 3:25, 86, 88, 90, 169
Arin Karapet (M) 3:26
Dan Kareliusson (SD) 3:29, 32
Landstingsrådet Starbrink (FP) 3:30, 33, 58, 60, 62, 69, 71, 73, 126, 134, 137, 144, 147
Rickard Wall (SD) 3:31, 63, 65, 67, 170
Kerstin Burman (V) 3:34, 129
Landstingsrådet Larsson (S) 3:35, 38, 42, 68, 70, 72, 136
Landstingsrådet Bohlin 3:36, 39, 44
Landstingsrådet Jörnehed (V) 3:40, 57, 59, 61, 120, 139, 141, 150
Thomas Drost (MP) 3:41, 104, 143, 145
Landstingsrådet Rosdahl (M) 3:46, 48, 50, 52, 54, 56, 75, 77, 79, 98, 105
Thomas Bengtsson (MP) 3:74, 76, 78, 101
Landstingsrådet Hemming (C) 3:93, 95, 97
Fredrik Saweståhl (M) 3:99, 102, 121
Birgitta Sevefjord (V) 3:100, 103
Tomas Eriksson (MP) 3:118
Thomas Magnusson (V) 3:111
Rolf Lindell (S) 3:112
Landstingsrådet Carpelan (M) 3:113, 119
Ninos Maraha (FP) 3:122
Aviva Barczewska (MP) 3:123, 132
Johan Sjölander (S) 3:124
Tomas Melin (MP) 3:125, 130
Robert Johansson (S) 3:127
Rickard Wessman (M) 3:128
Landstingsrådet Sjöström (S) 3:131
Jonas Lindberg (V) 3:135, 146
Hans Åberg (FP) 3:138, 140, 142, 149
Sandra Ivanovic (MP) 3:148
Sara Svanström (FP) 3:153
Karl Henriksson (KD) 3:154, 166
Malin Karlsson (MP) 3:155
Jessica Ericsson (FP) 3:156
Lukas Forsslund (C) 3:157
Harry Bouveng (M) 3:164
Anna Sehlin (V) 3:167
Mikael T. Eriksson (M) 3:171